



การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น
โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร



โดย
นางสาวชลภััสสรณ์ ศรีวรรณภัทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น
โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

STRATEGIC DEVELOPMENT FOR PREVENTING TEEN PREGNANCY AND
PROBLEM SOLVING BY PARTICIPATON OF FAMILY AND COMMUNITY IN
BANGKOK AREA



MISS Cholphassorn SRIWORACHATPATORN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (Management)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

57604809 : การจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : การพัฒนายุทธศาสตร์, การตั้งครุฑในวัยรุ่น

นางสาว ชลภัตสรณ์ ศรีวรรณภัทร: การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพการณ์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อรับรองข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 31 คน ประเมินตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุหลักมาจากปัจจัยด้านครอบครัว และทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวและชุมชน 2) ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน 3) ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชน ได้ผ่านมติในการประชุมข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างฉันทามติว่ายุทธศาสตร์ทั้ง 5 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

ประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ก่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ในแง่มุมมองของการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์ และมาตรการต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ครอบครัว และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามาตรับกับบริบทของชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครอย่างแท้จริง

57604809 : Major (Management)

Keyword : STRATEGY DEVELOPMENT, TEEN PREGNANCY

MISS CHOLPHASSORN SRIWORACHATPATORN : STRATEGIC DEVELOPMENT FOR PREVENTING TEEN PREGNANCY AND PROBLEM SOLVING BY PARTICIPATION OF FAMILY AND COMMUNITY IN BANGKOK AREA THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR PORNCHAI DHEBPANYA

The purposes of this research aimed to: 1) to study situation and need of strategic development for preventing teen pregnancy and problem solving by participation of family and community in Bangkok area 2) to analyze the strategy development of preventing teen pregnancy and problem solving by participation of family and community in Bangkok area 3) to propose and confirm the strategy development of preventing teen pregnancy and problem solving by participation of family and community in Bangkok area. The methodologies of this research were mixed between policy research and Ethnographic Delphi Futures Research. The data were collected by document analysis, participatory observation, and in-depth interview thirty-one professionals and stakeholders. The assessment of the appropriateness of the strategies were done by seventeen experts.

The results of the study are: 1) Teen pregnancy problem in Bangkok area were increasing in term of key performance view, the main factors are the family and lack of sexual communication skill among family and community 2) From the analysis of this study the strategy proposed for strategic development for preventing teen pregnancy and problem solving by participation of family and community in Bangkok area including: (1) Create positive attitude and sexual communication skill among family and community (2) Create and promote community participation and all concern (3) Create teen creative space within community area (4) collect and return teen pregnant data to government office and concerning party (5) Develop assistance process within community. 3) The Policy Meeting found that stakeholders had a consensus that 5 strategy were appropriate and feasible.

The benefits of this research provided a guideline for developing strategies to prevent and address teen pregnancy problems in terms of family and community involvement. The government and related organizations may apply research results as a guideline for the development of strategies and giving the opportunity for families and communities to participate in solving problems.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จจากความเมตตาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ชินบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ตลอดการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ อาจารย์ ดร.อัญฐมา บุญपालิต และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยชนะ อิงคะวัต ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ประเมิน ยุทธศาสตร์ และเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลด้วยมิตรไมตรี

ขอบคุณเพื่อน ๆ หลักสูตรปรัชญาดุขภูมิติตทุกคนที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเพื่อน ๆ และผู้ใกล้ชิดที่ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจที่ดีตลอดมา กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นกำลังใจสำคัญตลอดระยะเวลาในการศึกษาและการทำวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์กับภาครัฐองค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ชลภััสสรณ์ ศรีวรรณไตรภร



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	3
3. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
4. ขอบเขตการวิจัย.....	3
5. ขั้นตอนในการวิจัย.....	4
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
7. นิยามศัพท์.....	7
8. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ข้อมูลทั่วไปของการตั้งครรภในวัยรุ่น.....	8
2. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	10
3. แนวคิดการสนับสนุนทางสังคม.....	14
4. แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง.....	15
5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงนโยบาย.....	18

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต	29
7. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม.....	32
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการพัฒนายุทธศาสตร์การ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนใน พื้นที่กรุงเทพมหานคร	41
ขั้นตอนที่ 2 ร่างข้อเสนอการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ใน วัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	44
ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาและจัดการความเสี่ยงด้าน ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ส่วนที่ 1 สถานการณ์และความต้องการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	49
ส่วนที่ 2 ร่างข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	88
ส่วนที่ 3 ผลการประชุมเพื่อรับรองข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Policy Meeting) ในการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....	118
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
สรุปผลการวิจัย	125
อภิปรายผล	136
ข้อเสนอแนะ	143
รายการอ้างอิง.....	147
ภาคผนวก	152

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	153
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หนังสือขอความ อนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูล และหนังสือเชิญประชุมนโยบาย	155
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	161
ภาคผนวก ง ภาพประกอบการประชุม	185
ประวัติผู้เขียน	187



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	48
1	สรุปขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....
ตารางที่ 2	50
2	การจัดลำดับอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2553 ในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน
ตารางที่ 3	77
3	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการพัฒนายุทธศาสตร์ป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....
ตารางที่ 4	78
4	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร.....
ตารางที่ 5	80
5	สรุปผลการวิเคราะห์กลยุทธ์/มาตรการ จาก TOWS Matrix
ตารางที่ 6	81
6	ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายใน.....
ตารางที่ 7	85
7	ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก
ตารางที่ 8	87
8	ตำแหน่งทฤษฎศาสตร์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก
ตารางที่ 9	94
9	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

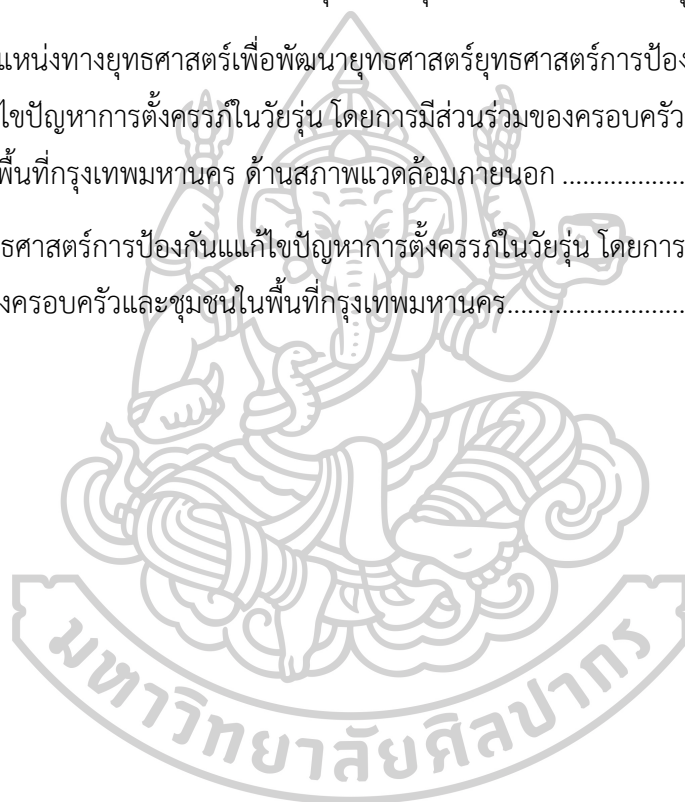
ตารางที่ 10	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	99
ตารางที่ 11	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	101
ตารางที่ 12	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	103
ตารางที่ 13	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	104
ตารางที่ 14	แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1	106
ตารางที่ 15	แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 2	111
ตารางที่ 16	แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 3	113
ตารางที่ 17	แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 4	115
ตารางที่ 18	แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภีในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 5	116

ตารางที่ 19	สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน.....	129
-------------	---	-----



สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	40
ภาพที่ 3 อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี/1,000 คน แยกตามเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2559	51
ภาพที่ 4 สัดส่วนของการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปี จำแนกตามภูมิภาค	51
ภาพที่ 5 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การป้องกันและ แก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	88
ภาพที่ 6 ยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วม ของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....	121



บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การตั้งครรภ์และคลอดบุตรโดยทั่วไปควรจะนำมาซึ่งความยินดีของครอบครัว แต่การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมโดยเฉพาะในหญิงวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปีนั้นกลับส่งผลในทางตรงข้าม (UNFPA, 2014) สถิติการคลอดบุตรของประชากรทั่วโลกในแต่ละปีนั้น 1 ใน 5 เป็นการคลอดบุตรในแม่วัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และประมาณร้อยละ 95 อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา และ 1 ใน 10 ของการคลอดทุกปีหรือประมาณ 15 ล้านคน เป็นการคลอดในแม่วัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มากกว่าร้อยละ 90 อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำตามเกณฑ์ของธนาคารโลก การคลอดบุตรจากแม่วัยรุ่นในประเทศดังกล่าวมีอัตราสูงกว่าการคลอดบุตรจากแม่วัยรุ่นในประเทศที่มีรายได้สูงประมาณ 2-5 เท่า (World Health Organization, 2008) ตัวเลขเหล่านี้ทำให้ทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างกว้างขวาง

ข้อมูลทางวิชาการชี้ว่าการคลอดบุตรในผู้หญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีผลเสียต่อสุขภาพมากกว่าการคลอดบุตรในผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ (United Nations Population Fund, 2012) เพราะถือเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ งานวิจัยจำนวนมากรายงานสอดคล้องกันว่าปัญหาทางสุขภาพต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ภาวะแทรกซ้อนช่วงตั้งครรภ์ ปัญหาสุขภาพจิตของวัยรุ่น นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของแม่วัยรุ่น ครอบครัวและชุมชน (Spear and Lock, 2003)

สำหรับประเทศไทย ขณะนี้โครงสร้างอายุประชากรของไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจากการที่มีอัตราเกิดลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประชากรมีอายุยืนมากขึ้น เมื่อกว่าสี่สิบปีที่ผ่านมาผู้หญิงไทยหนึ่งคนมีบุตรเฉลี่ย 5-6 คน แต่ปัจจุบันคนไทยเกิดน้อย ผู้หญิงหนึ่งคนมีบุตรเฉลี่ย 1-2 คนเท่านั้น ประกอบกับผู้หญิงจำนวนหนึ่งแต่งงานช้า และเลือกที่จะอยู่เป็นโสดมากขึ้น จำนวนการมีบุตรเฉลี่ยของผู้หญิงในวัยเจริญพันธุ์มีเพียง 1.62 คนต่อรายเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556) ซึ่งเป็นอัตราการเจริญพันธุ์ระดับที่ต่ำมาก แต่ในขณะเดียวกันการตั้งครรภ์และการคลอดในวัยรุ่นไทยซึ่งเป็นการเกิดที่ด้อยคุณภาพกลับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

วัยรุ่นมีพัฒนาการทางเพศสมบูรณ์ก่อนพัฒนาการทางอารมณ์ วัยรุ่นปัจจุบันเติบโตขึ้นจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ ได้รับอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ อีกทั้งการให้ความรู้เรื่องเพศวิทยังถือว่าไม่มีความครอบคลุม การเรียนการสอนเรื่องเพศวิทยังขึ้นอยู่กับนโยบายและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

ตลอดจนพ่อแม่/ผู้ปกครองยังเห็นว่าเรื่องเพศวิถีเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึงในสังคมไทย ซึ่งยังมองเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ประกอบกับครอบครัวขาดการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะพ่อแม่/ผู้ปกครองไม่มีความรู้เรื่องเพศและไม่มีทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่น ทั้งที่วัยรุ่นเองคาดหวังว่าพ่อแม่/ครอบครัวจะสามารถให้คำปรึกษาเรื่องเพศได้ แต่เนื่องจากช่องว่างระหว่างอายุ และทัศนคติทางวัฒนธรรมในสังคม ส่งผลให้วัยรุ่นไม่กล้าที่จะสื่อสารกับพ่อแม่/ครอบครัว และหาข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งมักจะเป็นสื่อลามกอนาจารทางเพศ และบางครั้งอาจจะได้รับข้อมูลที่ผิดๆ และนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ไม่ใช่แนวทางที่ถูกต้อง (เชาวฤทธิ์ แดงซอน, 2552)

จากข้อมูลที่ได้เสนอไปข้างต้น ย่อมเห็นได้อย่างชัดเจนถึงปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทย ที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และเมื่อศึกษาถึงข้อมูลระดับลึกแยกตามเขตสุขภาพ พบว่ากรุงเทพมหานครเพียงจังหวัดเดียวมีอัตราการคลอดบุตรของหญิงวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี สูงถึง 43.30 ต่อประชากรหนึ่งพันคนที่มีอายุรุ่นเดียวกัน หรือคิดเป็นจำนวนการคลอดบุตรสูง 8,999 คน (สำนักปลัดกระทรวงกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์, 2555) แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่น่ากังวลของปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่นในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและเลือกพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่หลักในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ทางด้านภาครัฐเองมีความพยายามในการแก้ไขปัญหา เห็นได้จากการกำหนดนโยบายและพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560-2569 โดยในยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารด้านสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น โดยประกาศให้เรื่องดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติ ให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้มีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง ทั้งในส่วนของภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่แนวโน้มของปัญหาก็กลับไม่ได้ลดลงอย่างที่ควรจะเป็น ผู้วิจัยตีความว่าการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมายังมีช่องว่าง ไม่สามารถครอบคลุมปัญหา และบริบทที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและชุมชนได้ การแก้ไขปัญหาก็ผ่านมามากมุ่งเน้นไปที่ปลายเหตุของปัญหา โดยมองว่าพฤติกรรมของวัยรุ่นหญิงเป็นปัญหา และมุ่งเพียงการแก้พฤติกรรมของของวัยรุ่นหญิง โดยละเลยองค์ประกอบเรื่องครอบครัวและสภาพแวดล้อมชุมชน

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมุ่งเน้นนำเสนอยุทธศาสตร์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหโดยมีครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาจนถึงแนวทางการปฏิบัติ โดยจัดการการวางแผนของครอบครัวและชุมชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นหลัก เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับมาใช้เป็น

แนวทางในการการพัฒนายุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมกรุงเทพมหานครที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยหวังว่าผลการศึกษานี้จะสามารถเป็นแนวทางให้กับพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทยได้ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบในการวิจัยไว้ดังนี้

2.1 สภาพการณ์และความต้องการของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร มีประเด็นปัญหา อุปสรรค อะไรบ้าง

2.2 ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร

2.3 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยอย่างไร มีข้อเสนออะไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมีการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพฯ

3.3 เพื่อรับรองข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

4.1.1 ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ทั้งโดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และบทความ รวมถึงพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และแผนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ โดยศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้บริหาร คณะผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร องค์กรพัฒนาเอกชน ตัวแทนประชาชน ประธานชุมชน และกลุ่มภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ปัญหาคการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร

4.1.2 ศึกษาสภาพความเป็นจริงในการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 – เดือนมิถุนายน 2561

5. ขั้นตอนในการวิจัย

5.1 ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและ ชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

5.1.1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ วิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย แผนการ ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และ ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2560-2569 สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการ และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์

5.1.2 ศึกษาสภาพการณ์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 31 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้าน ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการศึกษา สำนักงานนามัย สำนักงานแพทย์ สำนักงานพัฒนา สังคม กรุงเทพมหานคร สำนักงานนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมกิจการเด็ก และเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิ แพทย์เฮลท์

5.1.3 ศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่ส่งผลต่อ การการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยเทคนิค SWOT Analysis และวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยโดยเทคนิค TOWS Matrix

5.2 ขั้นตอนที่ 2 ร่างข้อเสนอการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ทั้ง 2 ครั้ง รวม 17 คน โดยมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้

ภาครัฐ ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะทำงานผู้รับผิดชอบหรือปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งผลต่อการผลักดันยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ จำนวน 8 คน

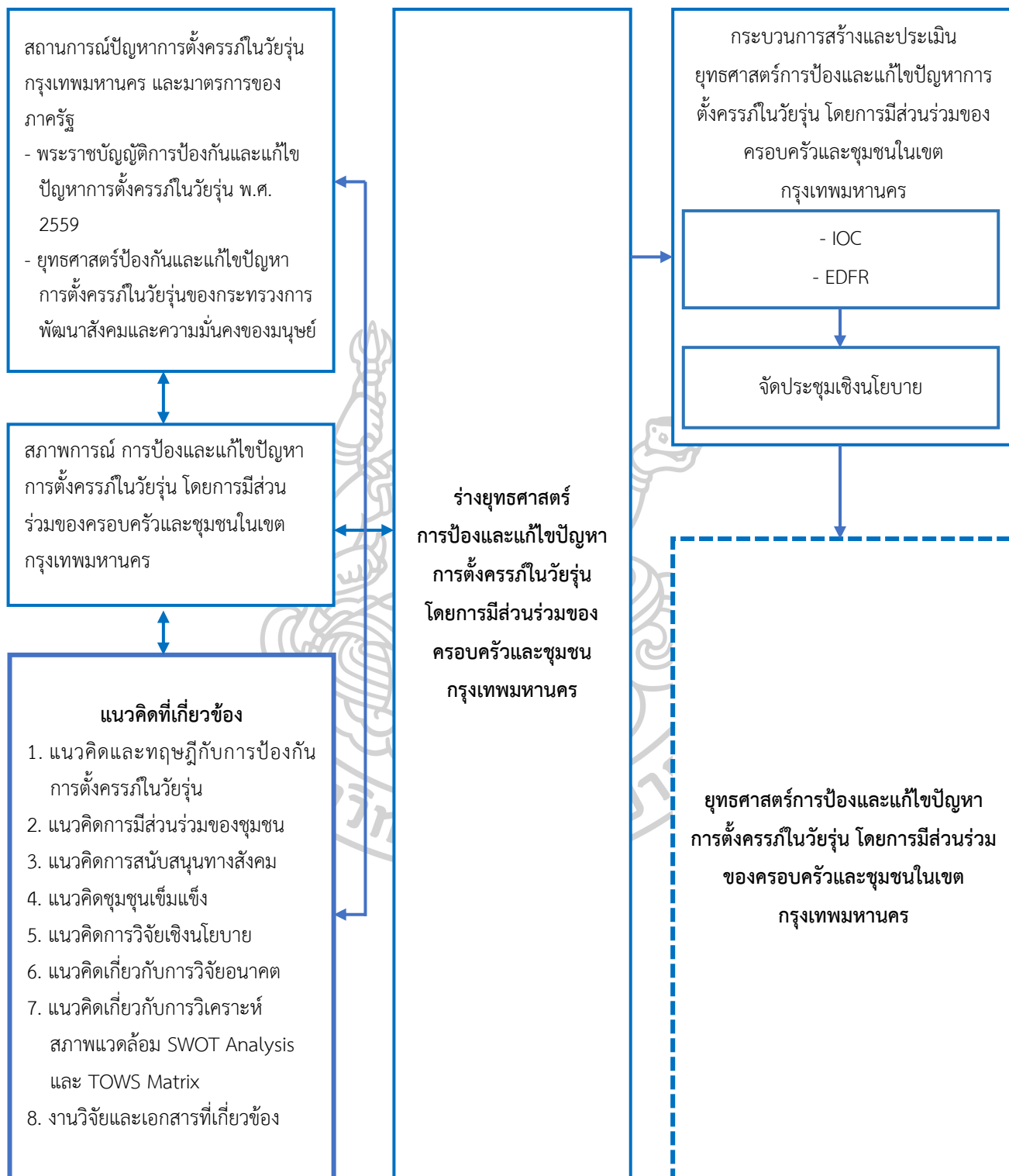
องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคีเครือข่ายเอกชนผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 3

ภาคประชาชน ตัวแทนประชาชน ตัวแทนพ่อแม่วัยรุ่นนุ ประธานชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน

5.3 ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมและรับรองข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการจัดประชุมนโยบาย (Policy meeting) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชน

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

7. นิยามศัพท์

1. การตั้งครุฑในวัยรุ่น หมายถึง สถานการณ์ของการตั้งครุฑของหญิงวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดจากความไม่ตั้งใจและขาดการวางแผนที่จะให้เกิดขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น ขาดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งครุฑและคุมกำเนิด การขาดความพร้อมในด้านภาวะต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

2. ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือต่างพื้นที่ก็ได้ แต่กลุ่มบุคคลเหล่านั้น จะต้องมีความสนใจร่วมกัน (Common Interest) มีความสัมพันธ์กัน (Relationship) มีการกระทำระหว่างกัน (Interaction) มีความรู้สึก (Sense) และมีสถาบันสังคมหรือระบบวัฒนธรรมที่ตอบสนองความจำเป็นเพื่อการดำรงอยู่ของมนุษย์ เช่น สถาบันครอบครัว เครือญาติ การเมืองการปกครอง ศาสนา ศิลปะ

3. การมีส่วนร่วม หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชน / หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการ/แนวทางการดำเนินงาน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

4. ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หมายถึง มาตรการและแนวทางการพัฒนาแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น เพื่อมุ่งหวังให้เกิดให้เกิดประสิทธิภาพ และนำไปสู่ความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป

8. ประโยชน์ที่ได้รับ

8.1 ได้ข้อมูลด้านสถานภาพและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ไขการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้องกันโยบาย แผนงาน หรือมาตรการ รวมทั้งกฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์

8.2 ผลการวิจัยช่วยให้ทราบถึงแนวโน้มปัญหาในการบริหาร และดำเนินยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในปัจจุบัน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร

8.3 นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป ชุมชนและครอบครัวเกิดการยอมรับยุทธศาสตร์ร่วมกันและเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและแนวทางในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม
4. แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง
5. แนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย
6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต
7. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis และ TOWS Matrix
8. งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

1.1 ความหมายและลักษณะของวัยรุ่น

วัยรุ่น หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 11-19 ปี เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ "วัยรุ่น" มีความหลากหลาย เนื่องจากขึ้นกับความแตกต่างของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนความแตกต่างทางสังคม องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความของวัยรุ่นว่าเป็นบุคคลในช่วงอายุ 10-19 ปี และมีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์ได้
- 2) วัยรุ่นเป็นระยะที่มีการพัฒนาทางจิตใจมาจากความเป็นเด็ก ไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่
- 3) วัยรุ่นเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพ ที่ต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจไปสู่ภาวะ

ที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง

1.2 การแบ่งช่วงของวัย

ทางการแพทย์และจิตวิทยาพัฒนาการแบ่งช่วงวัยรุ่น ออกเป็น 3 ระยะ วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย (พนม เกตุมาน, 2550; กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2547)

1) วัยรุ่นตอนต้น อยู่ในช่วงอายุ 10-13 ปี เป็นช่วงแรกของการเข้าสู่วัยรุ่น ในช่วงนี้วัยรุ่นจะยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็ก เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทุกระบบ วัยรุ่นจะมีความคิดหมกมุ่นกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจิตใจ ทำให้อารมณ์หงุดหงิดและแปรปรวนง่าย

2) วัยรุ่นตอนกลาง อยู่ในช่วงอายุ 14-16 ปี เป็นช่วงที่มีพฤติกรรมกำกวมระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ช่วงนี้วัยรุ่นจะยอมรับสภาพร่างกายที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นหนุ่มเป็นสาวได้เริ่มมีความคิดที่ลึกซึ้ง ต้องการหาอุดมการณ์และหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อความเป็นตัวของตัวเอง

3) วัยรุ่นตอนปลาย 17-19 ปี เป็นช่วงเวลาของการตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพที่เหมาะสมและเป็นช่วงเวลาที่จะมีความผูกพันกับเพื่อนต่างเพศ สภาพทางร่างกายเปลี่ยนแปลงเติบโตโดยสมบูรณ์เต็มที่ และบรรลุวุฒิภาวะในเชิงกฎหมาย

1.3 ความสำคัญของวัย

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วุฒิภาวะทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จึงนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงต่อของวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเอง และบุคคลรอบข้าง หากกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสม บรรเทาปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น และเป็นทั้งแรงผลักดันและแรงกระตุ้นให้พัฒนาการด้านอื่น ๆ เป็นไปด้วยดี

1.4 แนวคิดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

การตั้งครรภ์วัยรุ่น หมายถึงการที่สตรีมีการตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้นในขณะที่มีอายุระหว่าง 11-19 ปี ทางด้านจิตวิทยากำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 11-19 ปี บางครั้งอาจใช้คำว่า adolescent pregnancy การจำแนกทางเทคนิคคือการตั้งครรภ์ในสตรีที่อายุน้อยกว่า 20 ปี แต่ในสหรัฐอเมริกาหมายถึงการตั้งครรภ์ในสตรีที่อายุน้อยกว่า 18 ปี (อุดม เชาวรินทร์, 2551)

พัชราลักษณ์ สุวรรณ (2549) ได้ให้ความหมายของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ไว้เป็นครรภ์ที่ไม่ต้องการ เป็นครรภ์ที่ยังไม่พร้อม อาจเกิดกับคู่สมรสที่แต่งงานแล้ว และยังไม่แต่งงาน มักเป็นปัญหาวัยรุ่น โดยทั่วไปการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในสังคมที่พัฒนาแล้วมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น องค์การอนามัยโลกให้ข้อมูลว่าในทุกปี ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เป็นสาเหตุนำไปสู่การทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยของผู้หญิงอย่างน้อย 20 ล้านคน ซึ่งกว่า 100,000 คน ต้องเสียชีวิตลงในที่สุดเพราะเกิดอาการแทรกซ้อนต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้นผู้หญิงอีกจำนวนนับล้านต้องประสบปัญหาเรื้อรังทางสุขภาพ อันเนื่องมาจากการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยด้วย เฉพาะในประเทศไทยผลการสำรวจหลายครั้งระบุว่าในจำนวนผู้หญิงที่สมรสแล้วและตั้งครรภ์เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ถึง 1 ใน 3 ของจำนวนทั้งหมด

ซึ่งนับว่าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าพิจารณาว่าเป็นการสำรวจเฉพาะผู้ที่สมรสแล้วเท่านั้น ยังไม่รวมผู้หญิงอีกจำนวนมากที่ตั้งครรภ์โดยที่ไม่ได้สมรส ผู้ที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จำนวนมากที่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ของตน (พัชนี ทองประเสริฐ, 2547) สิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการแพทย์ อัตราการเสี่ยงด้านสุขภาพของมารดาวัยรุ่นและทารกในครรภ์ก็มีมากกว่าธรรมดา โดยเฉพาะการคลอดก่อนกำหนดและโรคโลหิตจาง ทางด้านสังคมการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอายุน้อยซึ่งเป็นวัยที่ยังขาดความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ เป็นปัจจัยบั่นทอนคุณภาพประชากร

ดังนั้นการสอนเพศศึกษารอบด้าน สอนให้เยาวชนรู้เท่าทันพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ ค่านิยมด้านเพศ ตลอดจนสอนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์สถานการณ์เรื่องเพศของตนอย่างมีวิจรรย์ญาณ รวมถึงทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์ เพื่อให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย ปราศจากโรค (สุภาชัย สาระจรัส, 2553) และการพยายามแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยการพยายามสร้างความตระหนักเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยอาศัยหลักเสริมแรงเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจ นำไปสู่การมีทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวที่เหมาะสมได้ดี (จิราภรณ์ ตามประวิติ, 2547) ครอบครัวควรให้ความรักและเอาใจบุตรหลานให้มาก ไม่ควรปล่อยให้เด็กอยู่กับตัวเองมากเกินไป สถาบันการศึกษาก็มีส่วนสำคัญมากเพราะเป็นที่ ๆ เด็กใช้เวลาอยู่มากพอ ๆ กับอยู่บ้าน ควรจะสอนหรือแนะนำการใช้ชีวิตและวิธีการมีเพศสัมพันธ์รวมถึงการป้องกันอย่างละเอียด ถ้าทุกฝ่ายช่วยกันก็จะสามารถป้องกันปัญหาการท้องไม่พร้อมของเด็กวัยรุ่นได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต้องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชนในการแก้ไขปัญหา โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดนี้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ และเป็นเค้าโครงในการสัมภาษณ์เชิงลึกในขั้นตอนการวิจัยขั้นที่ 1

2. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Participatory) นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่ามีส่วนร่วมคือ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มุ่งเน้นการนำพลังชุมชน ในการผลักดันให้มีการป้องกันการตั้งครรภ์ระดับปฐมภูมิในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนา เป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมต่อสาธารณชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียจากนโยบาย กิจกรรมและโครงการพัฒนา สามารถแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา นำไปสู่กระบวนการสร้างฉันทามติ (Consensus Building) เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ครอบคลุมการวิเคราะห์ปัญหา การค้นหาแนวทางการแก้ปัญหาและติดตามผลการแก้ปัญหา

แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนของสุรยุทธ์ หลิมตระกูล (2540) ถูกนำมาใช้ร่วมกับหลักการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแพร่หลาย โดยมีความมุ่งหวังว่าจะช่วยเติมเต็มการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมดังกล่าวเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา การปฏิบัติการ ตลอดจนการติดตามประเมินผล อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่เหมาะสมและตรงตามบริบทของพื้นที่ ซึ่ง Cohen and Uphoff (1980) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในธรรมชาติของการพัฒนาชนบทว่า “การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับประชาชน 4 ประการ ได้แก่ มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร และทำด้วยวิธีการอย่างไร มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนา และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ”

จากความหมายของการมีส่วนร่วมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านของประชาชน โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามผล โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง มีใช้การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชน ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นการทำให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาเกี่ยวข้อง ให้ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในลักษณะของกิจกรรมและการดำเนินชีวิตในชุมชน อย่างมีศักดิ์ศรีและเท่าเทียมกันในสิทธิอำนาจตามแนวทางประชาธิปไตย และรวมถึงเป็นการลดการพึ่งพารัฐ อันเป็นความสัมพันธ์ตามแนวราบ ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง (พจน์ เทียมศักดิ์, 2543) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมจะช่วยทำให้ประชาชนยอมรับโครงการมากขึ้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ประชาชนจะมีความรู้สึกผูกพันและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของมากขึ้น การดำเนินโครงการจะราบรื่นได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้นและมีการระดมทรัพยากรเพื่อการดำเนินโครงการมากขึ้น

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2547) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้คือ

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นหา สร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน

3. ร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไข และสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของของตนเอง และของหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย ที่วางไว้
8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้ง โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

นอกจากนี้ Cohen and Uphoff (1980) ได้เสนอขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (Evaluation)

โดยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน จะมุ่งที่การให้ความร่วมมือในกิจกรรม ที่หลากหลายซึ่งประชาชนจะให้ความร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้าง ความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานหรือกลุ่มชุมชนนั้น อันจะเป็นแนวทางสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ปัจจัยที่ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนอย่างแท้จริงในการพัฒนา คือ

1. ปัจจัยทางด้านบุคคล บุคคลที่จะทำงานพัฒนาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ของประชาชนต้องสร้างเงื่อนไขของบทบาทของตนให้พร้อมที่จะเข้าไปทำงานและให้ประชาชน มีส่วนร่วมโดยต้องมีทัศนคติและจิตสำนึกต่อประชาชนอย่างเหมาะสม เช่น การยอมรับศักดิ์ศรีของ ประชาชนเท่าเทียมกับตน การมีความเชื่อและเคารพในตัวประชาชน การพร้อมที่จะเรียนรู้จาก ประชาชนและให้โอกาสแก่ประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและร่วมในกิจกรรมพัฒนา และส่งเสริม ให้เหมาะสม ในขณะเดียวกันควรให้โอกาสผู้นำชุมชน รวมไปถึงบุคคลที่มีความคิดริเริ่มในการกระตุ้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ
2. ปัจจัยด้านการบริหาร เป็นผลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามระเบียบราชการหรือ องค์กรพัฒนาเอกชน ควรนำมาใช้ให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติพอสมควร เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่ค่อนข้างอิสระและไม่ผูกพันกับระเบียบราชการมากเกินไป

3. ปัจจัยด้านโครงสร้างชุมชน แบ่งออกเป็นหลายองค์ประกอบ คือ

3.1 ลักษณะความสัมพันธ์ของชุมชน ชุมชนใดที่มีความสัมพันธ์ในชุมชนเป็นลักษณะปฐมภูมิ รู้จักเป็นญาติพี่น้อง การมีส่วนร่วมจะดีกว่าชุมชนที่มีประชาชนจากหลายแห่ง และต่างวัฒนธรรมมาอยู่ด้วยกัน โดยมีฐานะความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแบบทุติยภูมิ

3.2 โครงสร้างของประชากร ชุมชนมีโครงสร้างประชากรวัยแรงงานมาก การมีส่วนร่วมจะมีมากกว่าโครงสร้างชุมชนที่วัยแรงงานย้ายออกไปทำงานที่อื่น

3.3 วัฒนธรรมชุมชนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม เช่น การที่คนในชุมชนมีความเห็นอกเห็นใจและเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมในชุมชนมากกว่าชุมชนที่ต่างคนต่างอยู่

3.4 ค่านิยมของชุมชน เช่น ค่านิยมการนับถือผู้นำอาวุโสหรือผู้นำชุมชนทำให้ชุมชนเป็นแกนนำที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้

3.5 คุณภาพของประชากร ในชุมชนที่ประชากรมีคุณภาพ เช่น ฐานะรายได้ดี การศึกษาดี ทักษะชีวิตที่เห็นประโยชน์ส่วนร่วม มีความตื่นตัวในการพึ่งตนเอง จะเอื้ออำนวยให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชนมากกว่า

3.6 โครงสร้างอำนาจ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของกลุ่มในชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ซึ่งโดยมากมักมีฐานะดี มีความรู้และประสบการณ์มากกว่าคนอื่นถ้าผู้นำเห็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วม ก็จะเป็นแกนในการมีส่วนร่วมของประชาชน

3.7 ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชาชน ถ้าชุมชนตั้งถิ่นฐานมีลักษณะเป็นกลุ่ม จะทำให้ประชาชนรู้จักกันและทำกิจกรรมร่วมกันมากกว่าชุมชนที่ตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจายยากต่อการรวมกลุ่ม

3.8 ทรัพยากรและสภาพแวดล้อมของชุมชน ชุมชนใดมีทรัพยากรและมีสภาพแวดล้อมของชุมชนดี เช่น เป็นชุมชนที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจ หรือประชาชนมีการศึกษาดี มีรายได้สม่ำเสมอ จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนที่ขาดทรัพยากรและสภาพแวดล้อมไม่ดี

ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ (2548) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 มิติ คือ

1. ชนิดหรือประเภทของการมีส่วนร่วมที่จะพิจารณา มี 4 ชนิด คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) มีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ใครคือผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วม ผู้ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมแบ่งได้ 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มคนในท้องถิ่น 2) ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ ผู้นำสมาคม และหัวหน้าองค์กร 3) เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล 4) บุคคลต่างชาติ หรือต่างถิ่น

3. การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นในลักษณะใด เป็นการนำเอาการประเมินเชิงคุณภาพของการมีส่วนร่วมเข้ามาพิจารณา จำนวน ความกว้างขวาง และทิศทางของการมีส่วนร่วม พิจารณาได้จากใคร เข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร แต่ถ้าจะให้ชัดเจนขึ้นจะต้องพิจารณาด้วยว่า การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นได้อย่างไร คำถามที่จะช่วยให้การพิจารณาการมีส่วนร่วมชัดเจน คือ 1) ใครคือผู้ริเริ่มดำเนินการทำให้เกิดการมีส่วนร่วม หน่วยงานราชการ หรือประชาชน 2) การเกิดการมีส่วนร่วมเป็นไปในลักษณะอย่างไร เป็นไปโดยสมัครใจหรือการบังคับ 3) โครงสร้างหรือรูปแบบความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม 4) ช่องทางของการมีส่วนร่วมในระดับบุคคลหรือระดับกลุ่มเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อมผ่านตัวแทน

โดยสรุปการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเป้าหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุนคือ โดยมุ่งเน้นนำพลังชุมชนผลักดันการป้องกันระดับปฐมภูมิในวัยรุน การให้ข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุม ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุนที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน และการดึงคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ ปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหาจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน เนื่องจากชุมชนทราบ ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการแก้ไขปัญหา และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา จะทำให้ประชาชนในชุมชนยอมรับและนำแผนยุทธศาสตร์ และการดำเนินไปปฏิบัติ เนื่องจากตรงกับปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน คนในชุมชนจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหา และมีความเต็มใจในการดำเนินการแก้ไขปัญหามากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้มาเป็นหลักในการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในขั้นตอนการวิจัยที่ 1 และใช้เป็นแนวทางในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในขั้นตอนการวิจัยที่ 2 อีกด้วย

3. แนวคิดการสนับสนุนทางสังคม

Wilcox and Vernberg (1985) นิยามการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นการทำหน้าที่ของบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลอื่นที่มีความทุกข์ในใจ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงานญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน และ House (1981) ได้จำแนกประเภทของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 4 มิติ คือ 1) ทางด้านอารมณ์ (Emotional Support) เป็นความรู้สึกเห็นใจ การให้การดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ การยอมรับและยกย่องเห็นคุณค่า เป็นการแสดงถึงความรักความผูกพันที่มีต่อกัน 2) ด้านการประเมินเปรียบเทียบ (Appraisal Support) เป็นการรับรู้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปประเมินตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจและรู้สึกเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น 3) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Support) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง การให้คำแนะนำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ ปัญหาที่เกิดขึ้น 4) ด้านสิ่งของหรือบริการ (Instrumental Support) เป็นการให้ความช่วยเหลือในรูปวัตถุ สิ่งของ เงิน หรือแรงงาน

และไพศาล แยมวงษ์ (2555) ยังแบ่งแหล่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มสังคมปฐมภูมิ ได้แก่ ครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้านหรือเรียกรวมว่า กลุ่มที่มีความผูกพันตามธรรมชาติ เป็นกลุ่มที่มีความสนิทสนมและมีสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกเป็นส่วนตัวสูง
- 2) กลุ่มสังคมทุติยภูมิ ได้แก่ วิชาชีพและกลุ่มสังคมอื่น ๆ หรือเรียกว่า กลุ่มที่ช่วยเหลือในวิชาชีพ เป็นกลุ่มสังคมที่มีความสัมพันธ์ตามแผน และกฎเกณฑ์ที่วางไว้ มีอิทธิพลเป็นตัวกำหนดบรรทัดฐานของบุคคลในสังคมกลุ่มนี้ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน กลุ่มวิชาชีพ และกลุ่มสังคมอื่น ๆ

จากการพิจารณาแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมข้างต้น เห็นได้ว่าแรงสนับสนุนทางสังคมมีหลากหลายมิติ แรงสนับสนุนในแต่ละมิติทำหน้าที่แตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะของความทุกข์และความเครียดของบุคคลในการเผชิญกับปัญหา และแรงสนับสนุนจะช่วยบรรเทาความรุนแรงของความทุกข์หรือเครียดได้ก็ต่อเมื่อลักษณะของความทุกข์หรือเครียดมีความสอดคล้องกับทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนที่มีอยู่ในงานวิจัยนี้ นำแนวคิดแรงสนับสนุนทางสังคมมาใช้ในการบริบทของการแก้ไขปัญหา เมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการการตั้งครรภ์ เกิดความทุกข์และเครียดจากผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นหญิงกลายเป็นแม่วัยรุ่น จึงต้องการแรงสนับสนุนจากสังคม ครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นกลุ่มปฐมภูมิ มีความผูกพัน มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลกับวัยรุ่นมากที่สุด ทั้งในมิติการสนับสนุนด้านอารมณ์คือการยอมรับแสดงความเห็นอกเห็นใจ มิติข้อมูลข่าวสารคือการให้ข้อมูลคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ มิติสิ่งของและบริการคือการสนับสนุนในด้านการเงิน สิ่งของและความช่วยเหลือ

จากการพิจารณาเรื่องการสนับสนุนทางสังคมดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นสิ่งที่ผู้ให้การสนับสนุนซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ได้แก่ บุคคลในครอบครัว พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลอื่น เช่น เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมโรงเรียน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร วัสดุ สิ่งของ เป็นต้น จากแนวคิดนี้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และพัฒนาร่างยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยมุ่งเน้นศึกษาในมิติของครอบครัวและชุมชนที่เป็นมิติปฐมภูมิ มีความผูกพัน มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลกับวัยรุ่นมากที่สุด

4. แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง

หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขเศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน เพื่อให้สามารถรองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วคาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท จากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติที่รุนแรง เช่น

ภัยแล้ง น้ำท่วม วิกฤติ เป็นต้น อันเป็นผลมาจากการทำลายธรรมชาติของมนุษย์ กระแสนิยมวัฒนธรรมต่างชาติ การบริโภคนิยม การว่างงาน ความขัดแย้งภายในประเทศ ส่งผลให้ความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร คุณธรรมของคนในชุมชนลดลง จึงจำเป็นต้องพัฒนาส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งจะเป็นหนทางต่อการแก้ไขปัญหาและเป็นแรงหนุนต่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี มีสภาพเศรษฐกิจที่ไม่เป็นหนี้สิน และอยู่อย่างพึ่งพาตนเองได้ รวมถึงการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันสำหรับสมาชิกในชุมชน แนวทางหนึ่งคือ การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาเป็นหลักในการดำรงชีวิต อีกแนวทางหนึ่งคือการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของประชาชนในระดับชุมชน โดยจัดเวทีเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา ไปจนถึงการเรียนรู้เพื่อค้นหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ทั้งในส่วนที่ครัวเรือนดำเนินการเอง ทำร่วมกันเป็นกลุ่ม ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมด้วย และที่จะให้ส่วนราชการช่วยเสนอ ข้อเสนอเหล่านี้จะถูกประมวลขึ้นเป็นแผนชุมชนส่งต่อไปยังตามลำดับและจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

ความเข้มแข็งของชุมชน จึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงความแตกต่างของความสามารถแต่ละชุมชนที่รวมตัวกันของคนในชุมชนไม่ว่าจะเป็นในเมืองหรือในชนบท โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนด้วยความเต็มใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนสามารถที่จะช่วยระดมพลังในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองได้เป็นอย่างดี (สัมพันธ์ รอดพิงครุฑ, 2551)

ลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง โดยสรุป 4 ประการ คือ

1. เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) กล่าวคือ การที่ชุมชน มีการเรียนรู้ และรู้เท่าทันข่าวทั้งเศรษฐกิจสังคม การเมือง รวมทั้งการที่ชุมชนมีการเพิ่มพูนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
2. เป็นชุมชนที่มีการจัดการตนเอง (Community Management) ด้วยระบบการบริหารจัดการในกิจกรรมที่สำคัญ 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดกระบวนการขององค์กรภายในชุมชน การลงมือปฏิบัติตาม แผนงาน และมีการประเมินผล
3. เป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณ (Spirituality) กล่าวคือ ชุมชนมีจิตสำนึก มีจิตวิญญาณ ซึ่งอาจหมายถึงความภักดี ความรัก ความห่วงหา ความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชน โดยมีสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกันในชุมชน
4. เป็นชุมชนที่มีสันติภาพ (Peaceful) กล่าวคือ เป็นชุมชนที่มีความสงบสุขและคนในชุมชนมีจิตใจที่เยือกเย็น มีคุณภาพ และมีคุณธรรม

แนวทางทำให้ชุมชนเข้มแข็งในวงกว้าง ประเวศ วะสี (2514) ได้กล่าวถึงแนวทางสนับสนุนประชาคมไว้ 10 ประการ คือ 1) ขับเคลื่อนนโยบายและกระแสสังคม 2) สำรวจผังชุมชนและเครือข่าย 3) ส่งเสริมการขยายตัวของเครือข่ายชุมชน 4) สร้างศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (one-stop-service) 5) เชื่อมต่อการค้าขาย 6) ส่งเสริมการใช้สื่อเพื่อพัฒนา 7) ปรับวิถึงบประมาณ 8) ออกกฎหมายเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน 9) ฝึกอบรมทักษะการสร้างความเป็นชุมชน 10) การวิจัยและเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

แนวทางทำให้ชุมชนเข้มแข็งโดยใช้กลยุทธ์ที่ดำเนินการกับองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งสัมพันธ์ รอดพิงครุฑ (2551) ได้นำเสนอกลยุทธ์สำคัญของการพัฒนาองค์กรชุมชนให้เป็นชุมชนเข้มแข็งดังนี้ 1) กลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดการพัฒนากิจกรรม 2) กลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาโครงสร้างองค์กร 3) กลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล 4) กลยุทธ์เกี่ยวกับการจัดการและการพัฒนาทรัพยากรวัสดุ ส่วนวิธีการทำให้ชุมชนเข้มแข็งสามารถดำเนินการได้ 4 ประการ คือ 1) เปลี่ยนแปลงแนวการอบรม เปลี่ยนแปลงความเคยชินด้านความรู้สึกรู้จัก 2) ขจัดความขัดแย้งความจำเป็นด้านอาชีพและสัมพันธ์ภายในชุมชน 3) จัดการสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพให้มีมิตรภาพในชุมชนมากขึ้น 4) ก่อให้เกิดการเสียสละเพื่อส่วนรวม

แนวทางทำให้ชุมชนเข้มแข็งด้วยวิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สัมพันธ์ รอดพิงครุฑ (2551) เห็นว่าเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน ชุมชนที่การรวมกลุ่มเป็นองค์ประกอบมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน มีการเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างกันจนเกิดเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันนั้น จะมีพลังที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้านที่ริเริ่มขึ้นใหม่ 2) การศึกษาเรียนรู้ปัญหาชาวบ้านแบบมีส่วนร่วม 3) การเรียนรู้คิดค้นกิจกรรมแก้ปัญหา 4) การวางแผนกิจกรรมแก้ปัญหา 5) การรวมกลุ่มปฏิบัติร่วมกัน

การตั้งครรภในวัยรุ่น ถือเป็นปัญหาที่บั่นทอนคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นและสังคม ในงานวิจัยนี้แนวคิดชุมชนเข้มแข็งถูกนำมาพิจารณาในด้านการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น อาทิเช่นการประสานความร่วมมือในการป้องกันและเฝ้าระวังวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง ความร่วมมือในการเสริมทักษะการพูดคุยให้ข้อมูลเรื่องเพศของพ่อแม่ผู้ปกครองและคนในชุมชน และยังนำมาพิจารณาในด้านการแก้ไขปัญหาด้านการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น อาทิเช่น ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในชุมชนที่พร้อมให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่วัยรุ่นในชุมชนที่ประสบปัญหา เนื่องจากชุมชนที่เข้มแข็งจะมีการรวมตัวกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา นำไปสู่การขับเคลื่อนให้เกิดพลังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นได้ เนื่องจากชุมชนทราบลักษณะของปัญหาในชุมชนเป็นอย่างดี สมาชิกของชุมชนทุกคนควรมีส่วนได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์จากการลดลงของปัญหาการตั้งครรภในที่สุด

5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงนโยบาย

การขับเคลื่อนการบริหารประเทศเป็นหน้าที่สำคัญของภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่เดิมการจัดการและการควบคุมการบริหาร มักจะมาจากแนวคิดหรือประสบการณ์ของผู้บริหารเป็นสำคัญ แต่เมื่อการวิจัยในด้านต่าง ๆ ได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารของหน่วยงานหรือองค์กรในระดับต่าง ๆ จึงให้ความสนใจกับการนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการออกนโยบายหรือดำเนินงานต่าง ๆ จึงเกิดการวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยเชิงนโยบาย โดยมีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงนโยบายไว้ ดังนี้

5.1 ความหมายของการวิจัยเชิงนโยบาย

สุคนธา คงศีล (2550) กล่าวว่า การวิจัยเชิงนโยบาย หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ (Recommendations) ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระดับนโยบาย ที่ผู้วิจัยจะสื่อสารแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจ (Decision-Makers) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน หรือปรับปรุงแก้ไขนโยบาย กลยุทธ์หรือโครงการต่าง ๆ ต่อไป

นภดล พูลสวัสดิ์ (2551) กล่าวว่า นโยบายคือสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวดำเนินการในอนาคต ซึ่งใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจ จัดทำแผน จัดทำโครงการ และกำหนดวิธีดำเนินการนโยบาย จะสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ และทิศทางที่ผู้บริหาร และบุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเมื่อจำเป็นอาจกล่าวได้ว่า นโยบายคือข้อความที่กำหนดไว้กว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินงานซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) เป็นข้อความที่กำหนดไว้กว้าง ๆ เป็นนัยโดยทั่วไป ซึ่งอาจกำหนดเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ได้ 2) เป็นทิศทางและกรอบแนวคิดให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการในองค์กรใช้เป็นจุดหมายหรือเป้าหมายในการดำเนินงานของหน่วยงาน และเป็นแนวในการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้อง 3) เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้เป็นแนวในการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการที่กำหนดไว้เป็นสำคัญแต่มีใช้วิธีดำเนินการ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2554) กล่าวว่า การวิจัยเชิงนโยบายเป็นข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้าง ๆ ที่มีความยืดหยุ่นสูงใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของผู้บริหารและของหน่วยงาน ข้อความที่ใช้เป็นนโยบายมักเป็นคำที่มีความยืดหยุ่นได้ เพราะนโยบายมิได้เป็นแนวทางที่ชี้เฉพาะว่าจะต้องปฏิบัติเช่นนั้นเช่นนั้น นโยบายเป็นแต่เพียงแนวทางกว้าง ๆ ที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเท่านั้นหรือเป็นสิ่งที่ควรเลือกทำ หรือไม่ควรเลือกกระทำ

Carl J. Friedrich (1963) ได้กล่าวถึงนโยบาย คือ แนวทางที่กำหนดขึ้นอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ รูปแบบของนโยบายก็คือข้อความที่ใช้เป็นเครื่องชี้แนะสำหรับการบริหารงานต่าง ๆ นอกจากนั้น ดังนั้นนโยบายจึงเป็นสิ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy) และ

สิ่งที่ต้องทำต่อไปเพื่อให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญของนโยบายคือ มีเป้าหมายที่จะกระทำ มีการกำหนดแนวทางและกฎเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์หรือกลวิธีที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลงานภายในเวลาที่กำหนด การกำหนดนโยบายจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและนักนโยบาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเมื่อมีการนำผลจากการวิจัยมาใช้เกี่ยวกับการตัดสินใจด้านนโยบายมากขึ้น การวิจัยเชิงนโยบายจึงมีความแพร่หลายและนิยมจัดทำมากขึ้นในปัจจุบัน

Dukeshire and Thurlow (2002) ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงนโยบาย หมายถึง การวิจัยที่มีบทบาทหลักในการ 1) วิเคราะห์ตัวนโยบาย 2) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบาย และ 3) วิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย จะเห็นได้ว่าการวิจัยเชิงนโยบาย มิใช่แต่เฉพาะการศึกษาสภาพปัจจุบันที่เป็นก่อนการใช้นโยบายหรือหลังการใช้นโยบายเท่านั้น เพราะสิ่งสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบายก็คือ ผู้วิจัยจะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ (Action-Oriented Recommendations) อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติแก่ผู้ใช้ผลการวิจัยเพราะผู้ใช้ผลการวิจัยจะนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อไปว่าจะผลักดันหรือขับเคลื่อนนโยบาย ปรับปรุงหรือล้มเลิกเสีย

การกำหนดนโยบายคือสิ่งที่ได้กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทาง กรอบกำกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น ๆ จะต้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการพิจารณาจัดทำแผนจัดทำโครงการ และกำหนดวิธีการเฉพาะในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของตนโดยตรง การกำหนดนโยบายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรมติ ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการวิเคราะห์ผลย้อนกลับของนโยบาย ซึ่งมีขั้นตอนของวงจรมติดังต่อไปนี้ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556)

1. การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) เป็นการพิจารณาสภาพปัญหาและความต้องการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย วิเคราะห์หาทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัด
2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นการผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้
3. การประเมินผลของนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นการศึกษาการบรรลุผลตามเป้าหมายของวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้กำหนดไว้
4. การวิเคราะห์ผลย้อนกลับของนโยบาย (Policy Feedback Analysis) เป็นการศึกษาการสนองตอบของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายในการกำหนดนโยบาย ข้อความที่แสดงนโยบายจะมี 2 ลักษณะ คือ กำหนดในลักษณะกว้าง ๆ เป็นแนวทางไว้ (Blessing) และแบบที่กำหนดจำเพาะเจาะจงเป็นกรณี (Indicative) หรือเฉพาะเรื่อง การกำหนดนโยบายในทางปฏิบัติอาจกำหนดได้ในทุกระดับชั้นขององค์กร เช่น นโยบายระดับประเทศ (National) ซึ่งเป็นนโยบายส่วนรวม นโยบาย

ระดับสาขา (Sector) นโยบายระดับภาค (Regional) ระดับหน่วยงาน (Institutional หรือ Organizational) และระดับสายงานหรือหน่วยงาน นโยบายนั้นยังอยู่ใกล้ ระดับปฏิบัติการ (Operation unit) มากเพียงใด ลักษณะนโยบายจะมีแนวโน้มไปทางด้านนโยบายแบบจำเพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ข้อความจะชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการมักจะแสดงลักษณะเฉพาะจนหน่วยปฏิบัติสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าให้เลือกดำเนินการในแนวใดไม่ให้ดำเนินการในลักษณะใด เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นนโยบายในระดับสูง ระดับกลาง หรือระดับหน่วยปฏิบัติ คุณลักษณะที่สำคัญโดยทั่วไปของนโยบายคือ ข้อความต้องกะทัดรัดไม่สลับซับซ้อน ผู้ปฏิบัติทุกระดับที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่าในการวางแผนนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการในช่วงระยะต่าง ๆ การกำหนดแนวทางเพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติในรูปนโยบายนั้น จะมีส่วนช่วยให้สามารถกำหนดวิธีการดำเนินงานได้ถูกต้องตามที่ต้องการมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมของการบริหารงาน ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (กิ่งพร ทองใบ, 2549)

5.2 องค์ประกอบของนโยบาย

การวิจัยเชิงนโยบายจัดได้ว่าเป็นเครื่องมือของการบริหารองค์การที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถค้นหาข้อเท็จจริงและแนวความคิดมาประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย การบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้อธิบายกระบวนการจัดทำ การวิจัยเชิงนโยบายไว้หลายประการ ดังนี้

การจัดทำการวิจัยเชิงนโยบายนั้น ค่อนข้างมีรูปแบบในการจัดทำที่หลากหลาย สามารถสรุปขั้นตอนของกระบวนการจัดทำ การวิจัยเชิงนโยบายได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ (สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจริญตน, 2550: 62)

1. การระบุปัญหา เป็นการศึกษาว่าในขณะที่ประชาชนมีความเดือดร้อนเรื่องอะไร การระบุปัญหาอาจทำได้โดย การศึกษาภาคสนามหรือการลงพื้นที่เพื่อดูว่าประชาชนเดือดร้อนเรื่องอะไรบ้าง หรือมีประเด็นใดที่สังคมต้องการพัฒนาอีกบ้าง ซึ่งนักวิจัยจะต้องพิจารณาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ สื่อมวลชน หรือผลการวิจัยจากศาสตร์สาขาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น

2. การกำหนดเป็นวาระสำหรับการตัดสินใจ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนหรือประเด็นต่าง ๆ ในสังคมนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก หากปัญหาหนึ่งได้รับการแก้ไขปัญหาหนึ่งก็อาจจะเกิดขึ้นตามมา นักวิจัยจึงต้องถ่วงถ่วงหรือบางครั้งอาจจะต้องเลือกปัญหาเพื่อศึกษา แต่เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นความต้องการเฉพาะของเจ้าของทุนวิจัย ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจำเป็นต้องกำหนดปัญหาให้ชัดเจน ตรงกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ผลการวิจัย ด้วยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดโจทย์วิจัยสำหรับค้นหาคำตอบให้ถูกต้อง

3. การกำหนดข้อเสนอนโยบาย เมื่อปัญหาได้รับการยอมรับจากผู้วิจัยหรือจากผู้ที่ใช้ผลการวิจัย ก็จะถูกนำมาพิจารณาว่ามีแนวทางแก้ไขปัญหาได้กี่แนวทาง ซึ่งเรียกว่าข้อเสนอหรือทางเลือกนโยบายที่มีอยู่หลายทางเลือก โดยหลักการแล้วจะต้องวิเคราะห์แต่ละทางเลือกว่ามีประโยชน์อย่างไร

4. การอนุมัตินโยบาย ทางเลือก/ข้อเสนอนโยบายที่ให้ประโยชน์สูงสุดจะถูกอนุมัติออกมาเป็นนโยบาย

5. การดำเนินนโยบาย นโยบายที่ได้รับการอนุมัติจะถูกนำไปปฏิบัติ มีส่วนราชการและข้าราชการประจำเป็นผู้รับผิดชอบ

6. การประเมินผลนโยบาย เมื่อดำเนินนโยบายแล้วเสร็จต้องประเมินผลนโยบายเพื่อจะรับทราบว่าการดำเนินนโยบายดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจต่อไปว่านโยบายนั้น ๆ ควรได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร หรือควรรุติแล้วกำหนดนโยบายอื่นออกมาทดแทนโดยทั่วไป การวิจัยเชิงนโยบายจะเริ่มจากการสำรวจข้อมูลทุติยภูมิก่อน เพื่อพิจารณาว่าได้ข้อมูลที่ครบหรือเพียงพอต่อการทำวิจัยหรือไม่ ถ้ายังไม่เพียงพอก็ต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสำรวจ ลงพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งก็เป็นการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

นอกจากนี้ Dukeshire and Thurlow (2002: 11-12) ได้กล่าวถึงบทบาทของการวิจัยเชิงนโยบายที่ได้เข้าไปในกระบวนการต่าง ๆ ของการขับเคลื่อนนโยบายสรุปได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงนโยบายช่วยในการระบุปัญหาและระบุประเด็นสำคัญ (Recognizing Problems and Identifying Issues) ซึ่งการวิจัยสามารถทำให้เห็นประเด็นอันเป็นปัญหาที่ควรจะได้รับปรับปรุงหรือแก้ไข โดยทั่วไปข้อมูลที่จะนำมาใช้มักถูกนำเสนอโดยองค์กรภายนอกชุมชนที่ประสบปัญหา เช่น จากสื่อ ผู้แทนของภาครัฐ การศึกษาของนักวิชาการ โพล ฯลฯ ซึ่งนักวิจัยและนักนโยบายจะต้องร่วมกันพิจารณาเลือกประเด็นปัญหาที่เห็นว่ามีคามจำเป็นเร่งด่วน และต้องมีการดำเนินนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหา

2. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยสร้างความเข้าใจประเด็นสำคัญให้เกิดความกระจ่างชัดยิ่งขึ้น เมื่อนักนโยบายหรือผู้บริหารได้เลือกประเด็นปัญหาที่เห็นว่าสำคัญและจำเป็นจะต้องดำเนินนโยบายอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขแล้ว นักนโยบายจะต้องทำความเข้าใจปัญหาให้ชัดเจนขึ้นด้วยการใช้วิธีการวิจัยในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น เพื่อให้สามารถอธิบายปัญหานั้นในมิติที่ลุ่มลึกขึ้น

3. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยสนับสนุนและเลือกแผนการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด (Supporting a Selected Plan of Action) เมื่อได้มีการระบุประเด็นปัญหาและตัดสินใจที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือตัดสินใจแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ในการแก้ปัญหาหนึ่ง ๆ จะต้องมีแผนสำหรับ

ปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งในการเลือกหรือกำหนดแผนนั้น สามารถใช้การวิจัยเข้ามาเป็นบทบาทได้ โดยผู้บริหารหรือนักนโยบายจะนำผลการวิจัยมาประกอบเพื่อพิจารณาคัดเลือกวิธี และนำเสนอเป็นโครงร่างของแผนปฏิบัติการหรือแผนงาน ซึ่งจะช่วยให้แผนงานนั้นได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มโอกาสที่แผนงานนั้นจะได้รับการคัดเลือกให้นำไปปฏิบัติจริง

4. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยควบคุมกระบวนการและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบาย (Monitoring Process and Evaluating Impact) นักวิจัยเชิงนโยบายจะเข้ามาเป็นบทบาทในการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำแผนปฏิบัติการหรือแผนงานไปใช้ การวิจัยอาจจะดำเนินการในลักษณะการเก็บข้อมูลจากผู้ได้รับผลจากนโยบายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบาย เช่น สิ่งใดที่มีประสิทธิภาพ หรือสิ่งใดที่เป็นประโยชน์หรือไม่เกิดประโยชน์ หรืออาจจะทำให้เกิดโทษจากการดำเนินนโยบายนั้น หากมีการวิจัยต่อไปอาจจะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายประสบปัญหา หรือมีอุปสรรค การวิจัยเพื่อตรวจสอบและประเมินนโยบายนั้น จะทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจปรับปรุงนโยบาย แก้ไขหรือยุตินโยบาย หากพบว่า นโยบายดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลดังที่กำหนดไว้

การวิจัยเชิงนโยบาย นักวิจัยอาจจะมีความทรงในการนำผลวิจัยไปใช้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น โอกาสที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายในวงกว้างย่อมมีอยู่มาก ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจะต้องศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามข้อเท็จจริง สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานหรือองค์กรที่ให้นำวิจัย และเสนอข้อเสนอแนะในลักษณะที่สามารถปฏิบัติได้จริง ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยเชิงนโยบายจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารซึ่งจะช่วยให้สิ่งที่ศึกษาวิจัยเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดทำวิจัยเชิงนโยบายประกอบด้วย การระบุปัญหา การกำหนดวาระของปัญหาหรือประเด็นสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกหรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การคาดคะเนและควบคุมผลกระทบของนโยบาย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกนโยบาย การอนุมัติและดำเนินนโยบาย รวมถึงการประเมินผลหลังการดำเนินนโยบาย (กรวิรี ศรีจการ, 2547)

องค์ประกอบของนโยบาย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความต้องการจำเป็นของนโยบาย (Policy Demand) คือความต้องการจากสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ หรือเกิดจากความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะกำหนดเป็นนโยบายให้ละเว้นการกระทำเกี่ยวกับปัญหาที่เห็นว่าสำคัญ
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย (Policy Decision) เป็นผลต่อเนื่องจากความต้องการ ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ พิจารณาทางเลือก และตัดสินใจกำหนด

3. คำแถลงของนโยบาย (Policy Statement) คือข้อความระบุเนื้อหาสาระของนโยบายที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ และมาตรการในการดำเนินงาน

4. ผลผลิตของนโยบาย (Policy Output) คือผลการปฏิบัติที่ปรากฏเป็นรูปธรรมของการแถลงนโยบายเป็นผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5. ผลลัพธ์ของนโยบาย (Policy Outcome) คือผลที่เกิดขึ้นและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบายจนถึงผลสุดท้ายและเป็นส่วนที่ต้องได้รับการติดตามประเมินผลต่อไป

องค์ประกอบของนโยบาย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ นโยบายจะต้องมีวัตถุประสงค์บอกไว้เป็นเป้าหมายปลายทาง แนวทาง (Means) นโยบายจะต้องบอกว่าจะอะไรเป็นแนวทางที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ กลไกของนโยบาย (Mechanism) นโยบายจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้จะต้องมีกลไกในการนำไปปฏิบัติ เช่น ต้องมีการออกกฎหมาย ออกระเบียบข้อบังคับ (นพดล มโนงาม, 2548)

การก่อเกิดนโยบาย จะประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โดยวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมพอที่จะสามารถก่อให้เกิดเป็นนโยบาย
3. การกำหนดวิธีการ ด้วยการระบุขั้นตอนและกระบวนการ ในการกำหนดนโยบาย
4. การกำหนดกลไก ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย
5. การกำหนดปัจจัยแวดล้อม ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดนโยบาย เช่น ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจด้านการเงินการคลังของประเทศ ด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ด้านดอกเบี้ย ด้านปัญหาแรงงาน หรือมีนโยบายของรัฐในระดับสูงกว่า เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549 เป็นส่วนช่วย

6. การใช้ตัวแบบ (Model) มาช่วยในการอธิบายการเกิดนโยบาย เช่น ตัวแบบเชิงระบบ (System Model) ที่นำเอาเรื่องของ Input/ Process/ Output มาใช้ในการอธิบายการก่อเกิดนโยบาย โดยการกำหนดให้ปัจจัยนำเข้านั้น เป็นเรื่องของความต้องการ หรือการสนับสนุน แล้วผ่านความต้องการหรือการสนับสนุนนั้นไปที่ระบบการเมืองเพื่อไปผลักดันให้เกิดนโยบายตามที่ต้องการ และใน System Model สมัยใหม่มักจะใส่ในเรื่องของ Feedback เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งการคำนึงถึง สภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ด้วยตัวแบบผสม (Mixed Scanning Model) ที่มี Flow คล้ายกับตัวแบบเชิงระบบคือ เริ่มต้นด้วยการพิจารณาในระดับกว้างสำหรับข้อมูลข่าวสารในระดับมหภาค แล้วจึงมาทำการคัดเลือกข้อมูลเอาเฉพาะที่สนใจ เพื่อที่จะนำไปพิจารณาอย่างละเอียด คัดเอาข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ออก และนำเอาข้อมูลที่พอใจนำไปกำหนดเป็นนโยบาย

วิโรจน์ สารรัตน์ (2550) ได้ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย ในประเด็น ความหมาย ลักษณะของนโยบายที่ดี รูปแบบการกำหนดนโยบาย รูปแบบการตัดสินใจกับการกำหนด นโยบาย และแนวการวิจัยเชิงนโยบายตามทัศนะของ Majchrzak (1984) ตลอดจนข้อเสนอแนะ การนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าบทศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าวจะนำไปสู่การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อกำหนดแนวการวิจัยเชิงนโยบายของผู้วิจัยในครั้งนี้ได้ จึงขอนำเอาบทศึกษา วิเคราะห์มากกว่าถึงก่อนที่จะกล่าวถึงแนวคิดอื่นในลำดับต่อไป ดังนี้

นโยบาย (Policy) เป็นข้อความที่บอกให้ทราบถึงทิศทาง การเปลี่ยนแปลงขององค์การ หรือของสังคม ทิศทางดังกล่าวอาจจะอธิบายถึงเรื่องอะไร เพื่ออะไร อย่างไร และเพียงใด ของความ เปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ของนโยบาย (Policy Objective) และแนวทางของนโยบาย (Policy Means) นโยบายจะขาดองค์ประกอบสำคัญส่วนใด ส่วนหนึ่งนี้ไม่ได้ เช่น มีเพียงวัตถุประสงค์ไม่บอกแนวทาง สิ่งที่กำหนดนั้นก็ไม่นับนโยบาย จะมีค่าเพียง เป็นความปรารถนาเท่านั้น เป็นต้น และบางครั้งนโยบายที่ดีอาจจำเป็นต้องมีองค์ประกอบส่วนที่ 2 คือ กลไกของนโยบาย (Policy Mechanism) อีกด้วย กลไกของนโยบายจะช่วยให้เห็นว่า การจะ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามแนวทางที่ชี้แนะไว้จะต้องมีกลไกอะไรบ้างเป็นเครื่องมือ กลไกนโยบาย นี้หมายรวมถึงตั้งแต่ระเบียบ กฎหมาย ที่รองรับการปฏิบัติ หน่วยงานที่ปฏิบัติ ตลอดจนทรัพยากร ต่าง ๆ ที่ใช้ปฏิบัติ

ในการกำหนดนโยบายนั้น แม้ผู้กำหนดอาจมีค่านิยม ความสำนึก หรือเจตนารมณ์ แตกต่างกันไป ซึ่งอาจทำให้ได้นโยบายที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมแตกต่างกันออกไป แต่ก็มี ข้อเสนอแนะให้คำนึงถึงลักษณะของนโยบายที่ดี ดังนี้ 1) นโยบายที่ดีจะต้องมีเป้าหมายที่ส่งผล ประโยชน์แก่องค์การหรือประชาชนโดยส่วนรวมมากที่สุด 2) นโยบายที่ดีควรได้มาจากการกลั่นกรอง ถึงความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการ 3) นโยบายที่ดีควรครอบคลุมภารกิจทุกด้านในแต่ละ ด้านนั้นควรมีความสอดคล้องกัน สนับสนุนซึ่งกันและกันไม่ควรจะขัดแย้งกัน 4) นโยบายที่ดีควร ประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทางและกลวิธีที่ดี ดำเนินการได้เร็วที่สุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด 5) นโยบายที่ดีนอกจากจะมีเนื้อหาเป็นหลักในการทำงานแล้ว เนื้อหาดังกล่าวควรจะเป็นหลักในการ ประเมินความสำเร็จได้ด้วยดี และควรคำนึงถึงทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ 6) นโยบายที่ดีจะเป็น ข้อความที่ชัดเจน ถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติได้โดยง่ายและมีความเข้าใจตรงกัน

คุณลักษณะที่ดีที่เหมาะสมของนโยบายในองค์การใดองค์การหนึ่ง อาจถือเอาทัศนคติ ของบุคคลเป็นที่ตั้ง เพราะนโยบายสามารถมองได้จากหลายแง่มุม แง่มุมหนึ่งอาจเป็นที่ยอมรับของ บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นที่ยอมรับของอีกบุคคลหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นคุณลักษณะ ที่ดีของนโยบายอีกประการหนึ่ง คือ การถือเสียงข้างมากหรือเป็นทัศนะของกลุ่มคนส่วนใหญ่โดยอนุโลม ที่อาจมีอีกกลุ่มหนึ่งหรือจำนวนน้อยโจมตีคัดค้านและวิพากษ์วิจารณ์ไปตามทัศนะหรือตามเหตุผล ของบุคคลกลุ่มนั้น

การกำหนดนโยบายมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีจุดเน้นแตกต่างกันไป บางรูปแบบก็สามารถนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันได้ บางรูปแบบก็มีความแตกต่างกันออกไปโดยสิ้นเชิง ดังนี้

1. รูปแบบผู้นำ (Elite Model) กำหนดโดยผู้นำ ยึดถือหลักอำนาจนิยมว่า ผู้นำต้องการอะไร เมื่อกำหนดมาแล้วก็เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ตาม ที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล

2. รูปแบบกลุ่ม (Group Model) กำหนดโดยกลุ่ม ยึดถือหลักการมีส่วนร่วม และการหาจุดร่วมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ โดยอาจอาศัยหลักการเสียงข้างมาก การประนีประนอม หรือการเจรจาต่อรอง

3. รูปแบบสถาบัน (Institutional Model) กำหนดโดยสถาบันยึดหลักความเป็นสถาบัน อ้างอิงความเป็นสถาบันที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามอาจมีบทลงโทษ

4. รูปแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental Model) ยึดถือแนวคิดความต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต “สมัยก่อนเคยทำกันอย่างไร สมัยนี้ก็ทำกันไปอย่างนั้น” ทั้งนี้เนื่องจากมีเวลาจำกัด งบประมาณน้อย หรือไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

5. รูปแบบระบบ (System Model) ยึดถือแนวคิดว่า นโยบายเป็นปัจจัยป้อนออก (Output) ที่เกิดจากปัจจัยป้อนเข้า (Input) ของปัญหา ความต้องการ หรือข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในองค์การหรือสังคม แล้วมีกระบวนการ (Process) ของโครงสร้างองค์การหรือสังคมที่จะกำหนดเป็นนโยบายออกมา

6. รูปแบบกระบวนการ (Process Model) ยึดถือแนวคิดว่าการกำหนดนโยบายเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนต่าง ๆ เป็นกระบวนการ คือ มีขั้นตอนการกำหนดปัญหา ความต้องการ หรือข้อเรียกร้อง มีขั้นตอนการเสนอแนะทางเลือกนโยบายหลากหลายทางเลือก มีขั้นตอนการเลือกนโยบายที่ดีที่สุดหรือที่เหมาะสม มีขั้นตอนการนำเอานโยบายไปปฏิบัติ และมีขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย

7. รูปแบบมีเหตุผล (Rational Model) คำนึงถึงผลตอบแทน (Gain) ที่จะได้รับมากกว่าค่าใช้จ่าย (Cost) ซึ่งผลตอบแทนไม่ได้หมายถึงเฉพาะเรื่องเงินเท่านั้น แต่หมายถึงผลดีผลเสียด้านอื่นด้วย ซึ่งการที่จะกำหนดนโยบายตามรูปแบบนี้ออกมาได้ ผู้กำหนดนโยบายต้องมีความรู้ความสามารถหลายประการ เช่น รู้ว่าองค์การหรือสังคมต้องการอะไร มีน้ำหนักมากน้อยกว่ากันอย่างไร รู้ทางเลือกนโยบายทุกทางที่มีอยู่ สามารถคาดการณ์ผลของทางเลือกนโยบายแต่ละทางได้ถูกต้อง สามารถคำนวณหาอัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละทางเลือกได้

การกำหนดนโยบายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังกล่าวข้างต้น เกี่ยวข้องกับรูปแบบการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การตัดสินใจแบบมีเหตุผล (Rational Decision Making) เป็นการตัดสินใจที่มีกระบวนการที่จะทำให้มีข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ และ

2. การตัดสินใจแบบไม่มีเหตุผล (Non-Rational Decision Model) อาจเป็นการตัดสินใจตามความพอใจ (Satisfying) มุ่งหาทางเลือกที่คิดว่าเป็นที่พึงพอใจ โดยไม่คำนึงว่าเป็นทางเลือกที่ดีแล้วหรือไม่ หรืออาจเป็นการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental) มุ่งเพียงเพื่อให้อยู่ในระดับที่พอทนได้ ขยายผ้าเอาหน้ารอด ไม่หวังผลระยะยาว หรืออาจเป็นการตัดสินใจแบบสุ่มเสี่ยง (Rubbish-Bin) เป็นต้น ซึ่งเป็นการแน่นอนว่า สิ่งที่พึงประสงค์ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายของผู้คนใด ๆ กลุ่มใด ๆ หรือสถาบันใด ๆ ก็คือรูปแบบการตัดสินใจแบบมีเหตุผล ซึ่งกระบวนการหนึ่งที่จะนำมาซึ่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอนั้นก็คือกระบวนการของการวิจัยเชิงนโยบาย

การวิจัยเชิงนโยบาย สามารถกระทำได้ด้วยระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย อาจเป็นการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยผสม (Mixed Research) อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายในการวิจัยจะเป็นสิ่งเดียวกัน นั่นคือ การให้ได้มาซึ่งข้อเสนอที่เน้นการปฏิบัติที่เป็นไปได้ เพื่อการแก้ปัญหาพื้นฐานทางสังคมที่นำมาเป็นประเด็นในการศึกษาวิจัย

อีกประการหนึ่งก็คือ การวิจัยเชิงนโยบายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อนและยากที่จะแก้ไข ต้องอาศัยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ การประเมิน และการมีข้อมูลป้อนกลับ และต้องคำนึงถึงบริบทที่เป็นจริงประกอบอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยและผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องตระหนักว่า การวิจัยเชิงนโยบายไม่ใช่เป็นยาครอบจักรวาลที่จะรักษาได้ทุกโรคในการแก้ปัญหาสังคมนั้น สิ่งที่สามารถกระทำได้คือการวิจัยเชิงนโยบายได้ข้อเสนอที่เน้นการปฏิบัติที่เป็นไปได้เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานทางสังคม การแสวงหาข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าเพื่อประกอบการตัดสินใจ โดยคาดหวังว่าจะช่วยให้การแก้ปัญหาเป็นไปด้วยดี และคาดหวังว่าสิ่งนั้นอาจจะช่วยแก้ไขหรือป้องกันการเกิดขึ้นของปัญหาได้

ประการสุดท้ายคือ กระบวนการนโยบายจะมีความซับซ้อนยิ่งขึ้นหากปัญหาที่ศึกษานั้นมีความซับซ้อน ผู้วิจัยจึงจะต้องเข้าใจในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีอย่างมากมาย ตลอดจนกลไกสนับสนุนต่าง ๆ ให้ดี มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายได้อย่างที่คาดหวัง

การนำแนวคิดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้กับการวิจัยเชิงนโยบายในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภคในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร โดยยึดหลักการที่ว่าแนวคิดทางสังคมศาสตร์และการวิจัยเชิงประยุกต์ ไม่ได้เป็นสูตรสำเร็จตายตัว อาจผันแปรไปตามระบบคิดของผู้วิจัยในอีกระบบสังคมหนึ่งหรือระบบองค์การหนึ่งได้ แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดที่เห็นเด่นชัดของการวิจัยเชิงนโยบายที่แตกต่างจากการวิจัยประเภทอื่น คือ งานวิจัยประเภทอื่นจะจบลงตรงที่การสรุปผลและการให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย แต่การวิจัยเชิงนโยบายจะศึกษาต่อเนื่องเพื่อคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอแนะนั้นอีกด้วย ซึ่งการศึกษาต่อเนื่องเพื่อให้ได้คำตอบ

ดังกล่าวประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย การวิเคราะห์ห้องค์การ และการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การวิจัยเชิงนโยบายอาจจำแนกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การกำหนดข้อเสนอแนะ
2. การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอแนะ

อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยเชิงนโยบาย นักวิจัยนิยมเรียกข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยว่า “ข้อเสนอเชิงนโยบาย” (Proposed Policy) หรือ “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” (Proposed Strategy) ดังนั้น จึงอาจเรียกขั้นตอนแรกเป็น “ขั้นตอนการกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย” และขั้นตอนที่ 2 เป็น “ขั้นตอนการคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบาย”

5.3 การวิจัยเชิงนโยบาย

การทำวิจัยเชิงนโยบายควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ด้านด้วยกัน คือ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย การวิจัยเชิงนโยบายมิใช่แต่เฉพาะการศึกษาสภาพปัจจุบันที่กำลังดำเนินอยู่ก่อนการใช้นโยบายหรือหลังการใช้นโยบายเท่านั้น แต่ให้รวมถึงการศึกษาเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาและแนวโน้มในอนาคตด้วย เพราะสิ่งสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบายก็คือผู้วิจัยจะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารเพราะผู้บริหารจะนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อไปว่า จะผลักดันหรือขับเคลื่อนนโยบายอย่างไรหรือจะปรับปรุงหรือล้มเลิกนโยบายหรือไม่ สามารถสรุปได้ดังนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2545)

1. การวิจัย คือ กระบวนการศึกษา/ค้นหาความจริงอย่างมีระบบและระเบียบแบบแผน โดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
2. นโยบาย คือ แนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการในอนาคต ข้อความที่เป็นนโยบายซึ่งกำหนดไว้ในลักษณะที่เป็นแนวทางกว้าง ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ในฐานะองค์กรภาครัฐต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามนโยบาย ทั้งนี้นโยบายมักมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งจึงทำให้ต้องมีการวิจัยเชิงนโยบาย
3. การวิจัยเชิงนโยบาย เป็นกระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระดับนโยบาย เสนอผู้บริหารสำหรับประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย การพัฒนานโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเป็นการวิจัยเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งนี้ในการดำเนินงานวิจัยนั้นควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้านด้วยกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการมีจรรยาบรรณของนักวิจัย
4. ความจำเป็นในการทำวิจัยเชิงนโยบาย เนื่องจากรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารจึงเป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่ต้องดำเนินงานเพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว

5. ข้อควรพิจารณาในการกำหนดหัวข้อวิจัย คือ นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องใด ผู้วิจัยควรมีความรู้ความสามารถและมีความสนใจในเรื่องที่ทำวิจัย มีความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน ผู้บริหารหรือสาธารณชนให้ความสนใจมีการศึกษาค้นคว้ามาแล้วหรือไม่ ความพร้อมด้านงบประมาณ ทีมงานและระยะเวลาการทำวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย

ในส่วนของ การวิจัยเพื่อการวางแผนหรือพัฒนานโยบายต่าง ๆ นั้นจะมีข้อแตกต่างจากการวิจัยทางวิชาการทั่ว ๆ ไป เพราะข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น จึงถือว่าการวิจัยในระดับหน่วยงานที่ต้องทำนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเพราะต้องการนำผลการวิจัยไปใช้จริง ดังนั้นการกำหนดหัวข้อในการวิจัยจึงต้องอิงนโยบายและสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานนั้น ๆ อย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงการวิจัยเพื่อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของการวิจัยทางวิชาการทั่วไป การวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผน เพราะจะเป็นสิ่งที่บอกข้อมูลความเป็นมาปัญหาและสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ในการดำเนินงานในปัจจุบันเราสามารถนำกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลเพื่อใช้อธิบายพยากรณ์ ควบคุมการดำเนินการต่าง ๆ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและกำหนดนโยบาย (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555)

จึงสรุปได้ว่าการวิจัยเชิงนโยบายเป็นกระบวนการและระบบการศึกษาข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผล ข้อเสนอแนะและแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ นโยบายในการพัฒนาและนำนโยบายที่ได้ไปสร้างยุทธศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ แนวทาง ภาวะเป็ยบ วิธีการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ นั้น จะเป็นหน้าที่ของนักบริหารหรือนักวิเคราะห์นโยบายและแผนในการกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหรือองค์กรและเครื่องมือสำคัญในการตอบสนองความต้องการและค่านิยมขององค์กรหรือบุคคล เป็นสิ่งบอกทิศทางในการพัฒนาประเทศทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง นำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่วนที่เป็นความต้องการจำเป็นของนโยบาย ส่วนที่เป็นข้อความนโยบาย (คำแถลงนโยบาย อันเป็นส่วนที่เป็นผลจากการประมวลข้อมูล การวิเคราะห์ และการตัดสินใจ) และส่วนที่เป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (ผลผลิตจากการปฏิบัติและผลลัพธ์ที่เป็นผลต่อเนื่องจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ) การวิจัยเชิงนโยบายจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่ง เป็นแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ รูปแบบของนโยบายคือข้อความที่ใช้เป็นเครื่องชี้้นำสำหรับการบริหารงานต่าง ๆ นอกจากนั้นนโยบายจึงเป็นสิ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์และสิ่งที่จะทำต่อไปเพื่อให้ให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญของนโยบายคือ มีเป้าหมายที่จะกระทำ มีการกำหนดแนวทางและกฎเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์หรือกลวิธี ที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติ

ส่วนนโยบาย คือแนวทางที่กำหนดขึ้นอย่างกว้าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ รูปแบบของนโยบายก็คือ ข้อความที่ใช้เป็นเครื่องชี้นำสำหรับการบริหารงานต่าง ๆ ดังนั้น นโยบายจึงเป็นสิ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy) และสิ่งที่จะทำต่อไปเพื่อให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญของนโยบายคือ มีเป้าหมายที่จะกระทำ มีการกำหนดแนวทางและกฎเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์หรือกลวิธี ที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดถึงแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลลงาน ภายในเวลาที่กำหนดการกำหนดนโยบายจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและนักนโยบาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเมื่อมีการนำผลจากการวิจัยมาใช้เกี่ยวกับการตัดสินใจ ด้านนโยบายมากขึ้น การวิจัยเชิงนโยบายจึงมีความแพร่หลายและนิยมขึ้นในปัจจุบัน

สรุป จากแนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร โดยยึดถือจาก กระบวนการจัดทำการศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย และองค์ประกอบนโยบาย ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาถึง ปัญหา การกำหนดประเด็นสำคัญของปัญหา การคาดคะเนและควบคุมผลกระทบของนโยบายเพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจเลือกนโยบาย รวมถึงการประเมินผลหลังการดำเนินนโยบาย เพื่อประกอบการ ร่างแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภในวัยรุ่น พื้นที่ กรุงเทพมหานคร

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยอนาคต

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2559) กล่าวว่า การวิจัยอนาคต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Futures Research” เป็นศัพท์เฉพาะ (Technical Term) ที่สื่อถึงแนวคิด วิธีการ กระบวนการ และระเบียบวิธีที่ใช้ในการสำรวจ ศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษาทั้ง แนวโน้มที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อสะท้อนแนวคิดว่าเรื่องในอนาคตนั้นมีความเป็นไปได้ ในหลายทิศทาง จึงต้องสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้เหล่านั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะ เป็นไปได้ผู้ที่ทำการศึกษาอนาคตอย่างเป็นระบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต แบบต่าง ๆ เรียกว่า นักวิจัยอนาคต ส่วนนักคิดและนักทฤษฎีเกี่ยวกับอนาคตเรียกว่า นักอนาคตนิยม นอกจากนี้ ณิชชา เบญจพรวัฒนา (2558) ได้กล่าวว่าแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาอนาคตในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจาก เดิม โดยเริ่มมองเห็นว่าอนาคตเป็นเรื่องที่สามารถศึกษาและควบคุมผลักดันให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ จึงเริ่มมีการศึกษาเรื่องอนาคตอย่างจริงจัง จนกลายเป็นสาขาวิชาการแนวใหม่ที่เรียกว่า อนาคตวิทยา (Futurology) หรืออนาคตนิยม (Futurism) และนักอนาคตนิยมได้พัฒนาระเบียบวิธีวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยอนาคต (Future Research) ขึ้นมาใช้เพื่อพัฒนาหลักทฤษฎีของอนาคตศาสตร์ให้เป็นไป อย่างมีระบบและเชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อให้คนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยอนาคต เพื่อป้องกันปัญหา และสามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเพื่อเป็นการ ประเมินและพัฒนาสถาบันต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของอนาคต

สำหรับประโยชน์ของการวิจัยเชิงอนาคต จุมพล พูลภัทรชีวิน (2530) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยเชิงอนาคต ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ได้ข้อมูลสำคัญและจำเป็นเกี่ยวกับอนาคตที่นำไปใช้ในการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายและการวางแผน
2. ช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและต่อเนื่อง
3. ช่วยให้ผู้เห็นความสำคัญ และความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ นำไปสู่ความร่วมมือมากขึ้น
4. ช่วยชี้แนะและเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และความคิด
5. ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ไม่ติดอยู่กับปัญหาในอดีตและปัจจุบัน
6. ช่วยกระตุ้นให้ผู้ไขว่คว้าความรู้โดยการเป็นผู้สร้างความรู้มากกว่าเรียนจากสิ่งที่ผู้อื่นบอกหรือทำมาแล้วเพียงอย่างเดียว
7. ให้แนวคิดในการพัฒนาปรัชญาชีวิตที่ผสมกลมกลืน
8. ให้สันติภาพและความสุขเพลิดเพลิน

นักวิจัยเชิงอนาคตได้แบ่งวิธีการทำนายอนาคตโดยใช้เกณฑ์ของ Jerome C. Glenn (1994: 1) ดังต่อไปนี้

1. ใช้เทคนิควิธีการเป็นเกณฑ์ จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เชิงปริมาณ และ เชิงคุณภาพ เทคนิคเชิงปริมาณ เช่น การวิเคราะห์การตัดสินใจ เมตริกซ์เชิงเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น และเชิงคุณภาพ เช่น เดลฟาย การพยากรณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น
2. ใช้จุดมุ่งหมายของการศึกษา แบ่งได้ 2 ประเภท คือ การอาศัยบรรทัดฐานของสังคม (Normative Forecasting) จะยึดบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม คือ เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วม และใช้ในการตอบคำถามว่า อะไรคืออนาคตที่ต้องการ และความต้องการเป็นอย่างไร ทำนายโดยใช้วิธีการสำรวจ (Exploratory Forecasting) ใช้ในการตอบคำถามว่า อนาคตที่จะเกิดขึ้นมีอะไรบ้าง ไม่ว่าจะเป็อนาคตที่พึงประสงค์หรือไม่ก็ตาม

ดังนั้น การเลือกวิธีการทำนายอนาคตจึงควรคำนึงถึงคำถามของการวิจัยหรือสิ่งที่ต้องการค้นหาคำตอบแล้วจึงเลือกวิธีการศึกษา สำหรับวิธีการศึกษาอนาคตเป็นเทคนิคการวิจัยที่นิยมใช้ในการศึกษาเพื่อหาแนวโน้มที่เป็นไปได้ในอนาคต โดยใช้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษาเป็นหลัก ได้แก่ เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi) และเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2530) สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ จะขอกล่าวถึงเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในขั้นตอนที่ 2 การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สำหรับเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผู้พัฒนาเทคนิคนี้ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน ในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักมิใช่การทำนายที่ถูกต้องแม่นยำ แต่ต้องการสำรวจเพื่อศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ที่พึงประสงค์ให้มากที่สุด และเพื่อป้องกันแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป จึงได้พยายามหาวิธีการเผชิญหน้ากับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพหากเกิดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นจริง ๆ เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เป็นการนำเอาจุดเด่นของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และเทคนิคการวิจัยแบบ EFR มาประกอบกัน โดยใช้การสัมภาษณ์ตามแบบวิธีของเทคนิคการวิจัยแบบ EFR ในรอบแรก แล้วใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามเทคนิควิธีวิจัยแบบเดลฟาย โดยการผสมผสานทั้งสองเทคนิคและปรับวิธีการให้มีความยืดหยุ่นในระเบียบวิธีวิจัย เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่หลากหลายรูปแบบ

ขั้นตอนการวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR มีดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เชื่อว่าหากผู้วิจัยได้กลุ่มผู้ที่มีความเชี่ยวชาญจริง ๆ จะส่งผลให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ในการเตรียมผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยจำเป็นต้องติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว เพื่ออธิบายถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย เวลาที่ต้องใช้ และประโยชน์จากการวิจัย ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการให้ข้อมูล จากนั้นจึงขอความร่วมมือ หากไม่ได้รับความร่วมมือจึงติดต่อท่านอื่นต่อไป
2. ขั้นตอนการสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 1 การสัมภาษณ์มุ่งค้นหาภาพอนาคตที่เป็นไปได้มากที่สุด โดยไม่มีการปิดกั้นหรือจำกัดขอบเขตความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องทบทวนคำถาม ทบทวนมุมมอง แนวคิดกับผู้ให้สัมภาษณ์เป็นระยะเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในภาพอนาคตแต่ละภาพแต่ละมุมมอง สิ่งที่ผู้สัมภาษณ์ต้องคำนึงถึงตลอดเวลากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ คือ การเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ เพิ่มเติมประเด็นแนวโน้มที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนแรกๆ ผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์คนต่อไป
3. ขั้นตอนการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิค EDFR รอบที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจะนำไปสร้างประเด็นแนวโน้มในแบบสอบถาม
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale)
5. ขั้นตอนการทำ EDFR รอบที่ 2 ในขั้นตอนนี้จะนำแบบสอบถามไปถามผู้เชี่ยวชาญและนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐานเพื่อจำแนกข้อมูลและหาฉันทามติ

6. การเขียนภาพอนาคต โดยการนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนด หากข้อความใดมีค่ามัธยฐานระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก และการคำนวณหาค่าแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 หากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อข้อความนั้นเห็นสอดคล้องกัน

สรุป จากแนวคิดการวิจัยอนาคตและเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ที่กล่าวมาจึงเห็นว่าผู้วิจัยสามารถนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ในการวิจัยการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนได้ เนื่องจากการวิจัยอนาคตมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็น สำรองปัญหา เพื่อหารูปแบบ กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และมาตรฐาน รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ คือ การวิเคราะห์และร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ภาพอนาคตโดยใช้ฉันทมติของผู้เชี่ยวชาญนำไปสู่การพัฒนาการเนนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นในอนาคตได้

7. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ในยุคโลกาภิวัตน์ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจรวมถึงสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ซับซ้อนมีทิศทางไม่แน่นอน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมดังกล่าวเกิดจากปัจจัยสำคัญ เช่น การรวมกลุ่มประเทศเพื่อการค้า ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความต้องการของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องมีข้อมูล ความรู้ และความเข้าใจต่อพลวัตที่เกิดขึ้น สามารถประเมินผลกระทบและคิดหากกลยุทธ์ใหม่ ๆ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อกำหนดทิศทางนำพาองค์กรไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการกลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ได้แก่ SWOT Analysis, 7's Model, PESTLE analysis, TOWS Martrix มีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิด SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบันเพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือ สิ่งที่น่าจะเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต การวิเคราะห์สภาพการณ์วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จากสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจนยิ่งขึ้น และวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคเพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ระดับองค์กรที่เหมาะสม

ต่อไป ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ หรือวิธีการดำเนินงานที่สำคัญที่เป็นหลักในการปฏิบัติไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตขององค์การ เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคตตามที่ได้กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงจุดที่ต้องการโดยรู้สถานการณ์ เห็นถึงโอกาสและรู้สีกติ จุดเด่น ตลอดจนจุดอ่อนในการดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่ต้องการขององค์การในอนาคต เป็นการค้นหากลยุทธ์ โดยหลักการมองกว้าง เห็นไกล รอบคอบ การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์การ จุดแข็งขององค์การจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์การจะเป็นคุณลักษณะภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายขององค์การ ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม (ดำรง วัฒนา, 2545.)

ขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นบนจุดแข็งขององค์กรและแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อมและสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มัน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้ (โกมล วงศ์อนันต์ และ อภิชา ประกอบแสง, 2555).

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือ ระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์การเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลของกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย

จุดแข็งขององค์การ (Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในภายในองค์กร ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์การได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์การ

จุดอ่อนขององค์การ (Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ ว่าปัจจัยใดที่เป็นจุดด้อย เป็นข้อเสียเปรียบขององค์การที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป

2. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคของการดำเนินงานที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การ เช่น อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น การกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชนลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึง การสร้างสรรค์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

โอกาสทางสภาพแวดล้อม (Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์การ ปัจจัยใดที่ส่งผลกระทบที่เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์การในระดับมหภาค และองค์การสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์การ ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์การต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

3. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพแวดล้อม ภายในและภายนอกแล้ว ให้นำ จุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอก เพื่อดูว่าองค์การกำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์การควรจะทำอย่างไร

ชัยวัฒน์ สุรวิชัย (2559) ได้เสนอการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในสถานการณ์ 4 รูปแบบ ดังนี้

3.1 สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์การจะมีจุดเด่นหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์การควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive -Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้าง ปรับใช้ และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ อย่างเต็มที่

3.2 สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์การกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้นทางเลือกที่ดีที่สุดคือ กลยุทธ์การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนจรรยาบรรณการที่จะทำให้องค์การเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

3.3 สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์ที่องค์กรมีโอกาสและข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างด้วยเช่นกัน ดังนั้นทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

3.4 สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้นแทนที่จะระจอนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัวหรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่น ๆ แทน

พัทตร์พจน วัฒนสินธุ์ และพสุ เตชะรินทร์ (2542) กล่าวถึงการวิเคราะห์ SWOT ว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการวิเคราะห์องค์กร เพราะกลยุทธ์จะต้องมีความเหมาะสมระหว่างความสามารถภายใน (จุดแข็งกับจุดอ่อน) และสถานการณ์ภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) การตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในองค์กรทำให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งจะช่วยให้องค์กรใช้ประโยชน์จากโอกาส และหลีกเลี่ยงข้อจำกัดซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมได้

จากแนวคิดการวิเคราะห์ SWOT ที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ออกแบบกระบวนการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครม.ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน นำไปสู่การจัดทำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครม.ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศศิธร จารย์คุณ และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครม.ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการเก็บข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายพบว่า ภาคีเครือข่ายได้เลือกแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างกระแส และสร้างค่านิยมเชิงบวกในเรื่องเพศสภาวะ การพัฒนาทักษะชีวิตเยาวชน การจัดเวรยามออกตรวจในพื้นที่เสี่ยง การเฝ้าระวังและติดตามเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ตลอดจนระยะเวลาของการดำเนินกิจกรรม ภาคีเครือข่ายและชุมชนมีส่วนร่วมครบทุกขั้นตอน มีการระดมทุนจากภายนอกและภายในชุมชน และมีการจัดการทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หลังการดำเนินการพบว่า วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงยังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงเหมือนเดิม แต่ความถี่ของพฤติกรรมลดลง วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ในการป้องกันตนเองเพิ่มขึ้น และมีทักษะในการปฏิเสธ

บุรเทพ โชคธนานกุล และคณะ (2559) ศึกษามุมมองและทัศนคติเรื่องเพศของแม่วัยรุ่นอายุ (cohort) แตกต่างกันในมิติทางด้านสังคม วัฒนธรรม และจารีตประเพณีไทย โดยใช้วิธีการเชิงลึกและการสนทนากลุ่มแม่วัยรุ่นซึ่งตั้งครรภ์ลูกคนแรกในขณะอายุไม่ถึงอายุไม่ถึง 20 ปี โดยแบ่งออกเป็น 4 รุ่นอายุ ได้แก่ 1) อายุไม่เกิน 19 ปี 2) อายุ 20 - 39 ปี 3) อายุ 40 - 59 ปี และ 4) อายุ 60 - 79 ปี ทั้งหมด 60 คน และเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่าแม่วัยรุ่นในแต่ละรุ่นอายุต่างก็มีวิถีคิดและความเชื่อเรื่องเพศที่แตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างการอบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมทางชุมชนที่ต่างกัน ทำให้เกิดทัศนคติที่แตกต่างกัน แสดงถึงช่องว่างในแต่ละรุ่นอายุ และความขัดแย้งทางด้านวัฒนธรรม จารีตประเพณีและการยอมรับหลักปฏิบัติเรื่องเพศ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในประเด็นความแตกต่างของรุ่นอายุในครอบครัว ตลอดจนการพ่อดีวัยรุ่น ครอบครัว และชุมชนเข้ามาร่วมสนับสนุนแก้ปัญหาเพื่อลดความขัดแย้งของทุกฝ่าย และเพิ่มโอกาสในการกลับเข้าสู่การเรียนของพ่อแม่วัยรุ่นอีกครั้ง

วฤชสพร ณิชฐรุจิโรจน์ (2560) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น พบว่า ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา หรือระหว่างบุตรสาวกับมารดา หรือระหว่างบุตรสาวกับบิดาที่ไม่ดี มักเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่น โดยสัมพันธ์ภาพในครอบครัวเดิมของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลางกับไม่ดี ร้อยละ 58.5 และ 25.1 ตามลำดับ และพบว่าบิดามารดาของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์แยกกันอยู่ร้อยละ 60.2 ยังมีความขัดแย้งในครอบครัวและการไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัวทำให้หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์แสวงหาความรักจากบุคคลอื่นและอาจใช้การตั้งครรภ์เป็นหนทางที่ทำให้หนีจากสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และเพื่อเป็นอิสระจากครอบครัวเดิม

อภิญา ยุทธชาวิทย์ และคณะ (2551) พบว่าสาเหตุของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระหว่างเรียน คือ สาเหตุจากตัววัยรุ่นเอง กล่าวคือพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กวัยรุ่นเอง, เด็กวัยรุ่นยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ, ค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากครอบครัว กล่าวคือการขาดความรัก ความอบอุ่น การที่ต้องพักอาศัยห่างไกลจากครอบครัว และสาเหตุจากสังคมและวัฒนธรรม

พันธุ์ทิพย์ บณุกี้อ (2560) ศึกษาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นใน อ.ปะทิว จ.ชุมพร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลปะทิว จำนวน 10 คน พบว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์คือวัยรุ่นขาดความรู้และความตระหนักในเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด การมีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น การอยู่กันตามลำพังในที่ลับตา การขาดความรักและความอบอุ่นและสภาพการเลี้ยงดูจากครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นสิ่งยั่วยู่ได้ง่าย

รศยานภิศ พละศึก (2560) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างคือ แกนนำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ครู นักเรียน วัยรุ่น ประชาชนในตำบลแห่งหนึ่ง เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชและนักเรียนชั้นมัธยม 1-6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 344 คน พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหา ขั้นที่ 2 กำหนดแนวคิด ขั้นที่ 3 กำหนดกระบวนการในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และในส่วนของผลของกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่าผลของกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมีผลต่อวัยรุ่น โดยสามารถระบุมารู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าใน ด้านการมีคู่อองการเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนแต่งงาน และการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันหลังแต่งงาน ส่วนผลต่อชุมชน คือ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการให้คำแนะนำกับเพื่อนในชุมชนได้ โดยการพูดคุย และให้คำปรึกษา ดังนั้นจึงเสนอแนะว่าควรพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความสามารถในการสร้างเสริมพลังอำนาจชุมชนการสร้างตลาดทางสังคมเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในระดับชุมชนต่อไป และควรนำการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

ผาสุก แก้วตา และคณะ (2556) ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน พื้นที่จังหวัดอุดรดิษฐ์ พบว่า รูปแบบการบูรณาการการดำเนินงานแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบป้องกัน ได้แก่การพัฒนาหลักสูตรการสอนเพศศึกษารอบด้าน และทักษะการสอนเพศศึกษาให้กับครูผู้สอน 2) การพัฒนาระบบบริการและการดูแลต่อเนื่อง ได้แก่ พัฒนาระบบบริการศูนย์บริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น และพัฒนาระบบการติดตามและให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีการสนับสนุนให้พ่อแม่สามารถเข้าถึงช่องทางการรับรู้ข้อมูลและแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

รณชกาญฉณ์ ประกอบธัญญะศิริ (2556) ศึกษา ยุทธศาสตร์การสร้างมาตรการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น พบว่า ยุทธศาสตร์การสร้างมาตรการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ควรประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน 2) การเรียนรู้ตามมิติวัฒนธรรมชุมชน 3) การสร้างมาตรการป้องกัน และเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมทางสังคม 4) การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของเด็กโดยใช้มาตรการการป้องกันของชุมชน และ 5) การขับเคลื่อนแนวทางดำเนินงานสู่ชุมชนโดยชุมชน

ภีรวัฒน์ นนทะโชติ (2557) ศึกษายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ พบว่า ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การสร้างกลไกการป้องกันภาคใต้มาตรการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมทางสังคม สร้างพลังความเข้มแข็งชุมชน สร้างกลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ สร้างกลไกการเชื่อมโยงระบบบริการอนามัยและระบบช่วยเหลือ พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตามผลแบบมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องล้วนแล้วแต่กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของปัญหาและได้รับผลกระทบจากปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ยังไม่มียานวิจัยฉบับใดศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น ในบริบทของการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งนโยบายของภาครัฐที่ผ่านมายังมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยตนเอง แต่ยังมีช่องว่างในเรื่องการส่งเสริมบทบาทความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังเสนอยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นเพื่อให้ตอบโจทย์ของชุมชน เน้นเนื้อหาและแนวทางปฏิบัติในบริบทที่เหมาะสมกับสังคมเมืองอย่างพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจแตกต่างจากชุมชนและท้องถิ่นอื่น ๆ



บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น โดยมีการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่นกรุงเทพฯ 3) เพื่อรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) และการวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Documentary)

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วจึงนำมาวิเคราะห์สรุปและนำเสนอในการประชุมเพื่อยืนยันผลการศึกษา

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย



ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการด้านการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ วิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2560-2569 สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการ และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ เพื่อให้เข้าใจแนวคิดทฤษฎี และนำมาสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย

2.2 ศึกษาสภาพการณ์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 31 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้าน ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการศึกษา สำนักงานนามัย สำนักงานการแพทย์ สำนักงานพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักงานนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิ แพทย์เฮลท์

2.3 ศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยเทคนิค SWOT Analysis และวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยโดยเทคนิค TOWS Matrix

3. แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ คณะทำงาน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยเน้นผู้ที่มีประสบการณ์และมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา

การตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และมีความเที่ยงตรง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และวิธีการเลือกแบบลูกบอลหิมะ (Snowball Technique) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 คน หรือจนข้อมูลอิ่มตัว (Saturated Data) ประกอบด้วย คณะกรรมการวิสามัญฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักการศึกษา สำนักอนามัย สำนักการแพทย์ สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิ แพทย์อาสา และตัวแทนจากภาคประชาชน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสอบถามสภาพการณ์ ปัญหา ความต้องการ และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

4.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และพื้นที่กรุงเทพมหานคร เอกสารของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง สื่อสิ่งพิมพ์วิชาการ และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์

4.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview-Form) สำหรับการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นหลัก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ทำการวิจัยมากที่สุด ซึ่งเป็นแนวคำถามที่ผ่านการกลั่นกรองและพิจารณาแล้วว่าจะสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ชัดเจนและครอบคลุมมากที่สุด โดยการใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานครการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณานเนื้อหา (Descriptive Analysis)

4.3 แบบสังเกตและจดบันทึก โดยผู้วิจัยเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย เช่น การประชุมคณะกรรมการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นเพื่อทำหน้าที่ศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและ

ชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น มาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและขอบเขตของเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่ศึกษา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.3 สร้างหรือกำหนดประเด็นของเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพแต่ละประเภท ทั้งการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หลังจากนั้นนำประเด็นที่สร้างเสร็จเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

5.4 นำประเด็นเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูล

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลักษณะของการลงภาคสนาม ใช้วิธีการที่ยืดหยุ่นและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ใน ระหว่างการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียงสนทนาเพื่อให้ได้รายละเอียดครบถ้วนเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Multi Methods) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร วารสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) แนวคำถามเป็นการหิวข้อสนทนาแบบกว้าง ๆ เป็นคำถามปลายเปิดใช้เป็นแนวทางการพูดคุยกับผู้ให้ข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยนำมาสรุปประเด็นตามแนวคำถามเป็นระยะ เพื่อประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการจดบันทึก เพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไป รูปแบบการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ และคณะทำงาน สำหรับการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม แผนยุทธศาสตร์ ความต้องการ ปัญหา อุปสรรคในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 วิธี จะได้ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้วิจัยนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อใช้ศึกษาจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) โดย

การใช้ตารางประเมิน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของ Wheelen and Hunger (2006) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors Analysis Summary: EFAS) และ 2) การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors Analysis Summary: IFAS)

7.2 การจับคู่หาความสัมพันธ์ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกิดจากการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) และการประเมินจากสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส (O) อุปสรรค (T) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์พิจารณาาร่วมกันเพื่อนำเสนอและรับรองรูปแบบการพัฒนายุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบของ Stanley C. Abraham (2006)

ขั้นตอนที่ 2 ร่างข้อเสนอการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

เพื่อนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) โดยผู้วิจัยจัดทำร่างรูปแบบและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเอกสารแบบวิเคราะห์ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เกี่ยวกับเนื้อหา ภาษา และการวัดประเมินผล นำมาหาค่า IOC โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการศึกษาความต้องการโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณตามสูตร (Hemphill and Westie, 1950)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของคำถามให้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ง่าย

จากนั้น ผู้วิจัยใช้การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน จำนวน 2 รอบกำหนดขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอนคือ 1) การกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ 2) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามรอบที่ 1 และ 3) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามรอบที่ 2

3. แหล่งข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพการณ์และความต้องการการพัฒนา และการจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร และสร้างแบบสอบถามถามความคิดเห็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 17 คน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ดังนี้ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร อันได้แก่

3.1 ภาครัฐ หมายถึง คณะทำงานผู้รับผิดชอบหรือปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งผลต่อการผลักดันยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

3.2 ภาคเอกชน หมายถึง ภาคีเครือข่ายเอกชนผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3.3 ภาคประชาชน หมายถึง ตัวแทนประชาชน และเยาวชนผู้เข้าร่วมในคณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตามเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจากขั้นตอน 1 มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

4.2 การวิเคราะห์จัดทำแบบสอบถาม เพื่อให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นความเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา และการจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 17 คน ลงความเห็น

4.3 การยืนยันความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ สร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดโดยเพิ่มตำแหน่ง ค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ชุดที่ส่งกลับคืน พิจารณาคำตอบใหม่ แล้วตอบกลับมาอีกครั้ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการวิจัยตามเทคนิคการวิจัยครบทั้ง 3 รอบแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา วิเคราะห์ผลข้อมูลทางสถิติ แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และจัดการ ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตามกระบวนการวิจัย EDFR ในรอบที่ 1 และ 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แล้วนำมาแปลผลดังนี้

5.1 ค่ามัธยฐาน (Median) จากแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ความหมายดังนี้ (Best and Kahn, 2014)

5.1.1 ค่ามัธยฐานระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

5.1.2 ค่ามัธยฐานระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก

5.1.3 ค่ามัธยฐานระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง

5.1.4 ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้บ้าง

5.1.5 ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้บ้างที่สุด

5.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าแตกต่างระหว่าง ควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อข้อความนั้นเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ข้อความนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมสำหรับการพัฒนา และจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จะเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.50

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาและจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 จัดทำหนังสือเรียนเชิญประชุม

2.2 จัดประชุมกลุ่มเป้าหมาย

2.3 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy meeting) ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาและจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยไม่กำหนดสัดส่วนกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้แทน ภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประเด็นการสัมมนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการพัฒนาและจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

4.2 ร่างรูปแบบการพัฒนาและจัดการความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

4.3 อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเสวนาสังเคราะห์ทางปัญญามาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัย

ตารางที่ 1 สรุปขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/ เอกสาร	เครื่องมือ/สถิติ
1. เพื่อนำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	จัดประชุมเชิงนโยบาย	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาชน และ ผู้ที่เกี่ยวข้องการ ดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร	เครื่องมือในการจัดประชุม และการวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑ
ในวัยรุ่น โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพของชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร: มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์
สภาพการณ์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น
กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑ
ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อรับรองข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)
และการวิเคราะห์เอกสารโดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการในการพัฒนายุทธศาสตร์การ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2 ผลการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 ผลการประชุมเพื่อรับรองข้อเสนอยุทธศาสตร์ (Policy Meeting) ในการจัดทำ
ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร

จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑ
ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพของชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถแบ่งตาม
ประเด็นดังต่อไปนี้

**ส่วนที่ 1 สถานการณ์และความต้องการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
ตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร**

1. การวิจัยเอกสาร

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และศึกษา
โดยเริ่มต้นเทคนิคการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) รวบรวมข้อมูลจากแนวคิด
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวที่ได้เสนอไว้ในเนื้อหาข้างต้น และได้นำมาสรุปเป็นภาพรวม
ในการใช้ประโยชน์แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 สถานะการณ์การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน

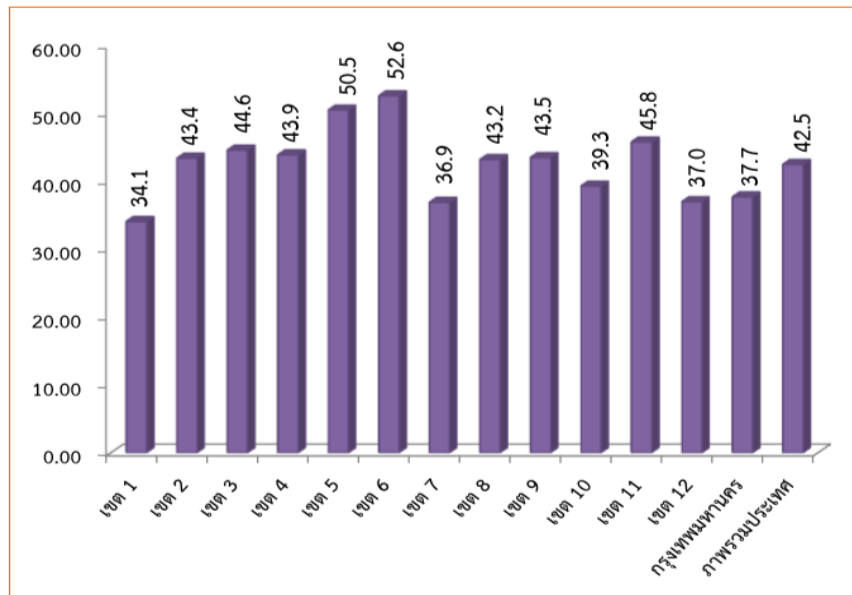
จากรายงานสถิติสุขภาพโลกขององค์การอนามัยโลก พบว่าประเทศไทยมีอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นอยู่ในลำดับที่ 5 ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอัตราการคลอดบุตรจำนวน 47 คน (ตารางที่ 2) ต่อผู้หญิงในรุ่นอายุเดียวกันหนึ่งพันคน (World Health Organization, 2013: 155 - 165)

ตารางที่ 2 การจัดลำดับอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2553 ในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน

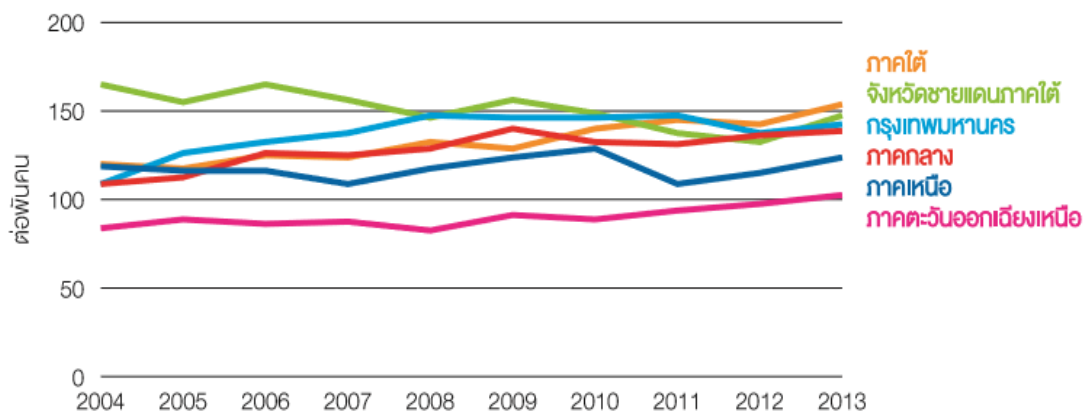
ลำดับที่	ประเทศ	อัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี (ต่อหญิงกลุ่มอายุเดียวกันหนึ่งพันคน)
1	ลาว	110
2	ฟิลิปปินส์	53
3	อินโดนีเซีย	52
4	กัมพูชา	48
5	ไทย	47
6	เวียดนาม	35
7	บรูไน	18
8	มาเลเซีย	14
9	สิงคโปร์	6
10	พม่า	ไม่มีการสำรวจ

ที่มา: World Health Organization (2013)

ประกอบกับข้อมูลจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2559 อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี/1,000 คน แยกตามเขตสุขภาพ (ภาพที่ 3) พบว่าภาพรวมระดับประเทศมีอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 42.5 ต่อประชากรหญิงหนึ่งพันคนที่อายุรุ่นเดียวกัน และกรุงเทพมหานครมีอัตราการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นอยู่ที่ 37.7 ต่อประชากรหญิงหนึ่งพันคนที่อายุรุ่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าตัวเลขอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของกรุงเทพมหานครจะไม่ใช่ว่าตัวเลขที่สูงที่สุด แต่หากพิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่าเขตสุขภาพอื่น ๆ ในหนึ่งเขตจะประกอบด้วยหลายจังหวัด แต่กรุงเทพมหานครจังหวัดเดียวเท่านั้นที่นับเป็นหนึ่งเขต แสดงให้เห็นตัวเลขที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง



ภาพที่ 3 อัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี/1,000 คน แยกตามเขตสุขภาพ ปี พ.ศ. 2559
ที่มา: จากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข



ภาพที่ 4 สัดส่วนของการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปี จำแนกตามภูมิภาค
ที่มา: UNICEF รายงานสังเคราะห์ 2558

จากภาพที่ 4 แสดงถึงการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปี จำแนกตามภูมิภาค แสดงแนวโน้มสัดส่วนการตั้งครรภ์ซ้ำของวัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2547-2556 โดยพบว่ามีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ในบางปีกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนการตั้งครรภ์ซ้ำสูงที่สุด จะเห็นได้ว่าในทุกภูมิภาคมีการตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ยกเว้นจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีการตั้งครรภ์ซ้ำที่ลดลง

จากข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทย ที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น รวมถึงปัญหาการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นที่ชี้ให้เห็นถึงว่าปัญหาที่มีอยู่ ไม่ได้รับการดูแลอย่างดีพอจึงทำให้เกิดปัญหาซ้ำแล้วซ้ำเล่า สถานการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่น่ากังวลของปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นส่งผลกระทบต่อทั้งต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม ได้แก่

1) ด้านผลกระทบต่อบุคคล

สุขภาพของแม่วัยรุ่น การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นถือว่าร่างกายยังไม่เจริญเติบโต ทำให้มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ เช่นภาวะช็อคในขณะตั้งครรภ์ เอชไอวี/เอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ภาวะตกเลือดหลังคลอด และภาวะป่วนทางจิต นอกจากนี้ยังมีภาวะคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐาน มีความผิดปกติ รวมทั้งการเสียชีวิตหลังคลอด

ขาดโอกาสในการศึกษา การตั้งครรภ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 32 ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) และระหว่างปีการศึกษา 2548-2555 มีนักเรียนประถมที่ออกโรงเรียนกลางคันเพื่อไปแต่งงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.9 เป็นร้อยละ 2.7 กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมต้นเพิ่มจากร้อยละ 5.1 เป็นร้อยละ 6.2 และนักเรียนชั้นมัธยมปลายเพิ่มจาก 4.2 เป็นร้อยละ 6.5 วัยรุ่นเหล่านี้ต้องสูญเสียโอกาสในการศึกษาเล่าเรียน อนาคตการทำงานที่ดีมีความมั่นคง แต่กลับต้องมารับการดูแลลูกซึ่งเข้าช่วยเด็กดูแลเด็กด้วยกันเลย

การทำแท้งและทอดทิ้งทารก ทางออกหนึ่งของวัยรุ่นหญิงที่ไม่พร้อม ทำให้ต้องตัดสินใจหาทางออกให้ตนเองด้วยการทำแท้งผิดกฎหมาย ในปี พ.ศ. 2557 พบผู้ป่วยทำแท้งที่มีเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และครอบครัว ร้อยละ 69.2 และประมาณ 1 ใน 3 เป็นกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และมีวัยรุ่นจำนวนมากได้รับอันตรายจากภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้ง และจากการทอดทิ้งทารกหลังคลอดปรากฏเป็นข่าวให้เห็นเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

การตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น ส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าสถานะการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้น คือการตั้งครรภ์และคลอดซ้ำในแต่ละปีของวัยรุ่นซึ่งมีมากถึงร้อยละ 10 หรือคิดเป็นจำนวนมากกว่า 1,5000 คน ที่เป็นการคลอดครั้งที่ 2 ขึ้นไป ชี้ให้เห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วซ้ำอีก

2) ด้านผลกระทบต่อครอบครัว

ต้องยอมรับว่าสังคมไทยปัจจุบันยังไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ในวัยเรียน วัยรุ่นที่ประสบปัญหามักถูกกดดันจากสังคมรอบข้างทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ยุติการเรียน บางครอบครัวมีความอับอายและหาทางออกโดยการให้บุตรหลานวัยรุ่นลาออกจากโรงเรียนเพื่อแต่งงาน วัยรุ่นที่ขาดโอกาสทางการศึกษาส่งผลให้ไม่สามารถหางานทำได้ ต้องกลายเป็นภาระให้กับครอบครัว ประกอบกับการใช้ชีวิตครอบครัวตั้งแต่อายุยังน้อย ขาดความพร้อมในการสร้างครอบครัว จึงมักส่งผล

ให้เกิดปัญหาครอบครัวและนำมาซึ่งการหย่าร้างในที่สุด ทำให้วัยรุ่นหญิงต้องแบกรับภาระเลี้ยงดูลูกเพียงฝ่ายเดียว ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาความยากจนและปัญหาเศรษฐกิจในที่สุด

3) ด้านผลกระทบต่อชุมชน

เด็กที่เติบโตด้วยความไม่พร้อม เนื่องจากพ่อแม่วัยรุ่นมีปัญหาเศรษฐกิจ ต้องหาเช้ากินค่ำ ส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการดูแลอบรมสั่งสอนอย่างเหมาะสม นำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เช่น การเที่ยวกลางคืน มั่วสุม ยาเสพติด จนถึงอาชญากรรมในที่สุด จึงเป็นการสร้างภาระและผลกระทบต่อครอบครัวและชุมชน

1.2 ข้อมูลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่ผ่านมา

จากการวิเคราะห์เอกสารพบว่า ที่ผ่านมามาภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม พ.ศ. 2553 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก ได้จัดทำ “ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม” เมื่อปีพ.ศ. 2553 เป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย 6 ด้าน คือ (1) ด้านการป้องกัน (2) การช่วยเหลือและบำบัดฟื้นฟู (3) การเสริมสร้างบทบาทและองค์ความรู้แก่กลุ่มผู้นำทาง ความคิดของเด็กและเยาวชน (4) การขจัดสิ่งยั่วยุและ การป้องกันอิทธิพลจากสื่อ (5) การผลักดันด้านนโยบาย และ (6) การสำรวจข้อมูลการพัฒนาระบบงานและการติดตามผล

2) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2553 – 2557) กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก เป็นนโยบายสนับสนุนให้เกิดทุกรายเป็นที่ปรารถนาปลอดภัยและมีคุณภาพ ด้วยการส่งเสริมให้คนทุกเพศทุกวัยมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ดี โดยยึดหลักความสมัครใจ เสมอภาค และทั่วถึง มีเป้าประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อให้คนทุกเพศทุกวัยมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ดี โดยเฉพาะเรื่องสุขภาพทางเพศในกลุ่มวัยรุ่น บนหลักความสมัครใจ เสมอภาคและทั่วถึง (2) เพื่อเสริมสร้างให้ครอบครัว มีความเข้มแข็งอบอุ่น และมีคุณภาพ โดยเฉพาะการเกิดทุกรายต้องเป็นที่ปรารถนา ปลอดภัยและมีคุณภาพ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์คือ (1) การเสริมสร้าง ครอบครัวใหม่และเด็กรุ่นใหม่ให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ (2) ส่งเสริมให้คนทุกเพศทุกวัยมีพฤติกรรมอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ ที่เหมาะสมและปลอดภัย (3) การพัฒนาระบบบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (4) การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศแบบบูรณาการ (5) การพัฒนากฎหมาย กฎ และระเบียบเกี่ยวกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ (6) การพัฒนาและการจัดการ องค์ความรู้เทคโนโลยีอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพ

ทางเพศ ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขกำลังจัดทำร่าง นโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนาอนามัย การเจริญพันธุ์ แห่งชาติฉบับที่ 2 ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องของสุขภาพทางเพศของวัยรุ่น การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ

3) การสอนเพศวิถีศึกษา การเรียนการสอนเพศวิถีซึ่งก่อนหน้านี้เรียกว่า “เพศศึกษา” เริ่มต้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2521 โดยบรรจุไว้ในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ อย่างเป็นทางการครั้งแรกในหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. 2521 ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2525, พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2543 ตามลำดับ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544” โดยแบ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็น 8 กลุ่มสาระ โดยเพศศึกษาเป็นเนื้อหาหนึ่งในสาระวิชา “สุขศึกษาและพลศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้บรรจุเพศศึกษาในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้บรรจุเพศวิถีศึกษาเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในปี พ.ศ. 2547

และภาครัฐได้มีการร่วมมือกับองค์กรพัฒนา คือองค์การแพธ ดำเนินโครงการ “ก้าวอย่าง อย่างเข้าใจ” พ.ศ. 2546-2557 โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลกเพื่อต่อสู้โรคเอดส์ วัณโรคและมาลาเรีย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พ.ศ. 2556-2558 “โครงการโลกหมุนได้ด้วยมือฉัน” เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและเพศศึกษาสำหรับนักเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547-2552 ดำเนินงานโดยสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ร่วมกับสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

4) การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคม ในปี 2556 ประเทศไทยมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ประสบปัญหาทางสังคม ภายใต้ชื่อ OSCC ศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงาน โดยปัญหาที่ดูแล 4 ประเด็น คือ ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี การใช้แรงงานเด็ก การค้ามนุษย์ และปัญหาท้องไม่พร้อม หรือคุณแม่ไว้อยู่ ได้กำหนดให้มีจุดรับแจ้งเหตุผ่านสายด่วน 1300 กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบต่อปัญหาท้องไม่พร้อม กรณีที่มีผู้โทรเข้ามา พบว่าเป็นการตั้งครรภ์ไม่พร้อมจะประสานส่งต่อไปยังศูนย์พึ่งได้ของโรงพยาบาล เพื่อซักประวัติ ส่งประเมินอายุครรภ์ และให้การปรึกษาทางเลือก โดยมีทางเลือก 2 ทาง คือ 1) ตั้งครรภ์ต่อ และ 2) ยุติการตั้งครรภ์ โดยศูนย์พึ่งได้จะมีบทบาททำงานในลักษณะสหวิชาชีพ เพื่อประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการช่วยเหลือตามทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา

5) เครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงท้องไม่พร้อม เกิดขึ้นจากการรวมตัวของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ ตั้งแต่ปี 2550 ในปี 2559 มีสมาชิกทั้งสิ้น

78 หน่วยงาน ทำงานครอบคลุมทุกมิติของการป้องกันดูแลและฟื้นฟูที่เกี่ยวข้องกับท้องไม่พร้อม ในด้าน เพศศึกษา ออนามัยเจริญพันธุ์ การวางแผนครอบครัว การปรึกษาทางเลือกเมื่อท้องไม่พร้อม การยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกระงับด้วยความรู้ความรอบรู้ รวมทั้งสถานที่พักพิง บ้านพักปลอดเหตุ การเลี้ยงดูอุปการะเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และกลุ่มสนับสนุนแม่พ่อเลี้ยงเดี่ยว เครือข่ายท้องไม่พร้อมฯ มีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน แสวงหา ทิศทางและความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมอย่างครบวงจร

6) การจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาระดับจังหวัด สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ. 2554 - 2557 ได้ร่วมดำเนินงานค้นหายุทธศาสตร์ที่จะเป็น “จุดคานงัด” ต่อสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยร่วมกับนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดภารกิจ 9 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับจังหวัดที่มีประสิทธิผล และเน้นการพัฒนากลไกสนับสนุนให้มีการจัดการ เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับจังหวัด และพัฒนาให้มีโรงเรียนมัธยมนำร่องที่จัดการเรียนรู้เรื่องเพศวิ ธีศึกษา

7) บริการปรึกษาทางเลือกการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม บริการปรึกษาทางเลือกท้อง ไม่พร้อม 1663 และการส่งต่อบริการที่ปลอดภัย โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้สนับสนุนมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ มูลนิธิแพชท์เฮลท์ และ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เพื่อจัดทำสายปรึกษา 1663 และยังมีเว็บไซต์ www.lovecarestation.com ช่วยเสริม สาย 1663 ในการให้ข้อมูลที่รอบด้านเรื่องท้องไม่พร้อมที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น จุดเด่นของ สายปรึกษาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 1663 ที่แตกต่างจากสายปรึกษาทั่ว ๆ ไป คือมีการช่วยเหลือ รายบุคคลเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยบริการ โดยประสานกับเครือข่ายต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือทั้ง การตั้งครรภ์ต่อไปและการยุติการตั้งครรภ์ นอกจากนี้ 1663 ยังให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการรายกรณี เพื่อให้การปรึกษาตัวต่อตัว ประสานแหล่งส่งต่อ และช่วยเหลือในกระบวนการให้บริการ รวมทั้ง ประสานขอสนับสนุนค่าบริการจากกองทุนของเครือข่ายท้องไม่พร้อมฯ ในกรณีที่มีปัญหาค่าใช้จ่าย

8) การยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยและถูกกฎหมาย เครือข่ายอาสา R-SA (Referral system for Safe abortion) คือ แพทย์ พยาบาล นักสังคม และบุคลากรสาธารณสุขที่อาสารับส่งต่อ เพื่อยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ที่ปลอดภัย ตรงตามกฎหมาย ตามข้อบังคับของแพทยสภา ทันสมัยและราคาไม่แพง ให้กับสตรีทุกวัยที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ที่มีปัญหาสุขภาพ ด้วยการให้ยา หรือใช้ เครื่องดูดโพรงมดลูก พร้อมกับแนะนำทำการคุมกำเนิด โดยรับส่งต่อจากพื้นที่ใกล้เคียง และจาก สายปรึกษาท้องไม่พร้อม 1663

9) การดำเนินการเพื่อขึ้นทะเบียนยาเม็ดยุติการตั้งครรภ์ สำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ (สปสช) มีนโยบายที่จะสนับสนุนการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยโดยการให้ยาเม็ด

ยุติการตั้งครรภ์สองชนิด ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนยาแล้ว โดยขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขทำหน้าที่ควบคุมกำกับการใช้ยาให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ แพทยสภา

10) ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ.2560-2569 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะเลขานุการ ประธานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560-2569 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ขึ้นยุทธศาสตร์ฉบับนี้ด้วยวัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง (teenage centered) มี 5 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- 1) พัฒนาระบบการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่มีคุณภาพ และมีระบบการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม
- 2) ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ ในการเลี้ยงดูสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารด้านสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น
- 3) พัฒนาระบบบริการ สุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ที่มีคุณภาพและเป็นมิตร
- 4) พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ การคุ้มครองสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมในกลุ่มวัยรุ่น
- 5) ส่งเสริมการบูรณาการการจัดการฐานข้อมูล งานวิจัย และการจัดการความรู้

จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่าหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนมีหลากหลายช่องทางและบริการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พร้อมทั้งการช่วยเหลือส่งต่อ ในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากตั้งข้อสังเกตว่าวัยรุ่นที่ประสบปัญหาในปัจจุบันยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการความช่วยเหลือเหล่านี้ เนื่องจากปัจจัยทางสังคมและครอบครัวที่ไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น มองเห็นว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นเป็นเรื่องน่าอับอายจึงปกปิดและไม่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือของภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีอยู่ ส่งผลให้ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไข และแนวโน้มของปัญหานั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการวิเคราะห์โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในพื้นที่กรุงเทพ สามารถสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

2.1 สถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น บทสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เห็นพ้องในทางเดียวกันว่าปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นยังทวีความรุนแรง ตัวเลขที่แต่ละหน่วยงานแสดงไม่สามารถสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ดังบางช่วงบางตอนของบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“แนวโน้มปัญหา สถานะการณ์ปัญหายังเหมือนกลับมาที่จุดเดิม ในกรุงเทพฯมี ปัจจัยหลายอย่างที่มันยาก ข้อมูลที่มีอยู่บางครั้งไม่สามารถสะท้อนถึงปัญหาที่แท้ บางโรงเรียนพอเด็ก มีปัญหาก็จะคุยกับเด็กให้เด็กลาออกเอง ผู้อำนวยการบางโรงเรียนยังมีทัศนคติแบบเดิมคือ พูเห็นว่า ชื่อเสียงโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญจะให้เด็กที่ท้องมาเรียนได้อย่างไร พอเด็กลาออกเองข้อมูลก็ไม่ได้แจ้ง ว่าลาออกเพราะตั้งครรรภ์ใช้ไหมคะ แต่ในความเป็นจริงปัญหายังมีอยู่และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“ต้องยอมรับว่าการจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ประสบปัญหาเรื่องเพศและการตั้งครรรภ์ ในระดับพื้นที่ยังไม่มีกระบวนการจัดเก็บที่ชัดเจน มีข้อจำกัดหลายอย่าง ขาดเจ้าภาพในการจัด ประชุม และพัฒนาระบบการเก็บรวบรวมร่วมกัน เลยทำให้ข้อมูลที่เราได้ไม่แสดงถึงขนาดของปัญหา ที่เกิดขึ้นจริง เรื่องนี้ก็ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในการจะวางนโยบายหรือการดำเนินการต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารเราก็ตัดสินใจยากในบางเรื่อง”

(ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น, สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560)

“ในชุมชนมีวัยรุ่นที่ท้อง วัยรุ่นติดยา ก็มี พ่อแม่ก็ต้องตั้งแต่วัยรุ่นเหมือนกัน ปัญหาเพิ่มขึ้นด้วย มันแก้ลำบากหลายอย่าง เราก็ดูแลแต่พอมีปัญหาพ่อแม่เค้าไม่ได้แจ้ง ไม่ได้ ติดต่อเรา ชักพักเด็กก็หายหน้าไปจากชุมชน ก็น่าจะจัดการปัญหาตัวเองโดยการทำแท้ง และ อยากปกปิดด้วย ปัญหาเพิ่มขึ้นตลอด”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560)

“ทุกฝ่ายดำเนินการกันหลายด้านมาก แต่ในพื้นที่กรุงเทพฯต้องบอกว่ามีความ ข้ำซ้อน ปัญหาวัยรุ่นท้องก็เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มสูงด้วย นอกจากที่เห็น ๆ กันอยู่เป็นข่าวเสมอ และก็ ยังมีที่เด็กที่ติดต่อเข้ามาขอรับความช่วยเหลือทางสายด่วน ต้องยอมรับว่าคนทำงานก็พยายามกันมาก แล้วจริง ๆ ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน ต้องหันกลับมาคุยกันว่าต้องเข้าใจเด็กให้มากกว่านี้ ถึงจะเพื่อลดปัญหา เหล่านี้ได้”

(ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 5 กันยายน พฤศจิกายน 2560)

“คิดว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นคะ ก็เจอเวลาเราไปเรียน กคน. ก็พบว่าเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกัน ก็มีปัญหาท้องก่อนเรียนจบ เลยต้องมาเรียนต่อที่ กคน. ก็มีเยอะคะ”

(พ่อแม่วัยรุ่น, สัมภาษณ์วันที่ 10 มีนาคม 2560)

จากบทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นพ้องต้องกันว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแนวโน้มปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับข้อมูลที่มีไม่สามารถสะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริง การจัดเก็บข้อมูลการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นมีข้อจำกัดหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หรือข้อมูลนักเรียนที่ลาออกจากสถานศึกษา ปัจจุบันยังไม่สามารถแสดงถึงปัญหาที่แท้จริง ดังเช่นตัวอย่างการเก็บข้อมูลจากสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งหากวัยรุ่นไม่ได้เข้าใช้บริการจากสถานพยาบาลดังกล่าว แต่เข้ารับบริการจากคลินิกทำแท้งที่ไม่ถูกกฎหมาย หรือสถานพยาบาลที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ก็จะไม่มียางานข้อมูลดังกล่าว ประกอบกับการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่ต่อเนื่องส่งผลให้ข้อมูลที่มีอยู่ไม่สามารถสะท้อนถึงสถานะการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์การพัฒนาศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ที่มีบทบาททางสังคมจำนวนทั้งสิ้น 31 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จำนวน 5 คน 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จำนวน 5 คน 3) กลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 6 คน กลุ่มผู้ปกครองของวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 19 ปี จำนวน 5 คน และ 4) กลุ่มวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และอายุต่ำกว่า 19 ปี จำนวน 5 คน และกลุ่มเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 4 คน ในการศึกษา มุมมองที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน ตลอดจนข้อเสนอเกี่ยวกับข้อเสนอการพัฒนาศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นข้อค้นพบ ดังนี้

2.2.1 ปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

กลุ่มผู้บริหาร ที่รับผิดชอบด้านนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร สะท้อนสภาพปัญหาดังกล่าวไว้ว่า สภาพสังคมในปัจจุบันส่งผลให้การดำเนินชีวิตของครอบครัวไทยจำนวนมากต้องแข่งขันสูง พ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำมาหากินเลี้ยงชีพ เป็นผลให้ครอบครัวส่วนหนึ่งไม่สามารถดูแลบุตรหลานให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ เด็กจำนวนมากไม่สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของตนเองเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น และไม่อาจปรับตัวให้เท่าทันสภาพแวดล้อมรอบตัวได้ ประกอบกับการพัฒนาด้านสาธารณสุขและการกินดื้อยุงที่เพิ่มขึ้นทำให้เด็กเติบโตสู่วัยเจริญพันธุ์ได้เร็วขึ้น การขาดโอกาสเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา การไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่เป็นมิตร การเข้าถึงสื่อทุกรูปแบบได้โดยไร้ขีดจำกัด ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางเพศเร็วขึ้น โดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดการฝึกฝนทักษะชีวิตเพื่อดูแลและรักษาความสัมพันธ์ทางเพศ

ให้ราบรื่นปลอดภัยไม่เกิดผลกระทบทั้งต่อตนเองและคนที่เกี่ยวข้อง นี่เองเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหา การตั้งครรรณีในวัยรุ่น โดยกลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว ควรแก้ปัญหา ที่ต้นตอของสาเหตุ คือ ครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรู้อบรมสั่งสอน ให้ความรัก ความอบอุ่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวอันจะทำให้เกิดภูมิคุ้มกันสำคัญในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรรณีในวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ กลุ่มผู้บริหารยังเห็นสอดคล้องกันว่าความเจริญ ก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นอีกปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะการเข้าถึงสื่อออนไลน์/ อินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นที่แบบขาดความเข้าใจและรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นรับค่านิยม และวัฒนธรรมที่ผิด ๆ มาลอกเลียนแบบ

เช่นเดียวกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ได้สะท้อนสภาพปัญหาดังกล่าวไม่แตกต่าง จากกลุ่มผู้บริหาร โดยมองว่าปัญหาปัญหาการตั้งครรรณีในวัยรุ่น กรุงเทพมหานครเกิดจาก 1) ปัญหา ด้านครอบครัว โดยเฉพาะในปัจจุบันโครงสร้างและรูปแบบของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ปกครอง บางรายไม่มีเวลาให้กับบุตรหลานเท่าที่ควรเนื่องจากเวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการหารายได้มาจุนเจือ ครอบครัวเป็นหลัก ทำให้ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวลดน้อยลงไป ขาดการทำกิจกรรมร่วมกัน ในครอบครัว ขาดการให้คำปรึกษา ประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการตั้งครรรณี ในวัยรุ่นที่ยังไม่มีความพร้อม ดังเช่นบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เป็นที่ทราบกันดีว่ากรุงเทพมหานครเป็นสังคมเมือง การหาเลี้ยงชีพและ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจก็ผลักดันให้ผู้ปกครองต้องออกไปทำงาน ไม่ค่อยมีเวลาเลี้ยงดูใกล้ชิดลูก”

(องค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“พ่อแม่ ครอบครัวมีส่วนมาก ที่เคยทำงานพัฒนาชุมชนมาก่อน เห็นเด็ก ๆ ที่มีปัญหาที่เข้าใจ พ่อแม่ต้องทำงานออกแต่เช้า และกลับมาก็เย็นทุกวัน ในชุมชนเด็ก ๆ ก็จะมีเพื่อน ที่ร่วมกลุ่มกันแต่ขาดผู้ใหญ่ดูแล”

(ผู้อำนวยการเขต, สัมภาษณ์วันที่ 20 ตุลาคม 2560)

ด้านกลุ่มผู้นำชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้นำชุมชนต่างสะท้อน มุมมองสภาพปัญหาการตั้งครรรณีในวัยรุ่น กรุงเทพมหานครว่าเป็นปัญหาที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องจากรุ่น สู่รุ่น ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนและเห็นตรงกับกลุ่มผู้บริหารว่าสาเหตุสำคัญของปัญหามาจาก 1) ปัญหาด้านครอบครัว ที่พ่อแม่/ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เนื่องจากความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ บางครอบครัวเลี้ยงลูกด้วยเงินและใช้วัตถุเป็นเครื่องมือในหลักในการเลี้ยงดูลูกหลาน รวมถึง บางครอบครัวพ่อแม่เองก็มีปัญหาตั้งครรรณีในช่วงวัยรุ่นขาดความพร้อมในการเป็นพ่อแม่ที่ดีและ

อบรมลูกหลาน รวมถึงบางครอบครัวที่ไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นทำให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปได้ยาก ดังเช่นจากคำสัมภาษณ์ของประธานชุมชน ต่อไปนี้

“พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนหรือ เข้ามาก็ต้องออกไปทำงานกัน ไม่มีเวลามานั่งคุยอยู่ก็หาเงินมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องทั้งครอบครัว”

(ประธานชุมชน, 15 มกราคม 2560)

“ปัญหามันแก้ยาก พ่อแม่ก็สำคัญไม่ค่อยให้ความร่วมมือจึงเป็นปัญหาที่แก้กันไม่ได้ซักที”

(ประธานชุมชน, 20 พฤศจิกายน 2560)

“หน่วยงานรัฐก็เข้ามานะ แต่พ่อแม่ก็ปิดบังอายุคนในชุมชน พอมีปัญหา ก็เห็นหายหน้าไปเราก็มารู้เป็นไงต่อ ก็ไปถาม ๆ แต่ก็ไม่เห็นเค้าว่าอะไร ก็น่าจะปิดบัง”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 25 พฤศจิกายน 2560)

นอกจากนี้ตัวแทนประชาชนและเจ้าของสถานประกอบการทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสาเหตุสำคัญของปัญหาการตั้งครุฑรั้วในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร มาจากปัจจัยด้านครอบครัวเป็นหลัก โดยเฉพาะผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ไม่มีเวลาเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด หรือเลี้ยงลูกแบบตามใจมากเกินไป ดังเช่น คำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“วัยรุ่นแทบไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมหลังโรงเรียนเลิก และกิจกรรมนันทนาการใดเลย ประกอบกับวัยรุ่นมักขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ เนื่องจากภาระเรื่องงาน ทำให้วัยรุ่นอยู่ลำพังโดยไม่มีกิจกรรมใด ๆ”

(พ่อแม่/ผู้ปกครอง, สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤศจิกายน 2560)

“จริง ๆ เรื่องครอบครัวที่มองว่ามันก็เป็นปัญหาใหญ่สำหรับบ้านบ้านเรานะคะ เรื่องไม่มีเวลาของครอบครัว อย่างเช่น ทางแพ็ทเอง มีหลักสูตรการอบรมกับครอบครัว ในการอบรมแต่ละรอบเราก็จะเห็นพ่อแม่ทุกคนรักลูกหมด แต่แสดงออกอีกแบบนึง รักแบบที่แสดงออกไม่เป็น น้อย ๆ เวลาเราไปออกค่ายจะมาแล้วว่า พอขัดใจจากพ่อแม่ ไม่ถูกใจกับพ่อแม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนในกรุงเทพฯ ที่ทางเราทำ ก็มีการหนีออกจากบ้านบ้าง บางคนเค้าก็แนะนำเพื่อนคนอื่น

ที่ไม่ได้มาช่วยให้เราได้รับรู้ก็มีปัญหาเรื่องการไม่กลับบ้าน แบบ ทะเลาะกับพ่อแม่ พ่อแม่ไม่เข้าใจ... มีแฟนแล้วพ่อแม่ก็ให้เลิก แล้วเค้าก็ไม่พร้อมจะเลิกกับแฟน ก็เลยหนีออกจากบ้านไป แล้วพ่อแม่ก็เลือกใช้ความรุนแรงตี คือเด็กก็รู้ว่ารัก แต่วิธีการมันอาจจะไม่แมชกัน ไม่ไปในทิศทางเดียวกับสิ่งที่ตัวเองรัก หลายคนกำลังโทษสื่อ เบื้องลึกของมันคือระบบการศึกษาที่อาจทำให้เด็กไม่ได้คิดวิเคราะห์จริงๆ ๆ พี่รู้สึกตัวของครอบครัวมัน ก็เป็นผลผลิตของการศึกษา ที่ผ่านมาก็อาจจะ เรียกว่าล้มเหลวหรือเปล่าไม่รู้มันทำให้ระบบของพ่อแม่ที่เลี้ยงลูกแบบนี้ก็คือตามกระแส ก็ยังไปเน้นเรื่องวิชาการ ไปเน้นเรื่องให้เด็กแข่งขันกัน ซึ่งพี่ก็มองว่ามันเป็นผลพวงของระบบการศึกษาด้วยส่วนหนึ่ง เหมือนกับว่าผู้ปกครองก็จะพยายามทำให้ลูกตัวเองเด่นดีกว่าคนอื่น แล้วก็ใช้วิธีการกดดัน ใช้วิธีการที่บอกว่าให้เค้าได้ดี คือทุกคนก็อยากให้ลูกได้ดีหมด แต่ว่าได้ดีไม่ได้แปลว่าต้องรวย ได้ดีแปลว่าไม่เบียดเบียนคนอื่น ”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“บริบทใน กทม. กับต่างจังหวัดมันต่างกันเยอะมาก ในต่างจังหวัดการเชิญผู้ปกครองมาพบทำได้ไม่ยาก ในกทม.ถือว่ายากมาก เด็กมีเวลาอยู่กับพ่อแม่น้อยมากเป็นเรื่องที่ตีความที่ยกประเด็นครอบครัวและชุมชนขึ้นมาพูด บริบทใน กทม. ประเด็นของครอบครัวผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้”

(ผู้บริหาร, ศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงาน กิจกรรมนักศึกษาและกิจการพิเศษ,
สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560)

ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นว่าในบริบทของสังคมเมืองแบบกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้เกิดปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลให้พ่อแม่ต้องทำงานหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาดูแลอบรม และพูดคุยกับลูกเท่าที่ควร ที่ผ่านมากการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นยังไม่เคยมีการยกประเด็นเรื่องครอบครัวขึ้นมาพูดโดยเฉพาะ มีเพียงแนวทางการดำเนินงานที่มีเรื่องครอบครัวเป็นส่วนประกอบเท่านั้น แต่จริงแล้วครอบครัวเป็นสาเหตุสำคัญอันดับแรก ๆ ที่ควรจะนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไข

วัฒนธรรมความเชื่อในการเลี้ยงดูบุตรหลานของสังคมไทย ส่งผลให้ครอบครัวไม่ยอมรับการพูดคุยเรื่องเพศวิถี เป็นอีกปัจจัยหนึ่งให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นเมื่อเกิดปัญหาไม่สามารถพูดคุยกับพ่อแม่ครอบครัวได้ วัฒนธรรมความเชื่อแบบเดิมไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของแต่ละครอบครัวจึงไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน

2.2.2 ทศนคติเชิงลบต่อเรื่องเพศวิถีของวัยรุ่น และการติตราทางสังคม

การติตราทางสังคมต่อเพศวิถีของวัยรุ่นและทศนคติเชิงลบนั้น ผู้ให้ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าทศนคติเชิงลบในสังคมเกี่ยวกับเพศวิถีของวัยรุ่นและการตั้งครรรณั้นเห็นได้จากทั่วไปไม่ว่าจะเป็นในการพูดคุยในชุมชน ครอบครัว ผ่านสื่อต่าง ๆ แม้แต่รายการโทรทัศน์หรือในสื่อยังมีทศนคติด้านลบให้เห็นอยู่ทั่วไป นี่เองทำให้วัยรุ่นกลัวว่าจะถูกติตราและเป็นอุปสรรคทางวัฒนธรรม ทั้งวัยรุ่นชายและหญิงจึงมีความกังวลต่อการพูดคุยและปรึกษาพ่อแม่และครอบครัวเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพศวิถีตลอดจนเมื่อประสบปัญหาตั้งครรรณก็ปกปิดจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ ส่งผลต่อการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น และต้องยอมรับว่าการติตราทางสังคมต่อการทำแท้งยังคงมีอยู่แพร่หลาย แม้ว่าการใช้ยายุติการตั้งครรรณจะสามารถทำได้ในบางกรณี แต่ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม ดังเช่นบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“วัฒนธรรมไทยเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องการตั้งครรรณจริง ๆ ค่ะ คือรู้สึกอึดอัดใจที่จะพูดเรื่องนี้ (เรื่องเพศ) กับครอบครัวหรือที่บ้าน ครูก็ยังปรึกษาด้วยไม่ได้ก็ไม่แปลกที่ความรู้ในการป้องกันจึงไม่มีเลย การแก้ปัญหาก็คือหาทางแก้ไขเอง”

(แม่วัยรุ่น, สัมภาษณ์วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560)

“เรื่องพวกนี้เป็นทศนคติที่เกิดจากการสร้างสมทางวัฒนธรรมมานาน พอมีทศนคติที่ไม่ดีกับเรื่องเพศก็ส่งผลถึงการติตราทางสังคม การเห็นว่าเด็กที่พูดเรื่องเพศเป็นเด็กแรด เป็นเด็กไม่ดี การจะเข้ารับบริการสุขภาพทางเพศโดยไม่ต้องพูดถึง เด็กไม่กล้าหือหาคะถ้าสังคมเรายังมีทศนคติแบบนี้ การตั้งครรรณในวัยรุ่นการทำแท้งเป็นสิ่งที่สังคมเราประนาม ก็เห็น ๆ กันอยู่ในข่าวรายวัน...แม่ใจยักษ์ทิ้งลูกข้างถนน...สาวใจแตกคลอดแล้วทิ้ง...รายการเล่าเรื่องผีบอกคนทำแท้งมีกรรมสาหัสเป็นคนชั่วต่าง ๆ นา ๆ

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“เรื่องคุมกำเนิดหรือการป้องกันที่พูดถึงกันมากมาย เด็กวัยรุ่นนั้นได้ข้อมูลเพียงผิวเผิน แต่อายุไม่กล้าที่จะบอกจะถามเพราะกลัวคนอื่นรู้ เลยเป็นการปิดโอกาสเรื่องการป้องกันที่ถูกริธี”

(อาสาสมัครพัฒนาชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤศจิกายน)

“ต้องยอมรับว่าวันนี้เรามาสู่จุดที่ต้องเปลี่ยนมุมมองและทศนคติ การจะไปโทษเด็กว่าสร้างปัญหาโดยการตั้งครรรณแต่อย่างเดียวไม่ใช่ทางแก้ไขปัญหา แต่วันนี้เรา ผู้ใหญ่ทุกคน

และผู้เกี่ยวข้องต้องเข้าใจว่าเด็กไม่ใช่ตัวปัญหาแต่เป็นผู้ประสบปัญหา การตั้งครมเป็นแค่ปลายเหตุ ก่อนจะมาตั้งครมมันมีปัจจัยหลายอย่างมาก เช่น ปัจจัยด้านครอบครัว สิ่งแวดล้อม การศึกษา ทักษะในการใช้ชีวิต ปัญหาพวกนี้เราทุกคนในสังคมมีส่วนทำให้เกิดขึ้นและผลักดันเด็กเดินไปสู่สถานะการณ์ การตั้งครม เรามาถึงจุดที่ต้องช่วยกันแก้ปัญหา ปรับทัศนคติเป็นเรื่องแรกที่ผมเห็นว่าสังคมต้องทำการปรับกระบวนการทัศนเรื่องเพศวิถีวัยรุ่นเป็นประเด็นแรกที่จะเปิดไปสู่แนวทางแก้ไขต่าง ๆ ในส่วนของโรงเรียน เราจะเห็นว่าในการขับเคลื่อนในโรงเรียนยังเป็นประเด็นปัญหา เพราะว่าผู้บริหารบางท่านยังไม่เปิดใจกว้างที่จะให้เกิดการเรียนการสอนเพศศึกษาที่ถูกต้องและเข้าถึงได้ ดังนั้นหนึ่งในเรื่องของการให้ความรู้ เราต้องเข้าไปปูพื้นว่าควรจะให้ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนควรเข้าใจว่าการตั้งครมในวัยรุ่นเกิดขึ้นได้อย่างไร และจะแก้ไขร่วมกันได้อย่างไร”

(ผู้บริหารสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน 2560)

“ทัศนคติและพฤติกรรมเชิงลบของครู พ่อแม่ และผู้ให้บริการ นับเป็นอุปสรรคต่อ การเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพ และการบริการด้านสังคมสงเคราะห์พร้อมกับเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารกับวัยรุ่น และการขอความช่วยเหลือใด ๆ”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์ วันที่ 20 ตุลาคม 2560)

สรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักต่างเห็นว่าทัศนคติด้านลบ และการตีตราทางสังคมยังคงมีอยู่ให้เห็นในสังคม ผ่านการพูดคุยในครอบครัวชุมชน สื่อต่าง ๆ ที่สอดแทรกทัศนคติส่วนบุคคล เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครม และนำเด็กที่ประสบปัญหา กลับคือสู่สังคม นอกจากนี้ยังส่งผลกับสภาพจิตใจและการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมของแม่วัยรุ่น เนื่องจากตระหนักว่าสังคมไม่ยอมรับ ซึ่งอาจส่งผลต่อการเลี้ยงดูบุตรและส่งต่อทัศนคติไปยังรุ่นต่อ ๆ ไป

2.2.3 ปัญหาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัว และชุมชน

ปัญหาเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวที่ผู้ปกครอง/ครอบครัวยังขาดทักษะ และเป็นผลสืบเนื่องจากการมีทัศนคติด้านลบกับเรื่องเพศวิถี โดยเชื่อว่าวัฒนธรรมอันดีงามของไทยคือการรักนวล สงวนตัว ไม่ยุ่งเกี่ยวหรือพูดถึงเรื่องเพศเพราะเป็นเรื่องไม่ดีงามและการพูดคุยกับลูกหลานเรื่องนี้เป็นภาระที่ใคร่ให้กระบอก ซึ่งในความเป็นจริงขัดกับเพศวิถีของวัยรุ่นในปัจจุบันที่มีความคาดหวังว่าจะสามารถพูดคุยและได้รับคำแนะนำเรื่องเพศจากพ่อแม่/ครอบครัว แต่เมื่อมีความแตกต่างและช่องว่างดังที่กล่าวมาจึงทำให้ หันไปปรึกษาเพื่อน และหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แทน บางครั้งอาจไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ดังเช่นคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เข้าใจวัฒนธรรมและสังคมไทยเราเป็นแบบนี้มานาน จากรุ่นก่อนพ่อแม่เองก็ไม่เคยมีการพูดถึงเรื่องเพศในครอบครัว พอมีลูกก็ไม่เคยชินที่จะพูดไม่รู้จะเริ่มยังไง ไม่รู้ว่าพูดไปแล้วจะเป็นการชี้โพรงให้กระรอกหรือป่าว สังคมเราก็ไม่มีโรงเรียนสำหรับสอนพ่อแม่ซะด้วย ว่าการเป็นพ่อแม่ที่ดีต้องทำยังไง การจะสื่อสารเรื่องเพศต้องทำแบบไหน เริ่มยังไง”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“เคยคุยกับพ่อ พ่อไม่ให้คำตอบ ก็ไป search ใน google เอา ก็ได้คำตอบพ่อแม่ไม่เคยสอนเรื่องเพศ ให้ค้นหาความรู้เอง”

(พ่อวัยรุ่นอายุ 16 ปี, สัมภาษณ์วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560)

“พ่อแม่ใช้วิธีการสื่อสารไม่เป็น จากที่เป็นนางฟ้าก็กลายเป็นแม่ดแบบนี่คือพ่อแม่ก็ต้องฝึก คือไม่ได้แปลว่าพ่อแม่เกิดมาแล้วจะเลี้ยงลูกเป็น หรือว่าใช้วิธีการพูดถูก ซึ่งอันนี้ก็จะเป็นทักษะที่พ่อแม่จะต้องเรียนรู้เหมือนกัน ยิ่งการสื่อสารสร้างความเข้าใจเรื่องเพศเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะว่าพอเราคุยกับน้อง ๆ วัยรุ่นที่เราทำค่าย เราก็ชวนน้อง ๆ มาจัดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เรื่อย ๆ ก็เริ่มมีเด็กมาปรึกษามากขึ้น ก็ได้ทราบว่าการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวแทบไม่เกิดขึ้นเลย”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

2.2.4 ขาดการมีส่วนร่วมจากครอบครัวและชุมชน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าการตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่ผ่านมามีพบว่ากระบวนการแก้ไขปัญหายังไม่เอื้อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การแก้ไขจึงเป็นมุมมองของคนนอก ที่มองเห็นปัญหาแต่ไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืนได้ แต่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นได้ว่าในปัจจุบัน ยังขาดความร่วมมือจากพ่อแม่/ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบกิจการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่น ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานไม่ได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองเท่าที่ควร”

(ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพฯ, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

“กิจกรรมเพื่อเด็กวัยรุ่นในชุมชนมันมีน้อย เด็กในชุมชนเองพอไปคบกับเพื่อนนอกชุมชนก็มีปัญหาติดยา และก็มีที่ท้องเพราะไปรวมกลุ่มกันมั่วสุม ไม่เรียนหนังสือ ถ้าชุมชนมีการสนับสนุนกิจกรรมที่น่าสนใจ ก็น่าจะดึงเด็กออกจากกลุ่มเหล่านี้ได้ ให้เด็กมามีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชุมชน”

(อาสาสมัครพัฒนาชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤศจิกายน)

“กรุงเทพฯมีความเป็นเมืองสูงมาก ต่างกับต่างจังหวัด ผมเคยบริหารโรงเรียนอาชีวะที่ต่างจังหวัด การจะเชิญผู้ประกอบการมาพบในกรณีมีปัญหาหรือเรื่องต้องแจ้งทำได้โดยง่าย แต่ในกรุงเทพฯเชิญไปผู้ประกอบการก็จะบอกไม่ว่าง ต่อให้มีโครงการเยี่ยมบ้านติดต่อนัดหมายก็ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการ”

(ผู้บริหารศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงาน กิจกรรมนักศึกษาและกิจการพิเศษ, สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560)

“ทางหน่วยงานรัฐก็เข้ามาให้ความรู้นะ มาแจกถุงยางอนามัยในชุมชน แต่ก็ไม่ค่อยได้รับการสนใจ”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560)

“ปัญหาหามันพันพันกับเรื่องในชุมชนหลายอย่าง ก็พยายามช่วยพยายามถาม แต่เวลามีปัญหาเด็กก็จะหายจากชุมชนไป ไม่ได้มาพูดคุยหรือให้เราช่วยอะไรพ่อแม่อาจจะอายเลยไม่มาติดต่อหรือขอความช่วยเหลืออะไร”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 พฤศจิกายน 2560)

“พวกกิจการร้านค้าในชุมชนเค้าไม่สนใจหรอก ถือว่าไม่ใช่ปัญหาของเค้า ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตยังไม่ต้องพูดถึงก็เห็นมีวัยรุ่นไปรวมกลุ่มกันอยู่ ทุกคนมองว่าไม่ใช่ปัญหาของครอบครัวเค้า”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2560)

“ที่เราเข้าใจว่ามีเจ้าหน้าที่พร้อม และสถานบริการที่จะส่งต่อเวลาเด็กมีปัญหาเราก็ทำนะติดต่อไปแต่ผลที่ได้รับคือเค้าก็โยนต่อให้หน่วยงานอื่นคือไม่รับ ขนาดเราเป็นเจ้าหน้าที่โทรติดต่อไปก็ไม่ได้รับการสนใจ บางครั้งต้องใช้โทรศัพท์ข้างนอกโทรไปเพื่อไม่ให้รู้ว่าเป็นหน่วยราชการด้วยกันเองโทรไป การขาดการเอาใจใส่และมีส่วนร่วมจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐเองก็สำคัญ”

(เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 10 ตุลาคม 2560)

“เคยพาเด็กไปติดต่อเรื่องยุติการตั้งครรภ์ ก็ไปตามโรงพยาบาลที่ได้ข้อมูลมา แต่อาจจะเข้าไปผิดหน่วยโดนคุณหมอสวดยับ เรานี้ยิ่งไปเลยว่าทำไมโรงพยาบาลเดียวกันแต่ข้อมูลเบื้องต้นในการช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมในการดูแลเรื่องนี้ของเจ้าหน้าที่ยังถือว่าไม่มากนัก”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

โดยรวมผู้ให้ข้อมูลหลักต่างเห็นตรงกันว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่งยังขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะจากครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ ซึ่งสาเหตุมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ การขาดความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติส่วนบุคคล

2.2.5 ขาดพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย

วัยรุ่นจำนวนมากไม่ได้รับการดูแล การที่วัยรุ่นไปรวมกลุ่มกันเองตาม หอพัก บ้าน ร้านเกมส์ ร้านอาหาร และสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นสัญญาณว่าพื้นที่นันทนาการที่ได้รับการสอดส่องดูแลและกิจกรรมหลังเลิกเรียนนั้นมีไม่เพียงพอ สิ่งแวดล้อมในชุมชนนั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ที่เขตก็จะมีเข้ามาจัดกิจกรรมในชุมชนบ้าง การทำกิจกรรมร่วมกันก็ทำให้เราได้สนิดสนมพูดคุยกับเด็ก ได้ชักชวนเด็กให้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ พอมีอะไรเค้าก็จะมาปรึกษานะ แต่พอไม่มีกิจกรรม ไม่มีพื้นที่ให้เค้ามาเจอเรา มาปรึกษาเรา เด็กก็จะเปลี่ยนไปเข้ากลุ่มเพื่อน ยิ่งเป็นเพื่อนนอกชุมชนด้วยแล้วเรายังไม่รู้เลยว่าเค้าไปทำอะไร หรือชักชวนกันไปไหนบ้าง เพราะหลังจากเด็กเข้ากลุ่มเพื่อนไปแล้วก็จะห่างหายจากชุมชนไป”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน พุทธศักราช 2560)

“ที่ทำงานพัฒนาชุมชนมาก่อน การที่เราเข้าไปดูแลพูดคุยเด็กก็เรียกว่าแม่ เค้าให้ความไว้วางใจจัดกิจกรรมอะไรก็มาร่วมกัน แต่พื้นที่ในการจัดกิจกรรม หรือให้เค้าได้ออกแบบกิจกรรมที่อยากทำนั้นยังติดปัญหาเรื่องงบประมาณและสถานที่ที่เหมาะสม”

(ผู้อำนวยการสำนักงานเขต, สัมภาษณ์วันที่ 20 ตุลาคม 2560)

“จริง ๆ กรุงเทพฯเรามีโครงการพื้นที่สร้างสุขทุกวัย ที่สามารถจัดกิจกรรมในชุมชนได้ แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการเดินทางเพราะสถานที่ไม่ได้ครอบคลุมหรือสะดวกต่อชุมชนบางแห่ง อาจต้องมาคุยกันว่าทำยังไงจะให้มีการเพิ่มพื้นที่เหล่านี้มากขึ้น อาจไม่ต้องหรูหรา แต่ให้เป็นที่ปลอดภัย และอยู่ในสายตาผู้ใหญ่ก็พอ”

(ผู้บริหารสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน 2560)

2.2.6 ข้อมูลปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่สามารถสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น

จริงในชุมชน

จากตัวเลขทางสถิติเห็นว่าการตั้งครรภ์ในกรุงเทพมหานครนั้นลดลง แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าปัญหาเหล่านี้กลับเพิ่มสูงขึ้น และสถิติการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นเป็นหลักฐานยืนยันว่าปัญหาเหล่านี้มิได้ลดน้อยลงเลย จึงเป็นที่มาของประเด็นปัญหาว่าข้อมูลที่มีอยู่ไม่แสดงถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องต่างให้ข้อคิดเห็นว่าจะมาจากสาเหตุที่ครอบครัวไม่ต้องการเปิดเผยถึงปัญหา โรงเรียนเองก็ไม่อยากรายงานตัวเลขการตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้นจริง หลายกรณีเลือกใช้บริการการยุติการตั้งครรภ์นอกระบบ ไม่เข้ารับบริการสวัสดิการสังคมเนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้อื่นรู้เมื่อเกิดปัญหา เห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เราก็สังเกตเห็นว่าเด็กรุ่นนี้จะตั้งครรภ์นะ เข้าไปสอบถามครอบครัวแต่ครอบครัวไม่ได้บอกอะไร เค้าน่าจะอยากปิดบังไม่ให้คนในชุมชนรู้ ชักพิกก็หายไปจากชุมชน คาดว่า จะไม่อยากให้ใครรู้”

(ประธานชุมชน, สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2560)

“ถ้าถามว่าตัวเลขเด็กตั้งครรภ์ทำไมลดลง ต้องถามกลับว่าตัวเลขเหล่านี้มาจากไหน ตลอดระยะเวลา 10 กว่าปีที่ทำงานเรื่องเพศ และเรื่องวัยรุ่นมาตลอด ส่วนมากจะเห็นว่าผู้อำนวยการแต่ละโรงเรียนมักเสนอทางเลือกให้เด็กลาออกเอง หรือจัดการเรื่องย้ายโรงเรียนให้เด็ก เพราะคิดว่าเป็นการแก้ไขปัญหา ซึ่งนี่เองเป็นเหตุผลว่าทำไมตัวเลขเด็กต้องถึงลดลง”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“ข้อมูลที่ไม่สะท้อนสภาพปัญหา ทำให้การตัดสินใจของเราในการแก้ไข หรือวางนโยบายมีความลำบาก กรุงเทพฯเองยังขาดระบบการเก็บข้อมูลและรายงานการช่วยเหลือคุ้มครองวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์”

(ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น,

สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560)

2.3 ด้านการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

การป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ควรเริ่มจากกลุ่มปฐมภูมิ คือครอบครัว และชุมชน ซึ่งมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัวถือเป็นสิ่ง

สำคัญ ครอบครัวและชุมชนจึงควรตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรมีแนวดังต่อไปนี้

2.3.1 ทักษคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถี

กลุ่มผู้บริหารได้เสนอแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ภาครัฐ ควรมุ่งเน้นส่งเสริมการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ขจัดการตีตราด้านเพศวิถีในชุมชนและในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐเอง โดยจัดทำนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการจัดเวทีและพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตระหนักรู้ ตลอดจนมีความรู้สึก ร่วมในการเป็นเจ้าของปัญหาและการดำเนินการแก้ไขปัญหา การเนิกรควรจะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วมขับเคลื่อน โดยที่มีชุมชนและวัยรุ่นเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนเพราะเป็นผู้เข้าใจปัญหา และสภาพของปัญหาอย่างแท้จริง และร่วมผลักดันให้เกิดการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

“เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ให้บริการ ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวัยรุ่นผู้ประสบปัญหา มีหัวใจที่พร้อมที่จะให้บริการ”

(นักสังคมสงเคราะห์, สัมภาษณ์วันที่ 10 กันยายน 2560)

“เรื่องการสื่อสารมันก็มีความสำคัญ เพราะมันต้องอาศัยการตีฆ้องร้องกล่าว เหมือนกัน มันต้องทำให้ประเด็นเรื่องเพศเป็นกระแส หลังๆมันอาจจะนิยมเป็นกระแสตรงมา แต่กระแสการตรงมา มันจะต้องไม่ stigma ใคร แต่ว่ามันจะต้องทำให้เกิดกระแสขึ้นมาเหมือนกัน เพราะว่าการทำงานที่จะทำให้โรงเรียนปรับบทบาทตัวเอง จากที่การศึกษาทางด้านวิชาการมากไป เราต้องปรับเปลี่ยนให้เค้ามาสนใจเรื่องวิชาชีวิต มันก็จะต้องใช้กระแส สังคมมากดดันเหมือนกัน ว่ารวมถึงพ่อแม่อาจจะใช้วิธีการเลี้ยงลูกอีกแบบหนึ่ง พี่ก็คิดว่า ถ้ากระแสสังคมมันพยายามที่จะช่วยบอกว่าวิธีการเลี้ยงลูกอย่างไรที่จะทำให้การเลี้ยงลูกของพ่อแม่ไม่ทำให้ลูกเติบโตในช่วงวัยรุ่น”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

ภาคการศึกษา ครู/อาจารย์ทุกคนต้องมีองค์ความรู้เรื่องเพศเพศวิถี การบริหารจัดการองค์ความรู้ ปรับทัศนคติแนวคิดมุมมองของเรื่องเพศให้เป็นเรื่องธรรมดาที่จะพูดถึง แนวทางในการสอนต้องชัดเจน มีหลักสูตรการสอนเรื่องเพศวิถีอย่างจริงจัง ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“อาจารย์ทุกคนต้องมีองค์ความรู้เรื่องเพศวิถี ไม่ใช่รู้แค่ว่ามีเซ็กตอนไหนอย่างไร เมื่อไหร่ แต่ต้องรู้ว่าคุณจะมีการรวบรวมในเรื่องของสุขภาพทางเพศอย่างไร เราจะรู้วิธีการอย่างไรที่จะทำให้เด็กมีแนวคิด ปรับทัศนคติของตัวเองในเรื่องของมุมมองเรื่องเพศให้เป็นเรื่องปกติธรรมดา ว่าเติบโตตามสภาพอายุของคุณแล้วเนี่ย คุณจะเกิดอะไรเปลี่ยนแปลงอะไรในร่างกายบ้าง มี sex drive เป็นเรื่องปกติ แต่เราจะทำอย่างไรให้ sex drive มัน balance คนที่ชี้แนะคือเป็นอาจารย์ ที่สำคัญต้องมี mindset เดียวกันว่า สิ่งที่เราพูดต้องพูดเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าอาจารย์ ก พูดอย่างและอาจารย์ ข พูดอีกอย่าง และในเรื่องการกำหนดคุณครูที่สอน ไม่ใช่ว่าเปลี่ยนไปหลาย ๆ คน คนไหนว่างก็สอน ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และถือเป็นนโยบายของการศึกษาโดยตรง ว่าคุณต้องสอนตามบริบทนี้ไม่ใช่ว่าเป็นแค่วิชาฝาก เพราะว่าเครดิตมันไม่มี นักเรียนก็ไม่ใส่ใจเพราะมันไม่มีเครดิต ครูก็ถือว่าเป็นงานฝาก ชั้นจะทำหรือไม่ทำก็ได้ ก็เลยกลายเป็นว่ามองข้าม ในสิ่งที่จำเป็น อันนี้ในมุมมองของคนทำงาน”

(ผู้บริหารสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน 2560)

“ในเรื่องของเพศวิถีมันกว้างไม่ใช่แค่ประเด็นเรื่องsexอย่างเดียว ไม่ใช่แค่เพศสัมพันธ์ แต่การสอนต้องชวนให้เค้าเห็นเรื่องของมิติสังคม เรื่องความสัมพันธ์ ทักษะต่าง ๆ เพศวัฒนธรรม พัฒนาการทางเพศ ก็จะให้เห็นทุกมิติๆ ชวนให้เห็นความต่างของวัยรุ่นยุคก่อนของยุคก่อนกับยุคปัจจุบัน เพราะฉะนั้นเรากำลังทำงานกับวัยรุ่นก็ต้องเข้าใจเค้าด้วยเพราะเราเกิดมาคนละยุคมันมีการเปลี่ยนแปลง ธรรมชาติของการเป็นวัยรุ่นมันยังมีอยู่เพราะฉะนั้นเราทำงานกับวัยรุ่นก็ต้องเข้าใจเค้าด้วย อันสุดท้ายที่เราจะชวนครูคุยกันในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ที่ไม่ใช่การเล็คเชอร์ แต่ต้องให้เด็กเป็นศูนย์กลาง แบบใช้กระบวนการ learner center เข้ามาเพื่อจะให้เด็กได้ใช้ประสบการณ์ของตัวเองมาแลกเปลี่ยนกัน เพื่อจะนำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ ต่างประเทศเด็กต้องเรียนเรื่องเพศวิถี 30 ชั่วโมงต่อปี แต่ของเรามันแค่16ชั่วโมง”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“อยากให้เด็กมีที่ฟังมากกว่านี้ เด็กเกรงไม่ใช่ว่ากลัว ยกตัวอย่างเด็กเกรงถ้าเราดูแลอย่างใกล้ชิดอาจจะกลายเป็นเด็กเก่งขึ้นมา เด็กสามารถประกอบหุ่นยนต์ และบังคับชนะในการแข่งขัน ถ้าวันนั้นเราไม่ให้ออกาสเค้า เราจะไม่ได้เห็นศักยภาพของเค้าในวันนี้ เด็กเกรง เด็กที่ห้องเด็กที่ทำผิดพลาด ไม่ใช่ว่าเด็กเลว อาจจะเป็นเด็กที่ดีที่สุด อาจจะเป็นเด็กที่เก่งที่สุดก็ได้ อาจจะเป็นเด็กเรียนที่ไม่เข้าใจเรื่องเพศก็ได้ เพราะการศึกษาของเรามันไม่ได้เปิด มันไม่ได้ชัด เหมือนญี่ปุ่น หรืออเมริกา ยกตัวอย่าง sex shop ผู้หญิงเดินไปหยิบใส่ตะกร้าแล้วหัวเราะ แล้วก็มีคนมา สาธิตให้ดู

วิธีการใช้ คำก็ซ้ำ ถือเป็นเรื่องธรรมดา เด็กเรา เราไม่ได้ให้โอกาสเด็ก เด็กไม่มีที่ฟัง มาถึงวันนี้รับต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติคุณครูกันแล้ว”

(ผู้บริหารศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงาน กิจกรรมนักศึกษาและกิจการพิเศษ,
สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560)

ภาคครอบครัว ควรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีวัยรุ่น เปิดใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เสริมสร้างทักษะเรื่องการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก และวางตัวเป็นผู้ให้คำปรึกษากับบุตรหลานและร่วมตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาและมุ่งสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วยการแบ่งเวลาดูแลพูดคุยกับบุตรหลาน อบรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน

“อยากจะทำให้รวมเรื่องของผู้ปกครองเข้าไปด้วย เพราะว่าโดยประสบการณ์ที่เราทำงานก็พบว่าเด็กต้องคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองได้จริง ๆ การดำเนินการต้องพ่วงผู้ปกครองเข้าไปด้วย เป็นทั้งเรื่องการทำงานกับชุมชน และการทำงานกับผู้ปกครองด้วย เพราะตอนที่เราทำงานเราพบว่าการมีกรอบของผู้ปกครองให้เข้าใจเด็ก รู้จักวิธีเริ่มต้นที่จะคุยกับลูก ก็จะเป็นแนวทางอันหนึ่งที่จะช่วยเด็กได้ค่ะ คืออย่างน้อย ๆ ไม่ใช่แค่เรื่องเพศ รวมถึงปัญหาอื่น ๆ กรุงเทพฯมีความเป็นเมืองสูงเพราะฉะนั้นผู้ปกครองจะไม่ค่อยได้คุยกับลูก เด็กใช้เวลาในโรงเรียน บ้าน และมีชุมชนในสังคมด้วยถ้าเราเลือกสถานที่ที่เด็กใช้เวลาเยอะที่สุด แล้วเชื่อมไปที่ชุมชนได้โดยไม่ทิ้งเรื่องการปรับวิสัยทัศน์ที่คุยกัน”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

“เราต้องให้ชุมชนรู้จักมองเรื่องของเซ็กส์ถือเป็นเรื่องปกติ ถ้าเกิดเซ็กส์ขึ้นมา ก่อน ถัดไปต้องทำอะไร ตั้งครรภ์แล้วหลังตั้งครรภ์ควรทำอะไร ถ้าเรามองเหมือนโจทย์ เมื่อก่อนเรามีปัญหาเรื่องเซ็กส์มากเกี่ยวกับเรื่องคนที่เป็นเอดส์ กับคนที่เป็นวัณโรค ณ ปัจจุบัน ถ้าผมเป็นเอดส์ ผมสามารถบอกได้เลยว่าผมเป็นเอดส์ เราจะต้องทำให้เป็นภาวะปกติ ในเรื่องของมุมมองการที่คุณตั้งครรรภ์ไม่ได้มีปัญหา แต่เราไม่ได้บอกว่าเซียรให้คุณไปท้อง แต่เราบอกว่าถ้าคุณตั้งครรรภ์เราจะช่วย จะ prevention อย่างไร ในขณะที่คุณตั้งครรรภ์คุณจะทำอย่างไร หลังตั้งครรรภ์แล้วจะมีใครบ้างเข้ามาเกี่ยวข้อง หมายความว่ามันต้องมองแบบ fact ไปเลยว่า การตั้งครรรภ์หนึ่งคนจุดไหนบ้างที่ต้องเข้าไปเติมเต็ม ณ ปัจจุบันตรงไหนที่มันขาด คุณต้องไปแก้ที่ตรงนั้น การเสริมทักษะให้กับคนในชุมชนให้มื่อองค์ความรู้ในเรื่องของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของพฤติกรรม มันไม่ใช่เรื่องของสุขภาพ ผมเป็นหมอผมอาจจะรู้ แต่พฤติกรรมผมมีความเสี่ยงมันก็ทำได้ ดังนั้นเราจะ

ทำอย่างไรเพื่อไป drive ให้ชุมชนเฝ้ามองเป็นภาพรวมของปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบ blend ไปกับ สิ่งแวดล้อมจนเป็นเรื่องปกติ”

(ผู้บริหารสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน 2560)

ภาคผู้ประกอบการ การตระหนักถึงถึงความสำคัญของปัญหาการตั้งครรภ์ ในชุมชนเป็นสิ่งจำเป็น ถึงแม้ผู้ประกอบการไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่หากมองถึงผลกระทบใน หลายด้าน สถานประกอบการจะพบว่าท้ายที่สุดแล้วในภาพรวมจะได้รับผลกระทบจากปัญหาเหล่านี้ด้วย ดังนั้นสถานประกอบการต้องปรับทัศนคติและเปลี่ยนมุมมองในปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นชุมชน

2.3.2 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน

ภาครัฐควรกำหนดนโยบายในตั้งแต่ระดับชุมชนให้มีความเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณ ส่งเสริมและร่วมวางแผนการดำเนินงานกับเครือข่ายวัยรุ่นและชุมชน การสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูง ผลงานหลักประชาติไปโตไปในกระบวนการตัดสินใจ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานและ จัดกิจกรรมในชุมชน

ภาคการศึกษา ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชนเพื่อแบ่งปัน ทรัพยากรและองค์ความรู้เรื่องเพศวิถี มุ่งส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ในวันรุ่นทั้งในและนอกโรงเรียน พัฒนาบทเรียนเรียนเรื่องเพศวิถีสำหรับชุมชนและครอบครัว

ภาคครอบครัว เฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงบุตรหลานอย่างใกล้ชิด มีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์ชุมชน สภาพปัญหาของชุมชน ร่วมวางแผน และดำเนินการการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง รวมทั้งให้คำปรึกษาวัยรุ่นในเรื่องเพศวิถี สร้างความเข้าใจที่ดี ในครอบครัว เมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาให้การสนับสนุนข้อมูลในการตัดสินใจทั้งในกรณีต้องการตั้งครรภ์ ต่อหรือต้องการยุติการตั้งครรภ์ ดังเช่นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การที่ครอบครัว และชุมชนเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนเป็นเรื่องที่ ถูกต้อง จะตอบโจทย์ของยุทธศาสตร์ได้ก็คือการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เวลาพูดถึงในเรื่อง ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ตั้งครรภ์คือปลายเหตุ ก่อนตั้งครรภ์จะมีผ่านมาหลายสาเหตุตั้งแต่ชุมชน ครอบครัว สิ่งแวดล้อม ซึ่งมันเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เด็กหนีออกนอกกรอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่ององค์ความรู้ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องผู้บริหารจะเปิดโอกาสให้มีการพูดคุยหรือไม่”

(ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่น,

สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560)

ภาคผู้ประกอบการร่วมวางแผนและดำเนินงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ให้ความร่วมมือ สนับสนุน เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องเพศวิถี สวัสดิการทางชน ตลอดจนข้อมูล การส่งต่อให้ลูกจ้าง และวัยรุ่นผู้ใช้บริการได้รับทราบ และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมในดำเนินการ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง

2.3.3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน

ภาครัฐ จัดสร้างและจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน สร้างสภาพแวดล้อม ทางกายภาพเชิงบวก เช่น พื้นที่นันทนาการที่วัยรุ่นอาจใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนให้วัยรุ่นมี กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมหลังเลิกเรียนสำหรับวัยรุ่น พร้อมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณและ ทรัพยากร ขยายระบบการเรียนรู้นอกบริเวณโรงเรียน และภายในชุมชน บ้าน และที่พักอาศัยอื่น ๆ เช่น หอพักเอกชน ดังเช่นบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กรุงเทพมหานครเรามีสถานที่เยอะ แต่เราไม่ได้ show ให้เป็นประเด็น ในสถานที่ที่เด็กการแสดงออก ถ้าเป็นไปได้เรามองว่าเรามี 50 เขต ปัจจุบันเรามีศูนย์สร้างสุขทุกวัย ซึ่งกรุงเทพฯ พยายามผลักดันโดยผู้ว่าอัครวิณ เรามีศูนย์สร้างสุขทุกวัย แต่ศูนย์สร้างสุขทุกวัยมันต้อง เดินทางไป แต่เราต้องให้เขตแต่ละเขตไปผลักดันในเชิงพื้นที่ เพื่อให้เด็กในเชิงพื้นที่เข้าถึงบริการได้ง่าย ไม่ต้องหุหุหุรามาากมาก มีลานกีฬาให้เด็กได้ แสดงออก มีการเต้นหรือทำอะไร ให้เด็กสามารถทำ ฝอยกตัวอย่างเวียดนาม ณ ปัจจุบันการจัดการเรื่องนี้ดีกว่าประเทศไทยมาก การจัดอันดับการเรียน การสอน ประเทศไทยอยู่ที่ 55 แต่น่าตกใจมากที่เวียดนามอยู่อันดับประมาณไม่ถึง 10 เวียดนามเปิด พื้นที่ให้เป็น street work ให้เด็กทุกวัยเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน การที่มีกิจกรรมร่วมกัน เปิดพื้นที่ ให้เด็กได้สามารถแสดงออกมันเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ภาวะคิดของเค้าไม่ไปมุ่งเน้นเรื่องเซ็กอย่าง มันจะได้ เรื่องของสิ่งแวดล้อมที่มันเป็นมิตร”

(ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น,
สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560)

ภาคการศึกษา ประสานงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อส่งเสริม ผลักดันให้วัยรุ่นเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม และให้การสนับสนุนด้านบุคลากร และความรู้ที่เกี่ยวข้องใน การจัดกิจกรรม

“ผมเห็นด้วยกับการที่ให้เด็กมีกิจกรรมนันทนาการ ดึงความสนใจเค้าออก จากเรื่องเพศ ยกตัวอย่างโครงการหนึ่ง to be number one แก้ปัญหายาเสพติด มองว่าเป็นโครงการ ที่ดี ผมเองเป็นผู้ประเมิน to be ด้วยนะ ของระดับอุดมศึกษาอย่างวันที่ 13, 14, 15 ที่ เมืองทองธานี

ผมเป็นประธานประเมินในระดับอุดมศึกษา ผมมองว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมาก ๆ ตรงที่ว่าใครติดยายกมือขึ้น ขบวนการการส่งต่อดีมาก ๆ เค้ามืออยู่แล้ว วิธีการเนี่ยดีมาก ๆ ถามว่าในโรงเรียนทำใหม่ ทำ แต่ขบวนการทำหรือวิธีการทำอาจจะไม่ถูกต้อง โรงเรียนต้องจัดหากิจกรรมนันทนาการที่เด็กสนใจมากกว่านี้”

(ผู้บริหารศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงาน กิจกรรมนักศึกษาและกิจกรรมพิเศษ,
สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560)

“ผมอยากยกตัวอย่างในส่วนของ to be number one ทำไมผมว่าดี เด็กติดยาแม้แต่จะเข้าสถานพินิจแล้ว เรามีการไปทำโครงการในสถานพินิจ ท่านทราบไหมครับว่าสามารถลบประวัติเด็กได้โดยมีโครงการ to be number one เข้ามาช่วย เพราะฉะนั้นถ้าเด็กผ่านโครงการที่ถูกต้องเค้าจะไม่มีประวัติตรงนี้เลย ขนาดโดนจับแล้วยังโดน set เป็นศูนย์ได้ ท้องก็เช่นเดียวกัน ก็ต้องหาวิธีคล้ายๆกัน ทำอย่างไรถึงจะทำให้เด็กไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นตราบาป เป็นสิ่งที่ผิด เป็นสิ่งที่คนดูสังคมไม่ได้ เหมือนกับบำบัดคนติดยา คินสูสังคม เช่นเดียวกัน อันนี้ มันไม่ใช่หนึ่งคน มันมีเพิ่มอีกหนึ่งคน แล้วเค้าจะอบรมดูแลลูกเค้าที่เกิดได้อย่างไร ตรงนี้สังคมต้องให้โอกาส มีทัศนคติในแง่บวก”

(ผู้บริหารศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงาน กิจกรรมนักศึกษาและกิจกรรมพิเศษ,
สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560)

ภาคครอบครัว สนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่สร้างสรรค์ สอดส่องดูแลการร่วมกลุ่มในสถานที่เสี่ยง เช่น บ้านเพื่อน หอพัก และร้านคอมพิวเตอร์ ร่วมให้ความคิดเห็นและประเมินผลพฤติกรรมของวัยรุ่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม

ภาคผู้ประกอบการ ร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ และร่วมสอดส่องการร่วมกลุ่มของวัยรุ่นในพื้นที่เสี่ยง

2.4 ด้านการแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวันรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ในด้านการแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยค้นพบว่ายังมีช่องว่างที่ทางภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนยังขาดความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนอย่างมาก อาจเกิดจากวัฒนธรรมความเชื่อในสังคมไทยที่ไม่ยอมรับการตั้งครุฑในวันรุ่น เมื่อเกิดปัญหาจึงถือว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย มีครอบครัวจำนวนน้อยที่ให้บุตรหลานวัยรุ่นเข้าใช้บริการสุขภาพทางเพศกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรพัฒนาเอกชน เนื่องด้วยกังวลว่าจะได้รับความอับอายจากการเปิดเผยว่าบุตรหลานของตนตั้งครุฑ

เหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้วัยรุ่นที่ประสบปัญหา กลับต้องหาทางออกด้วยตัวเอง และอาจนำไปสู่การยุติ การตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัยได้ และนี่เองส่งผลให้ข้อมูลการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นนั้นไม่สะท้อนปัญหา ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและ องค์กรพัฒนาเอกชน เห็นว่าแนวทางในการแก้ไข ควรมีการดำเนินการดังนี้

2.4.1 พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลในชุมชน

ภาครัฐ ตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นหน่วยงานหลักจัดเก็บ ข้อมูลและวิเคราะห์ โดยประสานงานกับชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึง สถานะการณ์จริง พัฒนาความร่วมมือกับภาคการศึกษาในการทำวิจัยในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ภาคการศึกษา รายงานสถานการณ์จริงโดยปราศจากอคติและการปกปิด ข้อมูล มีการประสานงานกับคณะทำงานและภาคีเครือข่ายเพื่อปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และส่งเสริมการทำวิจัยในชุมชนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์

ภาคครอบครัว ให้ความร่วมมือในการนำส่งข้อมูล และสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นจริง

ภาคผู้ประกอบการ ร่วมสนับสนุนและสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในการ รายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.4.2 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน

ภาครัฐ ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน สถานบริการ สุขภาพทางเพศ สถานประกอบกิจการ และร้านขายยา เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับ บริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่มีอยู่ พัฒนาสถานบริการให้เป็นมิตรกับวัยรุ่นและจัดทำคู่มือการช่วยเหลือ ส่งต่อพร้อมขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อแจกจ่ายภายในชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง

“ตั้งครรภ์แล้วสิ่งแวดล้อมเป็นมิตรอย่างไร ก็ต้องมีการเปิดช่องทางการ ให้บริการที่เหมาะสมกับวัยรุ่นด้วย ในเวลา ณ ปัจจุบันจริง ๆ สิโหมงเรากลับบ้านเลย แต่เด็กมันยังไม่ เลิก เด็กมันยังไม่มาหอรอกตอนนี้ เดินใส่ชุดนักเรียน คอซองเข้ามา เคื่ารู้หมดว่าคุณมาเรื่องอะไร เพราะฉะนั้นควรจะปรับทัศนในการเปิด ให้มัน open มากกว่านี้ บวกกับสถานที่ให้เอื้ออำนวย ไม่ใช่ไป ถึงแล้วมันยังจะต้องคิดว่าจะปลอดภัยไหม มันมืด มันดำ มันไม่น่าสนใจ ทำไมเราไม่ทำให้เหมือนคาเฟ่ อันหนึ่ง โดยที่เด็กอยากเข้าไป แล้วแฝงไปด้วยการให้บริการ ภาครัฐควรทำได้ ภาคเอกชนก็ทำได้ มาก มันมีหลาย ๆ ที่ในการทำในจุดนี้”

(ผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น,

สัมภาษณ์วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560)

ภาคการศึกษา สถานศึกษาพัฒนาระบบส่งต่อให้วัยรุ่นที่ประสบปัญหา ให้ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสม และเข้าถึงสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม

ภาคครอบครัว เปิดใจและเคารพสิทธิของวัยรุ่นในการตัดสินใจเมื่อเกิด ปัญหานอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการเชื่อมประสานเครือข่ายในพื้นที่ในการขอรับความช่วยเหลือ ที่เหมาะสมต่อไปเมื่อบุตรหลานประสบปัญหา

ภาคผู้ประกอบการ ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อ ในสถานประกอบกิจการในกรณีลูกจ้างวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

2.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากการสัมภาษณ์ พบว่ากลุ่มผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ สำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วม ของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนควรเป็นในลักษณะ การพัฒนาชุมชนและหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นในขณะเดียวกัน แต่การจะผลักดันในการให้ความช่วยเหลือ ประสบความสำเร็จ ความสำเร็จดังกล่าวต้องสอดคล้องกับความต้องการ และวัฒนธรรมเฉพาะ ของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ขั้นตอนการมีส่วนร่วมควรดำเนินตามขั้นตอน การตัดสินใจอย่างเป็นประชาธิปไตย ซึ่งน่าจะทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งเสริมบทบาทผู้ดูแลของครอบครัวและ ชุมชน สร้างความสัมพันธ์ และการสื่อสารเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น สร้างกลุ่มชุมชน ที่ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความรู้และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ ของวัยรุ่น และ การกลายเป็นพ่อแม่ (รวมทั้งตัววัยรุ่นเอง) เพื่อคัดสรรและดูแลโครงการป้องกันระดับชุมชน ดังเช่น คำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ทุกวันนี้เราintegrateงานกันอยู่แล้ว แต่ยังยอมรับว่ายังเป็นเหมือน computer stand alone แต่ความพยายามของเราคือต้องเชื่อมโยงให้เป็น internet หรือ intranet ให้ได้ เพราะว่าข้อมูลเป็นบทเล่น คือผมเป็นเจ้าของภาพหลัก คุณเป็นเจ้าของภาพรอง คุณต้องมา sharing ประสบการณ์ แล้วมาคุยบนโต๊ะกลมร่วมกันว่าถ้าเราจะดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร ไม่ใช่ว่าวันนี้หมอเข้า วันนี้พยาบาลเข้า วันนี้คุณครูเข้า ไม่มีเวลามากที่จะให้ทุกคนเข้าไปในหน่วยงาน ถ้าคุณจะพูดคุณควร จะพูดพร้อมกันไปเลยว่าบริบทนี้คุณจะทำเรื่องอะไร มันเป็นเรื่องเดียวกัน stakeholder เดียวกัน พูด เรื่องเดียวกัน ในมุมมองเดียวกัน ไม่ใช่ว่าเดี๋ยวหมอเข้า พยาบาลเข้า มันเสียเวลาเพราะคุณครูไม่ได้มี ภารกิจอย่างเดียวกันที่ต้องทำ คุณหมอก็ไม่ได้มีเวลาที่จะมาทำเรื่องนี้อย่างเดียว และอีกอย่างคือ การผลักดันงบประมาณผ่านเรื่องสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์เพื่อให้ใช้เงินของกองทุนสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งกรุงเทพมี 600 ล้าน”

(ผู้บริหารสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สัมภาษณ์วันที่ 20 กันยายน 2560)

ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงาน เห็นว่าภาครัฐและผู้นำควรให้ความสำคัญกับปัญหาและสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และยังคงสนับสนุนให้วัยรุ่นกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสมและใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ ควรมีหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะเพื่อทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพฯ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือและสื่อสารกับชุมชน เครือข่าย องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานด้านนี้โดยเฉพาะ รวมถึงมีการเผยแพร่รณรงค์สื่อสารข้อมูลเรื่องนี้ให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญให้ได้ ดังเช่นบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในเรื่องของระบบการเบิกจ่ายเงินค่อนข้างช้า ภายในกรุงเทพฯมีระบบที่ค่อนข้างซับซ้อน กว่าที่จะผ่านตรงนู้นตรงนี้มันมีหลายขั้นตอน แล้วก็เหลือเวลาทำงานที่สั้นลง ที่เราฟังจากคนทำงานก็เหลือประมาณสักสองสามเดือน พอสองสามเดือนกว่าจะตั้งฎีกา กว่าที่จะอะไร มันใช้เวลานาน เพราะฉะนั้นมันก็เลยทำให้ เค้ารู้สึกว่าจะยังไม่เดินหน้างานต่อดีกว่า เหลือเวลาให้คนทำงานไม่กี่เดือนอย่างนี้มันก็เลยทำให้คนทำงานรู้สึกท้อแท้ไม่ทัน ก็คือเราไม่เสนอดีกว่า มันก็เลยทำให้ งานมันก็ไม่เดิน แล้วมันก็ไม่รู้ระบบที่จะบอกว่าโอเคถ้าทำคุณจะทำอะไรขึ้น มันไม่มีกรอบอะไรเหมือนKPIบางอย่างที่จะบอกว่าภาครัฐต้องทำให้ถึง”

(ผู้ปฏิบัติงานองค์กรพัฒนาเอกชน, สัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

สำหรับผู้นำชุมชน ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาว่าทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังมากกว่านี้ ครอบครัวยุคใหม่ใช้เวลาและความรู้ตลอดจนคำแนะนำเรื่องเพศวิถีกับเด็กวัยรุ่น หากครอบครัวไหนไม่มีความพร้อมก็ต้องขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าชุมชนเพื่อที่จะจัดหาและประสานความหน่วยงานรัฐเข้ามาส่งเสริมความรู้ด้านนี้

สำหรับกลุ่มตัวแทนประชาชน ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนายุทธศาสตร์ว่าสถานประกอบการบันเทิงต่าง ๆ ควรเข้มงวดเรื่องอายุของผู้เข้าใช้บริการ ช่วยกันเฝ้าระวังปัญหาให้มากกว่านี้ สื่อต่าง ๆ ควรมีจริยธรรมในการนำเสนอเรื่องเพศในทางสร้างสรรค์สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศวิถีเชิงบวก

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและทิศทางในการพัฒนายุทธศาสตร์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำการสรุปและรวบรวมเพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อไป

3. การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอกของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเอกสาร โดยเทคนิคการ SWOT Analysis ซึ่งเป็นเทคนิควิเคราะห์ประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ต่อจากนั้นนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมทริกซ์ที่เรียกว่า TOW Matrix ซึ่งวิธีนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการพัฒนายุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1. ผู้นำชุมชนมีความตั้งใจให้ความร่วมมือกับกับหน่วยงานราชการและสถานศึกษาในการเฝ้าระวังพฤติกรรมของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในชุมชน	W1. วัยรุ่นในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ มีพฤติกรรมรวมกลุ่มและเที่ยวกลางคืน
S2. ผู้นำชุมชนมีความเสียสละ มุ่งมั่นในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น	W2. วัยรุ่นในชุมชนไม่ทราบสิทธิของวัยรุ่นและขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น
S3. ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับปัญหาและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น	W3. สมาชิกในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะยังมีความรู้เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ และสิทธิวัยรุ่นน้อยมาก
S4. ผู้นำชุมชนมีศักยภาพในตนเอง	W4. ชุมชนยังขาดแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น
S5. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	W5. โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนที่ชัดเจน
S6. มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน	
S7. สถานศึกษา ภาควิชาเครือข่ายองค์กรสาธารณประโยชน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในหลายรูปแบบ	W5. ชุมชนขาดระบบเฝ้าระวังและติดตามผลในวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการพัฒนายุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>S8. มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารในชุมชน</p> <p>S9. มีศูนย์ประจำชุมชนสำหรับทำกิจกรรมและประชุมในเรื่องต่าง ๆ</p> <p>S10. มีกองทุนพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชน</p> <p>S11. มีอุปกรณ์สำนักงานเพียงพอในชุมชน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น</p> <p>S12. มีสถานที่ประชุมกลางชุมชน เพียงพอ สำหรับการจัดอบรม ประชุม สัมมนา</p> <p>S13. มีการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคีเครือข่ายในชุมชน</p>	<p>W6. ชุมชนขาดระบบการเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>W7. ชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์วางแผน และจัดทำแผนการดำเนินงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>W8. ทิศทางการให้บริการและความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเนื่องจากบุคลากรมีการโยกย้าย</p> <p>W9. พื้นที่กรุงเทพฯ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังไม่ดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพฯ</p> <p>W10. ชุมชนยังขาดพื้นที่สร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ</p>

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมนอกของพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

โอกาส (Opportunities)	ข้อจำกัด (Threats)
<p>O1. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2559 มีมาตรการสำคัญทางกฎหมายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น</p>	<p>T1. พื้นที่กรุงเทพมหานครมีความเป็นสังคมเมืองมาก เป็นพื้นที่เศรษฐกิจมีผลให้คนต่างถิ่นย้ายที่หลากหลายสังคม และวัฒนธรรมเข้ามาอาศัยในพื้นที่</p>

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของพัฒนา
ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ
ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

โอกาส (Opportunities)	ข้อจำกัด (Threats)
O2. แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ.2560-2569 ยึดวัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง โดยมีครอบครัวและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม	T2. ค่านิยมในทางด้านวัตถุทำให้คนในชุมชนมุ่งแต่ทำงานหาเงิน โดยหลงลืมการให้เวลาในครอบครัว
O3. กรุงเทพมหานครสนับสนุน และมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	T3. ข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยผู้นำชุมชนและผู้ปฏิบัติงานในการตรวจตราสถานที่ที่มีความเสี่ยงในชุมชน เช่น สถานบริการที่ให้วัยรุ่นเข้าไปมั่วสุม ร้านเกมส์ที่เปิดเกินเวลา เป็นต้น
O4. กรุงเทพมหานครมีสถานบริการสุขภาพในสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมถึงระบบส่งต่อในกรณีที่ประสบปัญหา	T4. วัยรุ่นเข้าถึงสื่อออนไลน์โดยขาดคำแนะนำจากผู้ปกครอง
O5. หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการพัฒนาความรู้ และการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวก	T5. เงื่อนไขและกฎระเบียบในการเข้ารับบริการสุขภาพทางเพศ ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าใช้บริการได้
O6. ความก้าวหน้าทางการสื่อสาร social network และช่องทางในการเข้าถึงวัยรุ่นในชุมชนมีมากขึ้น	
O7. สถานศึกษาช่วยเหลือคุ้มครองวัยรุ่นตั้งครรภ์ให้ได้เรียนต่อเป็นอย่างดีเหมาะสม	
O8. กรุงเทพมหานครมีโครงการพื้นที่สร้างสุขทุกวัย ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับวัยรุ่นได้	
O9. หน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายองค์การพัฒนาเอกชนให้ความสำคัญกับปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และมีความพร้อมในการจัดทำคู่มือแนะนำแนวทางปฏิบัติ และช่วยเหลือส่งต่อ	
O10. หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนบทบาทนักวิจัย และภาคการศึกษาในการทำวิจัยในชุมชน เพื่อศึกษาปัญหาของแต่ละชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	
O11. เครือข่ายองค์การพัฒนาเอกชนมีการสนับสนุนและพร้อมให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน	
O12. ภาครัฐมีการจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อเข้าถึงประชาชนมากขึ้น	

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาทั้งหมดมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้แนวคิดการวางแผนกลยุทธ์ด้วยวิธี TOWS Matrix ด้วยแนวทางกลยุทธ์ทั้ง 4 แนวทาง คือ 1) กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็ง เพื่อสร้างความได้เปรียบจากโอกาส 2) กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO (WO Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยเอาชนะจุดอ่อน เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาส 3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST (ST Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรค 4) กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy) จัดทำกลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค ผลออกมามีดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์กลยุทธ์/มาตรการ จาก TOWS Matrix

TOWS MATRIX	
กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO (WO Strategy)
S1, S2, S5, O1, O2, O3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อทำประโยชน์	W1, W10, O2, O3, O8 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับกิจการร
S1, S2, S3, S4, S5, S13, O2, O5, O6 เสริมทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน	W2, W3, O1, O2, O3, O5 ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเพศวิถี และสิทธิของวัยรุ่นในชุมชน
S1, S2, S3, S4, S5, S13 O1, O2, O3, O6 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นระดับพื้นที่	W4, W7, O1, O2, O3 จัดทำแผนปฏิบัติงานในชุมชนโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาวิเคราะห์ วางแผนและประเมินผล
S1, S13, S4, O1, O2, O3, O4 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน	W12, W13, O1, O2, O3, O4, O9 ภาครัฐปรับเปลี่ยนขยายเวลาของสถานบริการสุขภาพให้เป็นมิตรกับวัยรุ่นมากขึ้น
S6, S8, O11, O12 ส่งเสริมการจัดทำแอปพลิเคชันรวบรวมข้อมูลการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ เพื่อให้วัยรุ่นและชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารได้ง่ายขึ้น	W9, O1, O2, O3 ภาครัฐผลักดันให้เกิดการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพฯ พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภเพื่อให้สะท้อนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

ตารางที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์กลยุทธ์/มาตรการ จาก TOWS Matrix (ต่อ)

TOWS MATRIX	
กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST (ST Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy)
S1, S2, S5, T2 ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกให้ครอบครัวและชุมชนตระหนักรู้ถึงความสำคัญของปัญหา	W3, W4, W8, T1, T2 ส่งเสริมการตระหนักรู้ของครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการกิจการถึงปัญหาและผลกระทบของการตั้งครุฑในวัยรุ่น เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหาและการดำเนินการแก้ไข
S1, S2, S3, S4, S5, T1, T3, T4 ชุมชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงและสถานที่เสี่ยงในชุมชนเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น	

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยการหาความสัมพันธ์ด้วยเทคนิค TOWS Matrix

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มากำหนดรูปแบบและยุทธศาสตร์ โดยการนำข้อมูลที่ได้มาหาความสัมพันธ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ TOWS Matrix ในการกำหนดรูปแบบและมาตรการ ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายใน

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight)	ระดับ คะแนน (Rating)	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	0.0-1.0	1-5	
จุดแข็ง (Strengths)			
1. ผู้นำชุมชนมีความตั้งใจให้ความร่วมมือกับกับหน่วยงานราชการและสถานศึกษาในการเฝ้าระวังพฤติกรรมของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในชุมชน	0.045	5	0.22

ตารางที่ 6 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ต่อ)

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับ คะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
2. ผู้นำชุมชนมีความเสียสละ มุ่งมั่นในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่น	0.035	5	0.17
3. ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับปัญหาและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่น	0.046	5	0.23
4. ผู้นำชุมชนมีศักยภาพในตนเอง	0.032	5	0.16
5. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	0.043	5	0.21
6. มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน	0.045	5	0.22
7. สถานศึกษา ภาศึเครือข่ายองค์กรสาธารณประโยชน์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในหลายรูปแบบ	0.084	5	0.42
8. มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารในชุมชน	0.046	5	0.23
9. มีศูนย์ประจำชุมชนสำหรับทำกิจกรรมและประชุมในเรื่องต่าง ๆ	0.052	5	0.26
10. มีกองทุนพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร เพื่อสนับสนุนงบประมาณด้านการพัฒนาชุมชน	0.036	5	0.18
11. มีอุปกรณ์สำนักงานเพียงพอในชุมชน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น	0.012	4	0.04
12. มีสถานที่ประชุมกลางชุมชน เพียงพอสำหรับการจัดอบรม ประชุม สัมมนา	0.024	5	0.12
13. มีการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคีเครือข่ายในชุมชน	0.062	5	0.31
รวมจุดแข็ง	0.500		2.79

ตารางที่ 6 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ต่อ)

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับ คะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
จุดอ่อน (Weaknesses)			
1. วัยรุ่นในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ มีพฤติกรรมรวมกลุ่มและเที่ยวกลางคืน	0.075	5	0.37
2. วัยรุ่นในชุมชนไม่ทราบสิทธิของวัยรุ่นและขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	0.062	5	0.31
3. สมาชิกในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะยังมีความรู้เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ และสิทธิวัยรุ่นน้อยมาก	0.057	5	0.28
4. ชุมชนยังขาดแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนที่ชัดเจน	0.035	5	0.17
5. ชุมชนขาดระบบเฝ้าระวังและติดตามผลในวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง	0.028	5	0.14
6. ชุมชนขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ	0.045	5	0.22
7. ชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน และจัดทำแผนการดำเนินงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ	0.035	5	0.17
8. ทิศทางการให้บริการและความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากบุคลากรมีการโยกย้าย	0.034	4	0.13

ตารางที่ 6 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ต่อ)

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับ คะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
9. พื้นที่กรุงเทพฯ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังไม่ดำเนินการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพฯ	0.018	4	0.07
10. ชุมชนยังขาดพื้นที่สร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	0.027	5	0.13
11. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบันทึกการเก็บข้อมูลและการรวบรวมข้อมูลจำนวนนักเรียน/นักศึกษาที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน	0.034	5	0.17
12. เวลาในการให้บริการของสถานบริการสุขภาพทางเพศในสังกัดกรุงเทพฯ ไม่สอดคล้องกับเวลาที่สะดวกต่อการขอเข้ารับบริการของวัยรุ่น มีข้อจำกัดด้านกฎระเบียบในการใช้สถานบริการสุขภาพทางเพศวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 18 ปีต้องมีผู้ปกครองเซ็นยินยอมเท่านั้น	0.018	4	0.07
13. การค้นหาผู้ประสบปัญหาที่ไม่แสดงถึงขนาดของปัญหาที่แท้จริง เนื่องจากครอบครัวอับอายและปกปิดเมื่อบุตรหลานวัยรุ่นประสบปัญหาปัญหา	0.032	4	0.12
รวมจุดอ่อน	0.500		2.39
รวมสภาพแวดล้อมภายในทั้งหมด	1.000		5.19

ตารางที่ 7 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยภายนอก (External Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับ คะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
โอกาส (Opportunities)			
1. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2559 มีมาตรการสำคัญทางกฎหมายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	0.084	5	0.42
2. แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ.2560-2569 ยึดวัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง โดยมีครอบครัวและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม	0.027	5	0.13
3. กรุงเทพมหานครสนับสนุน และมีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	0.018	4	0.07
4. กรุงเทพมหานครมีสถานบริการสุขภาพในสังกัด กรุงเทพมหานคร รวมถึงระบบส่งต่อในกรณีที่เหมาะสม	0.045	5	0.22
5. หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการพัฒนาความรู้ และการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวก	0.015	4	0.06
6. ความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสาร social network และช่องทางในการเข้าถึงวัยรุ่นในชุมชนมีมากขึ้น	0.052	5	0.26
7. สถานศึกษาช่วยเหลือคุ้มครองวัยรุ่นตั้งครรภ์ให้ได้เรียนต่อเนื่องอย่างเหมาะสม	0.064	5	0.32

ตารางที่ 7 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก (External Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับ คะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
8. กรุงเทพมหานครมีโครงการพื้นที่สร้างสุขทุกวัย ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นพื้นที่ในการจัดกิจกรรม นันทนาการสำหรับวัยรุ่นได้	0.024	4	0.09
9. หน่วยงานภาครัฐและเครือข่ายองค์การพัฒนาเอกชน ให้ความสำคัญกับปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และมีความพร้อมในการจัดทำคู่มือแนะนำแนวทางปฏิบัติ และช่วยเหลือส่งต่อ	0.045	5	0.22
10. หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนบทบาทนักวิจัย และภาคการศึกษาในการทำวิจัยในชุมชน เพื่อศึกษา ปัญหาของแต่ละชุมชนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	0.049	5	0.24
11. เครือข่ายองค์การพัฒนาเอกชนมีการสนับสนุนและ พร้อมให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน	0.025	5	0.12
12. ภาครัฐมีการจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อเข้าถึงประชาชน มากขึ้น	0.052	5	0.26
รวมโอกาส	0.500		2.44
อุปสรรค (Threats)			
1. พื้นที่กรุงเทพมหานครมีความเป็นสังคมเมืองมาก เป็นพื้นที่เศรษฐกิจมีผลให้คนต่างถิ่นย้ายที่หลาหลาย สังคม และวัฒนธรรมเข้ามาอาศัยในพื้นที่	0.095	4	0.38
2. ค่านิยมในทางด้านวัตถุทำให้คนในชุมชนมุ่งแต่ทำงาน หาเงิน โดยหลงลืมการให้เวลาในครอบครัว	0.077	4	0.30

ตารางที่ 7 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก (ต่อ)

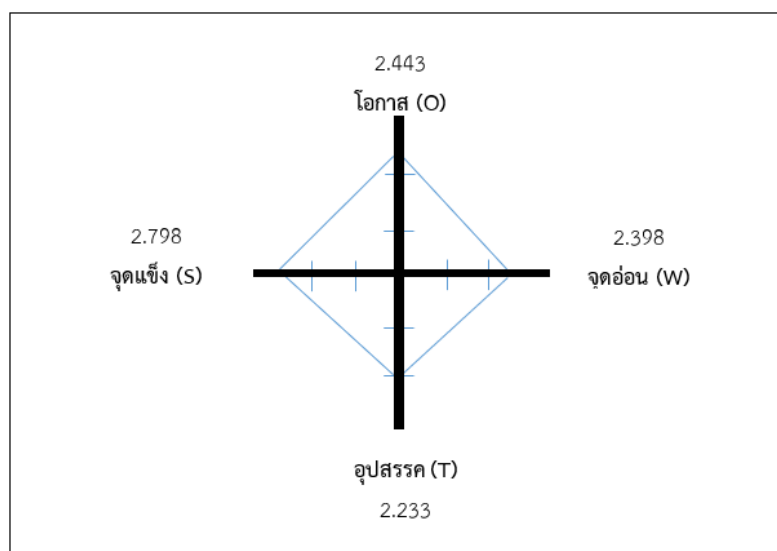
ปัจจัยภายนอก (External Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับคะแนน (Rating) 1-5	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
3. ข้อจำกัดทางกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยผู้นำชุมชนและผู้ปฏิบัติงานในการตรวจตราสถานที่ที่มีความเสี่ยงในชุมชน เช่น สถานบริการที่ให้วัยรุ่นเข้าไปมั่วสุม ร้านเกมส์ที่เปิดเกินเวลา	0.135	5	0.67
4. วัยรุ่นเข้าถึงสื่อออนไลน์โดยขาดคำแนะนำจากผู้ปกครอง	0.098	5	0.49
5. เจ็บใจและกฎระเบียบในการเข้ารับบริการสุขภาพทางเพศ ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าใช้บริการได้	0.095	4	0.38
รวมอุปสรรค	0.5		2.23
รวมสภาพแวดล้อมภายในทั้งหมด	1.000		4.67

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ผู้วิจัยได้สรุปสภาพแวดล้อมที่เป็นตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เพื่อร่างข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	S	2.798
	จุดอ่อน (Weaknesses)	W	2.398
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities)	O	2.443
	อุปสรรค (Threats)	T	2.233

สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก



ภาพที่ 5 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

ส่วนที่ 2 ร่างข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

การวิจัยในรอบนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ในลักษณะการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเป็นข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ผลจากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์สามารถร่างเป็นยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก

พันธกิจ

มุ่งสร้างทัศนคติเพศวิถีเชิงบวก ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของกรุงเทพมหานคร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน

เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในครอบครัวและชุมชน การตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของการดำเนินงาน อันจะส่งผลให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็งและร่วมดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาาร่วมกันอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง

มาตรการ

(1) จัดอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุ่น และประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าอบรมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยนความคิดและประเมินผลอย่างทั่วถึง

(2) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และบทเรียนเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ

(3) สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้าร่วมการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน

(4) จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่

มาตรการ

(1) จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และวัยรุ่นในชุมชนเป็นเครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมีประธานชุมชนเป็นประธาน

(2) เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับคณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ประสานจัดการจัดประชุมและประเมินผลไตรมาสละ 1 ครั้ง

(3) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่ายชุมชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งขจัดการตีตราทางสังคมในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น

มาตรการ

(1) หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเพศวิถี และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการตีตราทางสังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

(2) สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการตีตราทางสังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ

(3) สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัดฐานทางสังคมในกลุ่มวัยรุ่น

กลยุทธ์ที่ 4 รมรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน

มาตรการ

(1) จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีเชิงบวกเพื่อเผยแพร่ในชุมชนและสถานประกอบการ

(2) ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน

(3) สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

มาตรการ

(1) กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว

(2) กรุงเทพมหานครศึกษาและหาแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน

เป้าประสงค์

สร้างการมีส่วนร่วม และตระหนักในการเป็นเจ้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

มาตรการ

(1) จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ ปัญหาของชุมชน และผลกระทบของการตั้งครุฑในวัยรุ่นต่อชุมชน เพื่อวางแผนและดำเนินการตาม ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

(2) จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจากผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครุฑในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนทำงาน อย่างต่อเนื่อง

(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบกิจการในพื้นที่ให้ความร่วมมือ ทั้งการรณรงค์ และสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครุฑในวัยรุ่น ในชุมชน

(4) สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมรายงาน พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน

(5) จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการดำเนินการร่วมกับ ภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน

มาตรการ

(1) สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกในชุมชนทั้งหมด ให้สามารถ สื่อสารเรื่องการป้องกันและแก้ไขการตั้งครุฑในวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อหวังผลเรื่องการเฝ้าระวัง และ รายงานพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน รวมถึง สถานการณ์อันเป็นจริงที่เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียล มีเดีย อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันมือถืออื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน

(2) สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้ดึงดูดใจ กลุ่มวัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครุฑในชุมชน

(3) ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความเป็นจริงของเพศวิถี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน

เป้าประสงค์

เพื่อให้วัยรุ่นได้มีพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่ได้รับการติดตามดูแล ปลอดภัย และส่งเสริม ให้จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์กับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และทัศนคติเชิงบวกของวัยรุ่น รวมถึง สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย

มาตรการ

- (1) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ต่อหนึ่งชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก
- (2) จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้คิดและจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นอย่างแท้
- (3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนในลักษณะชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
- (4) กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 ลดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน

มาตรการ

- (1) สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างในสถานที่ลับตาในชุมชน
- (2) กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ให้ห่างจากสถานศึกษา
- (3) ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถานบริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด
- (4) ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแลสถานบันเทิงต่าง ๆ ตรวจสอบอายุของผู้ใช้บริการอย่างเคร่งครัด

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป้าประสงค์

มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการตั้งครุฑในชุมชน และสามารถคือกลับข้อมูลให้หน่วยงานราชการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อ
ส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ต่อไป

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน

มาตรการ

- (1) จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และประธานชุมชน
- (2) คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครุฑและกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น

(3) สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับนักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ

มาตรการ

(1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวิจัยที่จัดสรรไว้ในชุมชน

(2) จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน

เป้าประสงค์

เชื่อมโยงเครือข่ายสถานบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือส่งต่อวิจัยที่ประสบปัญหา ตลอดจนเคารพการตัดสินใจของวัยรุ่นหากต้องการยุติการตั้งครรภ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ

มาตรการ

(1) จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัดสวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ

(2) ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกนนำวัยรุ่นในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการในการรับบริการ และความช่วยเหลือ

(3) ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อและสวัสดิการสังคม เพื่อให้วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้เข้าถึงข้อมูลการบริการที่มีอยู่

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ

มาตรการ

(1) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน

(2) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน

ผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ร่างข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์และมาตรการด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) จำนวน 2 รอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ 17 ท่าน ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าคำตอบที่ได้ทางสถิติ ปรับแก้ไขคำถามที่ไม่ชัดเจนให้ตรงประเด็นมากขึ้น และเพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อพิจารณายืนยันการคงไว้ของคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปอภิปรายตามกระบวนการวิจัย นำเสนอเป็นร่างการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความเหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดการอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุ่นและประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าอบรมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินผลอย่างทั่วถึง	4.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
(ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน			
(2) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และ บทเรียนเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมี ส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็น แบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.00	1.00	เหมาะสม
(3) สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรม เชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้า ร่วมการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(4) จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการ สื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาใน ชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่าง ชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนา เอกชนในระดับพื้นที่	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และวัยรุ่นในชุมชนเป็น เครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมี ประธานชุมชนเป็นประธาน	4.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน			
(2) เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับ คณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กร พัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ประสาน จัดการจัดประชุมและประเมินผลไตรมาสละ 1 ครั้ง	5.00	1.00	เหมาะสม
(3) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่ายชุมชน ได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการ ปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน	5.00	1.00	เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งบริหารจัดการติตราทางสังคมในเรื่องเพศ วิถีวัยรุ่น	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรม และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเพศวิถี และเปิด โอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดง ความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการตี ตราทางสังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่ เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	5.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
(ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน			
(2) สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียนเกี่ยวกับ ผลกระทบจากการตีตราทางสังคม เพื่อให้ชุมชน ได้ตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ	5.00	1.00	เหมาะสม
(3) สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่นมี พฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัดฐานทางสังคม ในกลุ่มวัยรุ่น	5.00	1.00	เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 4 รมรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีเชิงบวกเพื่อ เผยแพร่ในชุมชน และสถานประกอบการ	5.00	1.00	เหมาะสม
(2) ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการเผยแพร่ ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(3) สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วน มีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	5.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนา ทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาครอบครัว	5.00	0.00	เหมาะสม
(2) กรุงเทพมหานครศึกษาและหาแนวทางในการ ดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงาน ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง มนุษย์	5.00	1.00	เหมาะสม

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกลยุทธ์ และมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ 1 มีโอกาสเป็นไปได้ทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับ ความเหมาะสม

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ ปัญหาของชุมชน และผลกระทบของการตั้งครรภในวัยรุ่นต่อชุม ชน เพื่อวางแผนและดำเนินการตามความ ต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับการตั้งครรภในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็น ภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนทำงานอย่าง ต่อเนื่อง	4.00	1.00	เหมาะสม
(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบกิจการ ในพื้นที่ให้ความร่วมมือทั้งการรณรงค์ และสนับ สนุกกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นในชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(4) สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ทุก ภาคส่วนร่วมรายงานพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
(ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน			
(5) จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนใน การดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย	5.00	1.00	เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกในชุมชน ทั้งหมด ให้สามารถสื่อสารเรื่องการป้องกันและ แก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อหวังผล เรื่องการเฝ้าระวัง และรายงานพฤติกรรมเสี่ยง ในชุมชน รวมถึง สถานการณ์อันเป็นจริงที่ เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันมือถืออื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการออกแบบการ สื่อสารเพื่อให้ดึงดูดใจกลุ่มวัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
(3) ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับ ความเป็นจริงของเพศวิถี	5.00	1.00	เหมาะสม

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์ และมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ 2 มีโอกาสเป็นไปได้ทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ต่อหนึ่งชุมชน เป็นการสร้าง สภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก	5.00	1.00	เหมาะสม
(2) จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้ คิดและจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ในพื้นที่ สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของ วัยรุ่นอย่างแท้	4.00	1.00	เหมาะสม
(3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนใน ลักษณะชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรม กีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็น ศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	4.00	1.00	เหมาะสม
(4) กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณสนับสนุน กิจกรรมสร้างสรรค์ในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 2 ควบคุมพื้นที่เสี่ยงในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างในสถานที่ลับ ตาในชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ให้ห่างจาก สถานศึกษา	5.00	1.00	เหมาะสม
(3) ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถาน บริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด	5.00	0.00	เหมาะสม
(4) ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแลสถาน บันเทิงต่าง ๆ ตรวจสอบอายุของผู้เข้าใช้บริการ อย่างเคร่งครัด	5.00	1.00	เหมาะสม

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์ และมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ 3 มีโอกาสเป็นไปได้ทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง			
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และ ประธานชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและ จัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ และกลุ่มเสี่ยงใน ชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว วัยรุ่นที่มี พฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น	4.00	1.00	เหมาะสม
(3) สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับนักวิจัยในการเข้า มาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ใน ระดับชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ในชุมชน	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่รับผิดชอบ ของ คณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงาน ระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	เหมาะสม

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับกลยุทธ์ และมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ 4 มีโอกาสเป็นไปได้ทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัดสวัสดิการ สังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่ง ต่อเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครุฑ เพื่อ แจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ	5.00	1.00	เหมาะสม
(2) ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกนนำ วัยรุ่นในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการในการรับบริการ และความช่วยเหลือ	5.00	1.00	เหมาะสม
(3) ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูล การช่วยเหลือส่งต่อและสวัสดิการสังคม เพื่อให้ วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้เข้าถึงข้อมูลการ บริการที่มีอยู่	4.00	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน			
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ	5.00	1.00	เหมาะสม
มาตรการ			
(1) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน	4.00	1.00	เหมาะสม
(2) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน	5.00	0.00	เหมาะสม

จากตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 1 พบว่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์และมาตรการในยุทธศาสตร์ที่ 5 มีโอกาสเป็นไปได้ทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ เปรียบเทียบรอบที่ 1 และ 2

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพร้อมข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อีกครั้ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบเดิมในแต่ละข้อคำถาม ผลการศึกษาคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบกันระหว่างรอบที่ 1 และ รอบ 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR รอบที่ 1		EDFR รอบที่ 2		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	Md.	I.R.	Md.	I.R.		
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1						
การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน						
กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่อง เพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ ผู้ปกครอง	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดการอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับ เพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวก แก่กลุ่มวัยรุ่น และประชาชนทั่วไป โดย จำนวนผู้เข้าอบรมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อ ครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยน ความคิดและประเมินผลอย่างทั่วถึง	5.00	0.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1						
การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน						
(2) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และบทเรียนเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก
(3) สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้าร่วมการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน	4.00	1.00	5.00	0.00	1	มาก
(4) จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มากที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และวัยรุ่นในชุมชนเป็นเครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมีประธานชุมชนเป็นประธาน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1						
การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน						
(2) เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับ คณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และ องค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขต เป็นผู้ประสานจัดการจัดประชุมและ ประเมินผลไตรมาสละ 1 ครั้ง	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(3) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่าย ชุมชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตาม ผลร่วมกัน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งจัดการติตราทางสังคม ในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัด กิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง เพศวิถี และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการติตราทาง สังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็น อุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	5.00	1.00	4.00	1.00	1	มาก

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1						
การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน						
(2) สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียน เกี่ยวกับผลกระทบจากการตีตราทาง สังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(3) สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่น มีพฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัดฐานทาง สังคมในกลุ่มวัยรุ่น	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
กลยุทธ์ที่ 4 รมรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึง สื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการใน พื้นที่ชุมชน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถี เชิงบวกเพื่อเผยแพร่ในชุมชน และสถาน ประกอบกิจการ	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(2) ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการ เผยแพร่ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน	4.00	1.00	5.00	1.00	1	มาก
(3) สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และ ทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศ เชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1						
การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน						
กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(2) กรุงเทพมหานครศึกษาและหาแนวทาง ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ หลักการดำเนินงานของกระทรวงพัฒนา สังคมและความมั่นคงมนุษย์	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของ การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 1 จากการทำ EDFR รอบที่ 1 และ รอบที่ 2 กลยุทธ์ และมาตรการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน						
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใน ชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ ปัญหา ของชุมชน และผลกระทบของการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต่อชุมชน เพื่อวางแผน และดำเนินการตามความต้องการของ ชุมชนอย่างแท้จริง	4.00	1.00	5.00	0.00	1	มาก
(2) จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วน เสียเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน ทำงานอย่างต่อเนื่อง	4.00	1.00	5.00	1.00	1	มาก
(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบ กิจการในพื้นที่ให้ความร่วมมือทั้งการ รณรงค์ และสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นในชุมชน	4.00	1.00	5.00	1.00	1	มาก
(4) สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ ทุกภาคส่วนร่วมรายงานพฤติกรรมเสี่ยง ของวัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 2 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน						
(5) จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำ ชุมชนในการดำเนินการร่วมกับภาคี เครือข่าย	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกใน ชุมชนทั้งหมด ให้สามารถสื่อสารเรื่องการ ป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่น มากขึ้น เพื่อหวังผลเรื่องการเฝ้าระวัง และรายงานพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน รวมถึง สถานการณ์อันเป็นจริงที่เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันมือถือ อื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก
(2) สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการ ออกแบบการสื่อสารเพื่อให้ดึงดูดใจกลุ่ม วัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภในชุมชน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(3) ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับความเป็นจริงของเพศวิถี	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 2 จากการทำ EDFR รอบที่ 1 และรอบที่ 2 กลยุทธ์ และมาตรการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 3

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR รอบที่ 1		EDFR รอบที่ 2		ผลต่าง	ระดับความเหมาะสม
	Md.	I.R.	Md.	I.R.		
	ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน					
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด
มาตรการ						
(1) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ต่อหนึ่งชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มากที่สุด
(2) จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้คิดและจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นอย่างแท้	4.00	1.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด
(3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนในลักษณะชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน						
(4) กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ในชุมชน	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2 ลดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างใน สถานที่ลับตาในชุมชน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก
(2) กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ให้ห่าง จากสถานศึกษา	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(3) ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถานบริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ต ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด	5.00	0.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(4) ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแล สถานบันเทิงต่าง ๆ ตรวจตราอายุของผู้ เข้าใช้บริการอย่างเคร่งครัด	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของ การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 3 จากการทำ EDFR รอบที่ 1 และ รอบที่ 2 กลยุทธ์ และมาตรการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง						
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนารฐานข้อมูลในชุมชน	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้น โดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคี เครือข่าย และประธานชุมชน	4.00	1.00	5.00	0.00	0	มากที่สุด
(2) คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ และ กลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหา ครอบครัว วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น	4.00	1.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด
(3) สนับสนุนและให้ความร่วมมือแก่นักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก
กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มากที่สุด
มาตรการ						
(1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในชุมชน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก
(2) จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่ได้รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	5.00	1.00	0	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 4 จากการทำ EDFR รอบที่ 1 และรอบที่ 2 กลยุทธ์ และมาตรการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 5

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR รอบที่ 1		EDFR รอบที่ 2		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	Md.	I.R.	Md.	I.R.		
	ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน					
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัด สวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นประสบ ปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชน และสถานประกอบกิจการ	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด
(2) ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกน นำวัยรุ่นในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการใน การรับบริการ และความช่วยเหลือ	5.00	1.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด
(3) ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียม ข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อและสวัสดิการ สังคม เพื่อให้วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้ เข้าถึงข้อมูลการบริการที่มีอยู่	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเปรียบเทียบระหว่างรอบที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 5 (ต่อ)

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะ สม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน						
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มี ส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ	5.00	1.00	5.00	0.00	0	มาก ที่สุด
มาตรการ						
(1) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อ เป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่น ที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลาง ประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วน ราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่น ต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัว ทดแทน	4.00	1.00	4.00	1.00	0	มาก
(2) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อ เป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่น ที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลาง ประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วน ราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่น ต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัว ทดแทน	5.00	0.00	5.00	1.00	0	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของ การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ 5 จากการทำ EDFR รอบที่ 1 และ รอบที่ 2 กลยุทธ์ และมาตรการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ส่วนที่ 3 ผลการประชุมเพื่อรับรองข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Policy Meeting) ในการพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากการจัดประชุมเชิงนโยบายเพื่อรับรองข้อเสนอในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในวันพฤหัสบดีที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุม 1 โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะข้อสรุปในการพัฒนายุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ข้างต้น ด้วยวิธีการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้พิจารณาความเชื่อมโยงของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นกลยุทธ์และมาตรการต่าง ๆ ร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บด้วยเทคนิค EDFR ในการนี้ที่ประชุมมีความเห็นอย่างฉันทามติ เห็นพ้องต้องกันในเรื่องต่าง ๆ ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลจากการประชุมสรุปได้ดังนี้

1. ความเหมาะสมของ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

สำหรับประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ “วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก” เพื่อมุ่งสร้างทัศนคติเพศวิถีเชิงบวก ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของกรุงเทพมหานครนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้าร่วมประชุมมีมติเห็นด้วยกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในทุกประเด็น โดยมีความเห็นว่าเป็นไปได้และมีความเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วยเป้าประสงค์ เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในครอบครัวและชุมชน การตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของการดำเนินงาน อันจะส่งผลให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็งและร่วมดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่ กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งขจัดการตีตราทางสังคมในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น กลยุทธ์ที่ 4 รณรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์

ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ที่ประชุมมีมติเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน มีความเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในชุมชน ประกอบด้วยเป้าประสงค์ สร้างการมีส่วนร่วม และตระหนักรู้ในการเป็นเจ้าของการ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกัน โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการ มีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน ที่ประชุมมีมติเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน มีความเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน ประกอบด้วยเป้าประสงค์ เพื่อให้วัยรุ่นได้มีพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่ได้รับการติดตามดูแล ปลอดภัย และส่งเสริมให้จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์กับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และทัศนคติเชิงบวกของ วัยรุ่น รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย กลยุทธ์ที่ 2 ควบคุมพื้นที่เสี่ยงในชุมชน ที่ประชุมมีมติเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ ในชุมชน มีความเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงาน ราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเป้าประสงค์ มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตาม ความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในชุมชน และสามารถคืนกลับ ข้อมูลให้หน่วยงานราชการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ ต่อไป โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ ที่ประชุมมีมติเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง มีความเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อ ภายในชุมชน ประกอบด้วยเป้าประสงค์ เชื่อมโยงเครือข่ายสถานบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือส่งต่อวัยรุ่นที่ประสบปัญหา ตลอดจนเคารพการตัดสินใจของวัยรุ่นหากต้องการ ยุติการตั้งครรภ์ โดยมีกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ ที่ประชุมมีมติเห็นว่า ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน มีความเป็นไปได้และเหมาะสม

จากการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมี ส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในการประชุมเชิงนโยบาย ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียได้ยอมรับร่างยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วม

ของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อันประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์
ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน ยุทธศาสตร์
ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์
ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นภาพรวมของยุทธศาสตร์
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร ดังภาพที่ 6



ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครกในวัยรุนโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ วัยรุนเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะการสื่อสารเพชวีดิเชิงบวก

พันธกิจ มุ่งสร้างทัศนคติเพชวีดิเชิงบวก ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุน ให้เหมาะสมกับบริบทของกรุงเทพมหานคร

	<p>เป้าประสงค์ เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในครอบครัวและชุมชน การตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของงาน อันจะส่งผลให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็งและร่วมดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพชวีดิ และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดการอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพชวีดิ และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุน และประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าร่วมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีความคิดและประเด็นแสดงอย่างทั่วถึง (2) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพชวีดิ และบทเรียนเกี่ยวกับที่ตั้งครกในวัยรุน โดยการเรียนรู้ร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (3) สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้าร่วมการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน (4) จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่! เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่ มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครกในวัยรุน และวัยรุนในชุมชนเป็นเครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมีประธานชุมชนเป็นประธาน (2) เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับคณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ประสานจัดการประชุมและประเมินผลไตรมาสละ 1 ครั้ง (3) เปิดโอกาสให้ภาคส่วนและเครือข่ายชุมชนได้ร่วมกับวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน <p>กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งจัดการติดตามทางสังคมในเรื่องเพชวีดิวัยรุน มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ทั่วหน้าชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดการกรรมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเพชวีดิ และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และตระหนักรู้ถึงปัญหาจากการติดตามทางสังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุน (2) สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการติดตามทางสังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (3) สร้างความตระหนักรู้ว่าด้วยการที่วัยรุนมีพฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัดฐานทางสังคมในกลุ่มวัยรุน <p>กลยุทธ์ที่ 4 รณรงค์เพชวีดิเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดทำสื่อไมกาให้ข้อมูลเรื่องเพชวีดิเชิงบวกเพื่อนเผยแพร่ในชุมชน และสถานประกอบการ (2) ใช้ประโยชน์จาก social network ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพชวีดิในชุมชน (3) สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ <p>กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุน มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว (2) รณรงค์เพชวีดิเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน
--	--

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะการสื่อสารเพชวีดิ ในครอบครัวและชุมชน

ภาพที่ 6 ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกในวัยรุน โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูล สู่หน่วยงานราชการ และภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เป้าประสงค์ มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสามารถติดต่อให้หน่วยงานราชการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ต่อไป</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคเครือข่าย และประชาชน คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและจัดเก็บข้อมูลชุมชนที่ตั้งครุฑ และกลุ่มเสียในชุมชน เช่น วิทยุที่มีปัญหาครอบครัว วิทยุที่มีปัญหาครอบครัว หรือหนี้เรียน เป็นต้น สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับนักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน <p>กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลชุมชนที่ตั้งครุฑในชุมชน จัดรวบรวมรายชื่อ หมายที่รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่ง ต่อภายในชุมชน</p>	<p>เป้าประสงค์ เชื่อมโยงเครือข่ายบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือส่งต่อวิทยุที่ประสบปัญหา ตลอดจนเหตุการณ์จิตใจของวิทยุที่ประสบปัญหาที่ต้องการยุติการตั้งครรภ์</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดสวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเพื่อวิทยุที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ ประเมินความต้องการของวิทยุ โดยแกนนำวิทยุในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลความต้องการในการให้บริการ และความช่วยเหลือ ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อและสวัสดิการสังคม เพื่อให้วิทยุ หรือลูกจ้างวิทยุได้เข้าถึงขอใช้บริการที่มีอยู่ <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวิทยุ ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ มาตรการ</p> <ol style="list-style-type: none"> สร้างพันธมิตรเครือข่ายวิทยุในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวิทยุที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวิทยุต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน สร้างพันธมิตรเครือข่ายวิทยุในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวิทยุที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวิทยุต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน

ภาพที่ 6 ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวิทยุชุมชน โดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น: โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) วิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น 2) วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น 3) รับรองข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสาร ประกอบด้วย ขั้นตอนในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ศึกษาเอกสารการสร้างความวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการวิจัยสร้างแบบวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาโดยครอบคลุมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น สัมภาษณ์เชิงลึกการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นและความต้องการในการพัฒนายุทธศาสตร์ โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานพัฒนาเอกชน กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 31 ท่าน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันมาทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT Analysis และหาความสัมพันธ์ด้วยวิธี TOWS Matrix, 7'S Model, PESTEL Analysis

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยนำผลการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของด้านการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น แบบวิเคราะห์เอกสารไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภาษาและการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่า IOC ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้คือ ใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) จำนวน 2 รอบ ผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงได้กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เชี่ยวชาญภาครัฐ นักวิชาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นภาคเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินการ ได้แบบสอบถามตอบรับกลับมาครบจำนวน 17 ท่าน ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าของค่าตอบที่ได้ทางสถิติ ปรับแก้ไขคำถามที่ไม่ชัดเจนให้ตรงประเด็นมากขึ้น และเพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อพิจารณาการยืนยันการคงไว้ของคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปอภิปรายตามกระบวนการวิจัย นำเสนอเป็นร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ผู้วิจัยใช้วิธีจัดประชุมเสวนาสรรสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum) เพื่อประชุมนำเสนอนโยบาย (Policy Meeting) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มนักวิชาการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน เพื่อร่วมประเมินตรวจสอบความสำคัญและความเหมาะสม โดยอภิปรายตามองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ รูปแบบ เป้าประสงค์ มาตรการดำเนินการ และในประเด็นต่าง ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงและนำเสนอข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการณ์และความต้องการในการยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

สภาพปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น พิจารณาจากข้อมูลอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นของวัยรุ่นไทยอายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 5 ของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีอัตราการคลอดบุตรจำนวน 47 คน ต่อผู้หญิงหนึ่งพันคน และการคลอดบุตรในหญิงวัยรุ่นอายุ 10 - 19 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา ข้อมูลดังกล่าวสามารถสะท้อนถึงสถานการณ์ปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และข้อมูลในภาพรวมของประเทศพบว่าอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นไทยในปี พ.ศ. 2556 อยู่ที่อัตรา 51.22 ต่อผู้หญิงหนึ่งพันคน และเมื่อจำแนกตามรายเขตสุขภาพ พบว่ากรุงเทพมหานครมีอัตราการคลอดของหญิงวัยรุ่นอายุ 15-19 ปีถึง 47.92 ต่อผู้หญิงหนึ่งพันคน หรือคิดเป็นจำนวน 9,868 คน สถานการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่น่ากังวลของปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์เชิงลึกจากบริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่าแนวโน้มของปัญหาได้เพิ่มมากขึ้น โดยมาการตั้งข้อสังเกตว่าตัวเลขสถิติการตั้งครรภ์ในวันรุ่นที่มีอยู่ ไม่สามารถสะท้อนถึงปัญหาสถานะการณ์จริงได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการในการเก็บข้อมูล

ปัญหาและอุปสรรค ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาสำคัญต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ทักษะคติเชิงลบต่อเรื่องเพศวิถีของวัยรุ่นและการติตราทางสังคม ปัญหาทักษะการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัว และชุมชน การขาดการมีส่วนร่วมจากครอบครัวและชุมชนในการรณรงค์แก้ปัญหา ขาดพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย ข้อมูลการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไม่สามารถสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนได้

ด้านการป้องกัน โดยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรเริ่มจากกลุ่มปฐมภูมิ คือ ครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพในครอบครัว ถือเป็นสิ่งสำคัญ ครอบครัวและชุมชนจึงควรตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แนวทางการป้องกันคือ

1) ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถี ภาครัฐ ควรมุ่งเน้นส่งเสริมการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ขจัดการติตราด้านเพศวิถีในชุมชนและในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐเอง โดยจัดทำนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการจัดเวทีและพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตระหนักรู้ ตลอดจนมีความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของปัญหาและการดำเนินการแก้ไขปัญหา การเนินการควรจะต้องดึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาช่วยขับเคลื่อน โดยที่มีชุมชนและวัยรุ่นเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนเพราะเป็นผู้เข้าใจปัญหาและสภาพของปัญหาอย่างแท้จริง และร่วมผลักดันให้เกิดการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในส่วนภาคการศึกษา ครู/อาจารย์ทุกคนต้องมียุทธศาสตร์ความรู้เรื่องเพศวิถี การบริหารจัดการองค์ความรู้ ปรับทัศนคติแนวคิดมุมมองของเรื่องเพศให้เป็นเรื่องธรรมดาที่จะพูดถึง แนวทางในการสอนต้องชัดเจน มีหลักสูตรการสอนเรื่องเพศวิถีอย่างจริงจัง และภาคครอบครัว ควรตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องเพศวิถีวัยรุ่น เปิดใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เสริมสร้างทักษะเรื่องการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก เป็นผู้ให้คำปรึกษากับบุตรหลานและร่วมตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา และมุ่งสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวด้วยการแบ่งเวลาดูแลพูดคุยกับบุตรหลาน อบรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน ส่วนภาคผู้ประกอบการ ควรตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการตั้งครรภ์ในชุมชน ถึงแม้ผู้ประกอบการไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่หากมองถึงผลกระทบในหลายด้าน สถานประกอบการจะพบว่าท้ายที่สุดแล้วในภาพรวมจะได้รับผลกระทบจากปัญหาเหล่านี้ด้วย ดังนั้นสถานประกอบการต้องปรับทัศนคติ และเห็นว่าปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นว่าเป็นเรื่องสำคัญต้องช่วยกันป้องกัน

2) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ภาครัฐควรกำหนดนโยบายในตั้งแต่ระดับชุมชนให้มีความเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารในการดำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณ ส่งเสริมและร่วมวางแผนการดำเนินงานกับ

เครือข่ายวัยรุ่นและชุมชน การสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูง ผสานหลักประชาธิปไตยไปในกระบวนการตัดสินใจ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานและจัดกิจกรรมในชุมชน ภาคการศึกษาควรประสานงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อแบ่งปันทรัพยากรและองค์ความรู้เรื่องเพศวิถี มุ่งส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวันรุ่นทั้งในและนอกโรงเรียน พัฒนาบทเรียนเรียนเรื่องเพศวิถีสำหรับชุมชนและครอบครัว ภาคครอบครัวควรจัดให้มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงบุตรหลานอย่างใกล้ชิด มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ชุมชน สภาพปัญหาของชุมชน ร่วมวางแผน และดำเนินการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่นอย่างจริงจัง รวมทั้งให้คำปรึกษาวัยรุ่นในเรื่องเพศวิถี สร้างความเข้าใจที่ดีในครอบครัว เมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาให้การสนับสนุนข้อมูลในการตัดสินใจทั้งในกรณีต้องการตั้งครรภ์ ต่อหรือต้องการยุติการตั้งครรภ์ ส่วนภาคผู้ประกอบการควรร่วมวางแผนและดำเนินงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชน ให้ความร่วมมือ สนับสนุน เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องเพศวิถี สวัสดิการชุมชน ตลอดจนข้อมูลการส่งต่อให้ลูกจ้างวัยรุ่นได้รับทราบ และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมในดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่นอย่างจริงจัง

3) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน ภาครัฐควรมีการสร้างและจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก เช่น พื้นที่นันทนาการที่วัยรุ่นใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนให้วัยรุ่นมีกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมหลังเลิกเรียนสำหรับวัยรุ่น พร้อมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากร ขยายระบบการเรียนรู้นอกบริเวณโรงเรียน และภายในชุมชน บ้าน และที่พักอาศัยอื่น ๆ เช่น หอพักเอกชน ภาคการศึกษา ต้องมีการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในชุมชน เพื่อส่งเสริมผลักดันให้วัยรุ่นเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม และให้การสนับสนุนด้านบุคคลากร และความรู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม ภาคครอบครัวควรสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่สร้างสรรค์ สอดส่องดูแลการร่วมกลุ่มในสถานที่เสี่ยง เช่น บ้านเพื่อน หอพัก และร้านคอมพิวเตอร์ ร่วมให้ความคิดเห็นและประเมินผลพฤติกรรมของวัยรุ่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ภาคผู้ประกอบการควรร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ และร่วมสอดส่องการร่วมกลุ่มของวัยรุ่นในพื้นที่เสี่ยง

ด้านการแก้ไข จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่ายังมีช่องว่างที่ทำให้ทางภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนไม่ได้รับความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนอย่างมาก เกิดจากความเชื่อและวัฒนธรรมในสังคมไทยที่ไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ในวันรุ่น เมื่อเกิดปัญหาจึงถือว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย มีครอบครัวจำนวนน้อยที่ให้บุตรหลานวัยรุ่นเข้าใช้บริการสุขภาพทางเพศกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรพัฒนาเอกชน เนื่องด้วยกังวลว่าจะได้รับความอับอายจากการเปิดเผยว่าบุตรหลานของตนตั้งครรภ์ เหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้วัยรุ่นต้องหาทางออกด้วยตัวเอง และนำไปสู่การยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัยได้ในที่สุด และสาเหตุเหล่านี้ยังส่งผลให้ข้อมูลการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นนั้น

ไม่สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน เห็นว่าแนวทางในการแก้ไข ควรมีการดำเนินการ 1) พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลในชุมชน ภาครัฐควรจัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นหน่วยงานหลักจัดเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ โดยประสานงานกับชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงสถานะการณ์จริง พัฒนาความร่วมมือกับภาคการศึกษาในการทำวิจัยในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ส่วนภาคการศึกษา ควรรายงานสถานะการณ์จริงโดยปราศจากอคติและการปกปิดข้อมูล มีการประสานงานกับคณะทำงานและภาคีเครือข่ายเพื่อปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และร่วมมือกับภาครัฐเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชุมชน ภาคครอบครัวต้องให้ความร่วมมือในการนำส่งข้อมูล และรายงานสถานะการณ์ที่เกิดขึ้นจริง นอกจากนี้ภาคผู้ประกอบการ ต้องร่วมสนับสนุน และสื่อสารกับภาคีเครือข่ายในการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชนภาครัฐควรส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชุมชน สถานบริการสุขภาพทางเพศ สถานประกอบกิจการ และร้านขายยา เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่มีอยู่ พัฒนาสถานบริการให้เป็นมิตรกับวัยรุ่น และจัดทำคู่มือการช่วยเหลือส่งต่อพร้อมขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อแจกจ่ายภายในชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง ภาคการศึกษาควรพัฒนาระบบส่งต่อให้วัยรุ่นที่ประสบปัญหาให้ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสม และเข้าถึงสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม ภาคครอบครัวต้องเปิดใจและเคารพสิทธิของวัยรุ่นในการตัดสินใจเมื่อเกิดปัญหา นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการเชื่อมประสานเครือข่ายในชุมชน ขอรับความช่วยเหลือที่เหมาะสมเมื่อบุตรหลานประสบปัญหา นอกจากนี้ภาคผู้ประกอบการต้องให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อในสถานประกอบกิจการในกรณีลูกจ้างวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์คือ

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ควรเป็นไปในลักษณะการพัฒนาพร้อมกับแก้ไขปัญหา การดำเนินการต้องสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และวัฒนธรรมของชุมชน จึงจะทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากขึ้น การมีส่วนร่วมควรเป็นไปในลักษณะประชาธิปไตย ส่งเสริมบทบาทผู้ดูแลชุมชน และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนในการดำเนินงานโดยมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เริ่มจากการวิเคราะห์ชุมชน วางแผน ร่วมปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2. ภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณขึ้นโดยเฉพาะสำหรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

3. ควรมีการควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการบันเทิงในบริเวณชุมชนให้เข้มงวด เรื่องการตรวจอายุผู้เข้าใช้บริการ

4. สื่อควรมีจริยธรรมในการนำเสนอเรื่องเพศอย่างสร้างสรรค์

2. การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

โดยใช้วิธีวิจัยเชิงนโยบาย เทคนิคการวิจัย EDFA จากการสัมภาษณ์ในครั้งที่ 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการจับคู่จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (TOWS Matrix) วิสัยทัศน์ คือ วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนร่วมสร้างสรรค์เพศวิถีเชิงบวก พันธกิจคือ สร้างทัศนคติเพศวิถีเชิงบวก พัฒนาความรู้ความสามารถในการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก พัฒนาเครือข่ายเด็กและเยาวชนในชุมชน คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ พัฒนากลไกความช่วยเหลือส่งต่อในชุมชน 3 ประเด็น ซึ่งสามารถสรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก

พันธกิจ

มุ่งสร้างทัศนคติเพศวิถีเชิงบวก ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ให้เหมาะสมกับบริบทของกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน	
เป้าประสงค์	เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในครอบครัวและชุมชน การตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของการดำเนินงาน อันจะส่งผลให้สถาบันครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็งและร่วมดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาร่วมกันอย่างยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ 1	มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง
มาตรการ	(1) จัดการอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุ่น และประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าอบรมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินผลอย่างทั่วถึง

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน	
	<p>(2) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และบทเรียนเกี่ยวกับการตั้งครรภในวัยรุ่นโดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ</p> <p>(3) สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้าร่วมการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน</p> <p>(4) จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน</p>
กลยุทธ์ที่ 2	ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่
มาตรการ	<p>(1) จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครรภในวัยรุ่น และวัยรุ่นในชุมชน เป็นเครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมีประธานชุมชนเป็นประธาน</p> <p>(2) เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับคณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ประสานจัดการจัดประชุมและประเมินผลไตรมาสละ 1 ครั้ง</p> <p>(3) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่ายชุมชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน</p>
กลยุทธ์ที่ 3	มุ่งขจัดการตีตราทางสังคมในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น
มาตรการ	<p>(1) หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเพศวิถี และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการตีตราทางสังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น</p> <p>(2) สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการตีตราทางสังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ</p> <p>(3) สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัดฐานทางสังคมในกลุ่มวัยรุ่น</p>

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน	
กลยุทธ์ที่ 4	รณรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน
มาตรการ	(1) จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีเชิงบวกเพื่อเผยแพร่ในชุมชน และสถานประกอบการ (2) ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน (3) สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ
กลยุทธ์ที่ 5	จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
มาตรการ	(1) กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว (2) รณรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน	
เป้าประสงค์	สร้างการมีส่วนร่วม และตระหนักรู้ในการเป็นเจ้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกัน
กลยุทธ์ที่ 1	สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม
มาตรการ	(1) จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์ปัญหาของชุมชน และผลกระทบของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต่อชุมชน เพื่อวางแผนและดำเนินการตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง (2) จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนทำงานอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน	
	<p>(3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบกิจการในพื้นที่ให้ความร่วมมือทั้งการรณรงค์ และสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นในชุมชน</p> <p>(4) สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมรายงานพฤติกรรมเสี่ยงของ วัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน</p> <p>(5) จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย</p>
กลยุทธ์ที่ 2	เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน
มาตรการ	<p>(1) สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกในชุมชนทั้งหมด ให้สามารถสื่อสารเรื่องการป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อหวังผลเรื่องการเฝ้าระวัง และรายงานพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน รวมถึง สถานการณ์อันเป็นจริงที่เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันมือถืออื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน</p> <p>(2) สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้ดึงดูดใจกลุ่มวัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในชุมชน</p> <p>(3) ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความเป็นจริงของเพศวิถี</p>
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน	
เป้าประสงค์	เพื่อให้วัยรุ่นได้มีพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่ได้รับการติดตามดูแล ปลอดภัย และส่งเสริมให้จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์กับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และทัศนคติเชิงบวกของวัยรุ่น รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน
กลยุทธ์ที่ 1	สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย
มาตรการ	<p>(1) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ต่อหนึ่งชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก</p> <p>(2) จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้คิดและจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นอย่างแท้</p>

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน	
	<p>(3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนในลักษณะชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์</p> <p>(4) กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ในชุมชน</p>
กลยุทธ์ที่ 2	ควบคุมพื้นที่เสี่ยงในชุมชน
มาตรการ	<p>(1) สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างในสถานที่ลับตาในชุมชน</p> <p>(2) กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ให้ห่างจากสถานศึกษา</p> <p>(3) ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถานบริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>(4) ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแลสถานบันเทิงต่าง ๆ ตรวจตราอายุของผู้เข้าใช้บริการอย่างเคร่งครัด</p>
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	
เป้าประสงค์	มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น และสามารถคือกลับข้อมูลให้หน่วยงานราชการและผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ต่อไป
กลยุทธ์ที่ 1	พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน
มาตรการ	<p>(1) จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และประธานชุมชน</p> <p>(2) คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครุฑและกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น</p> <p>(3) สนับสนุนและให้ความร่วมมือแก่นักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน</p>

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	
กลยุทธ์ที่ 2	คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ
มาตรการ	(1) ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในชุมชน (2) จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน	
เป้าประสงค์	เชื่อมโยงเครือข่ายสถานบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือส่งต่อวัยรุ่นที่ประสบปัญหา ตลอดจนเคารพการตัดสินใจของวัยรุ่นหากต้องการยุติการตั้งครรภ์
กลยุทธ์ที่ 1	ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ
มาตรการ	(1) จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัดสวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ (2) ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกนนำวัยรุ่นในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการในการรับบริการ และความช่วยเหลือ (3) ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อและสวัสดิการสังคม เพื่อให้วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้เข้าถึงข้อมูลการบริการที่มีอยู่
กลยุทธ์ที่ 2	ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งต่อ
มาตรการ	(1) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน

ตารางที่ 19 สรุปข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน	
	(2) สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน

3. ผลการทำแบบสอบถาม (EDFR)

ผู้วิจัยนำความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ของแต่ละผู้ให้ข้อมูลหลักนำไปพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์ โดยการสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ร่างยุทธศาสตร์เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 17 คน ได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) รอบที่ 1 และ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด EDFR รอบที่ 1 และ 2 พบว่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ วัสดุทัศน พันธ์กิจ ของยุทธศาสตร์ที่ประกอบไปด้วยประเด็นยุทธศาสตร์มี 3 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยเป้าประสงค์ มาตรการ และแนวทางดำเนินการ มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) $(Q3-Q1) \leq 1.5$ ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

4. ผลการประชุม Policy Meeting

การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมนโยบายทั้ง 17 คน จากการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อหาข้อสรุปเชิงนโยบายในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมลงความเห็นว่ายุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมที่จะเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะสิ่งสำคัญคือ การนำยุทธศาสตร์และมาตรการไปใช้ให้เกิดการปฏิบัติจริง รวมทั้งควรมีการติดตามประเมินผลตามสถานการณ์เพื่อให้ทราบถึงผลสรุปที่แสดงออกมาและผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมเมืองแบบกรุงเทพมหานครต่อไป

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้หลังจากได้ผลการวิจัยตามบทที่ 4 แล้วนั้น ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการณ์และความต้องการในการการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้น ติดอันดับต้น ๆ ของเอเชีย การหาทางออกของปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญและที่ผ่านมามีผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่างหันมาให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (วฤชสพร ญรัฐจิโรจน์, 2560) โดยสาเหตุหลักมาจากปัญหาด้านครอบครัว ทักษะการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว/ชุมชน และสภาพแวดล้อมในชุมชน การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้ อาจมาจากวัยรุ่นทั้งหญิงชายมีความคาดหวังว่า พ่อ แม่ และครอบครัวจะเป็นที่พึ่งเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่นได้ แต่ช่องว่างของวัย การรับรู้เรื่องเพศที่แตกต่าง และการขาดทักษะของพ่อแม่/ครอบครัว ทำให้เด็กไม่กล้า และหันไปพึ่งความรู้เรื่องเพศจากเพื่อนและอินเทอร์เน็ตแทน แต่ในที่สุดเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ก็จะหันกลับมาพึ่งพ่อแม่ ครอบครัว (ศิริพร จิรวัดณ์กุล, 2556)

นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวส่งผลต่อปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วฤชสพร ญรัฐจิโรจน์ (2560) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น พบว่า ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา หรือระหว่างบุตรสาวกับมารดา หรือระหว่างบุตรสาวกับบิดาที่ไม่ดี มักเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่น โดยสัมพันธ์ภาพในครอบครัวเดิมของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลางกับไม่ดี ร้อยละ 58.5 และ 25.1 ตามลำดับ และพบว่าบิดามารดาของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์แยกกันอยู่ร้อยละ 60.2 ยิ่งมีความขัดแย้งในครอบครัวและการไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัวทำให้หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์แสวงหาความรักจากบุคคลอื่นและอาจใช้การตั้งครรภ์เป็นหนทางที่ทำให้หนีจากสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และเพื่อเป็นอิสระจากครอบครัวเดิม และผลการศึกษา

อภิญญา ยุทธชาวิทย์ และวีรชาติ ยุทธชาวิทย์ (2551) พบว่าสาเหตุของการตั้งครรถ์ในวัยรุ่นระหว่างเรียนคือ สาเหตุจากตัววัยรุ่นนกล่าวคือพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กวัยรุ่นเอง, เด็กวัยรุ่นยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ, ค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากครอบครัว กล่าวคือ การขาดความรัก ความอบอุ่น การที่ต้องพักอาศัยห่างไกลจากครอบครัว และสาเหตุจากสังคมและวัฒนธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ ผลการศึกษาของ พันธุ์ทิพย์ บุญเกื้อ (2560) ศึกษาการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นใน อ.ปะทิว จ.ชุมพร พบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์คือ วัยรุ่นขาดความรู้และความตระหนักในเรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิด การมีพฤติกรรมเสี่ยงเช่นการอยู่กันตามลำพังในที่ลับตา การขาดความรักและความอบอุ่นและสภาพการเลี้ยงดูจากครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นสิ่งช่วยได้ง่าย

และในบริบทของกรุงเทพมหานคร พบว่าแม่วัยรุ่นในแต่ละรุ่นอายุมีวิถีคิด ทัศนคติ และความเชื่อเรื่องเพศที่แตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ต่างกันทำให้เกิดทัศนคติ รูปแบบพฤติกรรมและการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน แสดงถึงช่องว่างในแต่ละรุ่นอายุที่มีความขัดแย้งกันระหว่างจารีตประเพณี (บุรเทพ โชครณานกุล และ กมลชนก ขำสุวรรณ, 2559) เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันหลักทางสังคมที่เล็กที่สุดเป็นบริบทรากฐานของการพัฒนาคุณภาพ มนุษย์เป็นแหล่งกำเนิดหล่อหลอมปลูกฝังสิ่งที่ดี และขัดเกลาทางสังคมให้สมาชิกเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับว่าครอบครัวมีความสำคัญที่สุดในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ของบุคคลตั้งแต่เกิดวิถีชีวิตของบุคคล ค่านิยม เจตคติ จริยธรรม ความสามารถ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และวิธีการแก้ปัญหา ฯลฯ ล้วนมีอิทธิพลมาจากพื้นฐานครอบครัวของบุคคลนั้นทั้งสิ้น ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของวัยรุ่นคือ บิดามารดา และผู้ปกครอง ที่จะมึบทบาทในการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศให้กับวัยรุ่น โดยเข้าใจและเลี้ยงดูเด็กให้พึงพอใจในตัวเอง รักตัวเอง รักและนับถือผู้อื่นและมีเจตคติที่เหมาะสมในเรื่องเพศ (Halstead and Reiss, 2003)

ในขณะที่วัฒนธรรมของชุมชนยังคงมีค่านิยมมุ่งส่งเสริมการรักนวล สงวนตัว แต่ค่านิยมและทัศนคติเรื่องเพศของวัยรุ่นกลับแตกต่างออกไป เมื่อตั้งครรถ์วัยรุ่น จึงขาดโอกาสทางสังคมทั้งด้านการศึกษา และการงาน รวมถึงปัญหาทางเศรษฐกิจ และยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพ มารดาและทารก ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างลึกซึ้ง รวมถึงการทำความเข้าใจในเพศวิถี สิทธิในเรื่องเพศของวัยรุ่นในปัจจุบัน เพื่อจัดระบบบริการให้สอดคล้อง และเท่าทันต่อสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น (สำนักงานวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน, 2555)

จากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการเอื้ออาทรภายในครอบครัวลดน้อยลง สมาชิกในครอบครัวห่างเหินไม่มีเรื่องสนทนาหรือไม่มีความสนใจที่ตรงกัน

ขณะเดียวกันพ่อแม่ก็ไม่มีเวลาสนทนาพูดคุยกับลูก และขาดทักษะความรู้เรื่องการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก และทัศนคติของชุมชนเองยังขัดแย้งกับเพศวิถีของวัยรุ่นในปัจจุบัน ดังนั้น หากสถาบันครอบครัว และชุมชน ช่วยกันสอดส่องดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด มีทัศนคติเชิงบวกและร่วมกันตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการดำเนินงานร่วมกัน จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาที่ดีและยั่งยืน เนื่องจากครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักที่สร้างความเข้มแข็งให้กับเด็กที่จะเติบโตขึ้นไปในสังคม การดูแลเอาใจใส่และสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัวนอกจากจะทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกอบอุ่นแล้วยังเป็นแนวทางช่วยป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้ในระดับหนึ่ง (กมลพรรณ ชิวพนธ์ศรี, 2557)

ชุมชนเองควรมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลสมาชิกในชุมชน ร่วมวิเคราะห์ร่วมวางแผนดำเนินงาน และประเมินผลการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในชุมชน เช่นเดียวกับการศึกษาของ รัถยานภิศ พละศึก (2560) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาขั้นที่ 2 กำหนดแนวคิด ขั้นที่ 3 กำหนดกระบวนการในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และในส่วนของผลของกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พบว่าผลของกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมีผลต่อวัยรุ่น โดยสามารถระบุนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า ในด้านการมีคู่มือการเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนแต่งงาน และการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันหลังแต่งงาน ส่วนผลต่อชุมชนคือ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการให้คำแนะนำกับเพื่อนในชุมชนได้ โดยการพูดคุยและให้คำปรึกษา ดังนั้นจึงเสนอแนะว่าควรพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความสามารถในการสร้างเสริมพลังอำนาจชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในระดับชุมชนต่อไป และควรนำการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป

2. การพัฒนายุทธศาสตร์การการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนายุทธศาสตร์การการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ซึ่งประกอบด้วยจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) (Wheelen and Hunger, 2006) นำไปสู่การร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อวางแนวทางแก้ปัญหาในระยะยาว และยุทธศาสตร์จะได้สามารถแปลงเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมีครอบครัวและชุมชนร่วมในทุกขั้นตอน

โดยยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่พัฒนาขึ้นนั้น ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และมาตรการในการดำเนินงาน มีผู้เชี่ยวชาญจากทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน เข้าร่วมประชุมเชิงยุทธศาสตร์เพื่อรับรองยืนยันยุทธศาสตร์ ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นอย่างฉันทามติ (Consensus) ยอมรับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น เนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดจากการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้รับการยอมรับว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับผลการประเมินยุทธศาสตร์ของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการและแผนการดำเนินงานที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่ายุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีความแตกต่างจากยุทธศาสตร์เดิมที่มุ่งเน้นการดำเนินงานของภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ แต่ข้อเสนอการพัฒนายุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ในรูปแบบเชิงรุกเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากความเป็นสังคมเมืองของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ การสร้างภูมิคุ้มกันจากในชุมชนเอง ยึดคนในชุมชนและวัยรุ่นเป็นศูนย์กลางของการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นนี้เกิดจากความต้องการและทิศทางที่ชุมชนต้องการจริง ๆ โดยแต่ละยุทธศาสตร์พัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน สอดคล้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น ที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควร “บูรณาการ” ทุกภาคส่วน และให้ความสำคัญกับชุมชน ซึ่งเป็นภาคส่วนที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับสถานการณ์ปัญหา

เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วิทยาลัย พลเสด็จ และคณะ (2560) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครรภในวัยรุ่น มีข้อเสนอว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความสามารถในการสร้างเสริมพลังอำนาจชุมชน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในระดับชุมชนต่อไปและควรนำตัวแบบกระบวนการสร้างจิตสำนึกการป้องกันการตั้งครรภในวัยรุ่น อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน ไปใช้ในการป้องกันการตั้งครรภในวัยรุ่นกับกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผาสุก แก้วตา และคณะ (2556) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตต์แบบบูรณาการได้แก่ 1) การพัฒนาระบบป้องกัน ได้แก่การพัฒนาหลักสูตรการสอนเพศศึกษารอบด้าน และทักษะการสอนเพศศึกษาให้กับครูผู้สอน 2) การพัฒนาระบบบริการและการดูแลต่อเนื่องได้แก่ พัฒนาระบบบริการศูนย์บริการที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น และพัฒนาระบบ

การติดตามและให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีการสนับสนุนให้พ่อแม่สามารถเข้าถึงช่องทางการรับรู้ข้อมูลและแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รณชกาญจน์ ประกอบธัญญะศิริ (2556) ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การสร้างมาตรการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ควรประกอบด้วย 5 ประเด็น ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน 2) การเรียนรู้ตามมิติวัฒนธรรมชุมชน 3) การสร้างมาตรการป้องกัน และเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมทางสังคม 4) การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของเด็กโดยใช้มาตรการการป้องกันของชุมชน และ 5) การขับเคลื่อนแนวทางดำเนินงานสู่ชุมชนโดยชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ภีรวัฒน์ นนทะโชติ (2557) ศึกษายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นน โดยการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์พบว่า ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นนเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การสร้างกลไกการป้องกันภายใต้มาตรการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมทางสังคม สร้างพลังความเข้มแข็งชุมชน สร้างกลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ สร้างกลไกการเชื่อมโยงระบบบริการอนามัยและระบบช่วยเหลือ พัฒนาระบบสารสนเทศและติดตามผลแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2560-2569 ในกรอบการดำเนินงานยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบกิจการในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารด้านสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นอีกด้วย โดยผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนสอดคล้องกับข้อเสนอยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นดังนี้

1) มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาหลักที่สำคัญกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น คือการตีตราทางสังคมต่อเพศวิถีของวัยรุ่น และทัศนคติเชิงลบที่มีอยู่ในสังคมไทย ประเทศกำลังพัฒนาส่วนมากมีปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่นเนื่องจากสาเหตุของความยากจนไม่ได้รับการศึกษา แต่ในสังคมไทยพบว่าการตีตรา และทัศนคติเชิงลบเป็นปัจจัยสำคัญ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคสำคัญทำให้วัยรุ่นชายและหญิงมีความกังวลต่อการพูดคุยและปรึกษาพ่อแม่และครอบครัว เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพศวิถีตลอดจนเมื่อประสบปัญหาตั้งครรภ์ก็ปกปิดจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ ส่งผลต่อการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับวัยรุ่น และต้องยอมรับว่าการตีตราทางสังคมต่อการทำแท้งยังคงมีอยู่แพร่หลาย แม้ว่าการใช้ยายุติการตั้งครรภ์จะสามารถทำได้ในบางกรณี แต่ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม การสร้างทัศนคติเชิงบวก และสร้างเสริมทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีจึงถือเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่สาเหตุ

2) สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ที่ผ่านมามีพบว่ากระบวนการแก้ไขปัญหายังไม่เอื้อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การแก้ไขจึงเป็นมุมมองของคนนอก ที่มองเห็นปัญหาแต่ไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนได้ แต่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นได้ว่า ในปัจจุบันยังขาดความร่วมมือจากพ่อแม่/ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน วิทยุรุ่น สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ว่า

“กรุงเทพฯมีความเป็นเมืองสูงมาก ต่างกับต่างจังหวัด การจะเชิญผู้ปกครองมาพบในกรณีมีปัญหาผู้ปกครองก็จะบอกไม่ว่าง ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง”

3) สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน

วิทยุรุ่นจำนวนมากไม่ได้รับการดูแล การที่วิทยุรุ่นไปรวมกลุ่มกันเองตามหอพัก บ้าน ร้านเกมส์ ร้านอาหาร และสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นสัญญาณว่าพื้นที่นั้นหนาหนาที่ที่ได้รับการสอดส่องดูแลและกิจกรรมหลังเลิกเรียนนั้นมีไม่เพียงพอ สิ่งแวดล้อมในชุมชนนั้นถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะสามารถดึงความสนใจ และให้เด็กได้มีพื้นที่ในการแสดงออก และมีความภูมิใจต่อตัวเอง

4) ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

จากตัวเลขทางสถิติเห็นว่าการตั้งครุฑในกรุงเทพมหานครนั้นลดลง แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าปัญหาเหล่านี้กลับเพิ่มสูงขึ้น และสถิติการตั้งครุฑซ้ำในวิทยุรุ่นเป็นหลักฐานยืนยันว่า ปัญหาเหล่านี้มีได้ลดน้อยลงเลย จึงเป็นที่มาของประเด็นปัญหาว่าข้อมูลที่มีอยู่ไม่แสดงถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบัน จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องต่างให้ข้อคิดเห็นว่าอาจมาจากการที่ครอบครัวไม่ต้องการเปิดเผยถึงปัญหา โรงเรียนเองก็ไม่อยากรายงานตัวเลขการตั้งครุฑที่เกิดขึ้นจริง หลายกรณีเลือกใช้บริการการยุติการตั้งครุฑนอกระบบ ไม่เข้ารับบริการสวัสดิการสังคมเนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้อื่นรู้เมื่อเกิดปัญหา ดังเช่นบทสัมภาษณ์ที่กล่าวว่า

“ข้อมูลที่ไม่สะท้อนสภาพปัญหา ทำให้การตัดสินใจของเราในการแก้ไขหรือวางนโยบายมีความลำบาก กรุงเทพฯเองยังขาดระบบการเก็บข้อมูลและรายงานการช่วยเหลือคุ้มครองวิทยุรุ่นที่ตั้งครุฑ”

5) พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน

เมื่อเกิดปัญหาขึ้น การแก้ไขปัญหาต้องอาศัยความความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ในชุมชน สถานบริการสุขภาพทางเพศ สถานประกอบกิจการ และร้านขายยา เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับบริการอนามัยเจริญพันธุ์ที่มีอยู่ พัฒนาสถานบริการให้เป็นมิตรกับวัยรุ่นและจัดทำ คู่มือการช่วยเหลือส่งต่อพร้อมขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อแจกจ่ายภายในชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจาก มีความใกล้ชิดและได้รับการไว้วางใจจากวัยรุ่น ดังนั้นการพัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายใน ชุมชนจึงถือเป็นการแก้ไขปัญหาที่วัยรุ่นควรจะนึกถึงเป็นอันดับแรกเมื่อต้องการความช่วยเหลือ

3. การรับรองข้อเสนอยุทธศาสตร์ ในการจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและ ชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จากการวิจัยพบว่า ในการประชุมสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ มาตรการ และ แนวทางการดำเนินการ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ เนื่องจากกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสมเริ่มจากการศึกษาสภาพการณ์และความต้องการ การวิเคราะห์ ปัจจัยภายในภายนอก การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความ เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและครอบคลุมทุกประเด็น ในส่วนของการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติผู้เข้าประชุมมีความเห็นว่ามีควมจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง สร้างสรรค์ทัศนคติเรื่องเพศวิถีเชิงบวก การตระหนักรู้ และมีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของการดำเนินงาน ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนดนโยบาย กำหนดแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่ชัดเจนเชื่อมโยงสู่แผนปฏิบัติการในพื้นที่ มีการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน ซึ่งที่ประชุมยังมี ความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1) การบูรณาการการทำงาน ในด้านภาครัฐคือกรุงเทพมหานครนั้นพยายามบูรณาการ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวันรุ่นอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องยอมรับว่า การเชื่อมต่อยังเปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์ที่ทำงานแยกส่วนกัน ความพยายามในการดำเนินการต่อไป คือพยายามเชื่อมต่อให้เหมือนกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรืออินเทอร์เน็ตที่มีการเชื่อมประสาน คอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องเข้าด้วยกัน การทำงานของภาครัฐกับชุมชน และองค์กรพัฒนาธุรกิจก็เช่นกัน ดังยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยได้เสนอมานี้ ทำให้เห็นถึงช่องทางในการประสานกับชุมชนเพื่อให้เกิดการทำงาน ร่วมกันในระดับพื้นที่

2) เชื่อมโยงสถานศึกษากับเครือข่ายผู้ประกอบการ/ชุมชน การให้ความรู้เรื่องเพศวิถีควรมี การเชื่อมโยงสถานศึกษาเข้ากับครอบครัว/ผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อให้ทำงานร่วมกัน และหาเวที ที่ผู้ประกอบการสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการให้ความรู้เรื่องเพศวิถี หรืออาจเป็นการ สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการและครูที่ทำงานร่วมกันด้านนี้โดยเฉพาะ

3) ความคิดเห็นของสภาเด็ก ในกรุงเทพฯ นั้นได้มีการจัดตั้งสภาเด็กซึ่งมีจุดมุ่งหมาย คือต้องการให้เด็กวัยรุ่นมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นว่าวัยรุ่นเองต้องการอะไร และสิ่งที่จะ สามารถเติมเต็มให้วัยรุ่นได้มีอะไรบ้าง การดำเนินงานต่อไปอาจต้องเชิญสภาเด็กมาพูดคุยว่าจะ ขับเคลื่อนต่อไปต้องทำอะไรบ้าง ถ้าเราดึงเด็กเข้ามาขับเคลื่อน ก็จะสามารถดึงที่มีปัญหาเข้ามามี ส่วนร่วมก็จะสามารถสะท้อนให้เด็กคนอื่น ๆ เห็นและสร้างความสำคัญของปัญหาให้มากขึ้น เวลาเกิด ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่ใช่แค่เด็กที่เป็นปัญหา แต่ปัญหากระทบทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรง ทางอ้อม ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมเข้ามาแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

4) การแก้ปัญหาควรเริ่มจากชุมชน เห็นด้วยกับการพัฒนายุทธศาสตร์ที่เริ่มจากชุมชน ชุมชนควรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของปัญหาไม่ใช่แค่เด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เท่านั้น คำว่าชุมชนต้องหมาย รวมถึงโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในชุมชนสิ่งแวดล้อม ผู้ใหญ่ในชุมชน และสถานประกอบกิจการ ร้านค้า ร้านทำผม ร้านอาหาร สถานบริการ ทุกคน ทุกส่วนต้องตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาร่วมกัน และมีความเป็นเจ้าของปัญหาร่วมกันอย่างแท้จริง

5) ใช้ประโยชน์จากโครงการที่ทับซ้อน ปัจจุบันมีหลายโครงการที่รัฐบาลพยายาม ขับเคลื่อนกับชุมชน เช่น โครงการประชารัฐ หากสามารถขยายผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นี้ เข้ากับโครงการที่มีอยู่จะเป็นการเพิ่มการประสานงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ทรัพยากร ทั้งด้านงบประมาณ ด้านกำลังคน และผลักดันการขับเคลื่อนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องมีการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน กรุงเทพมหานครจึงควรมีการประเมินการจัดสรร งบประมาณอย่างละเอียด รวมถึงพิจารณางบประมาณเพิ่มเติมในการขับเคลื่อนการดำเนินการ ในระดับชุมชนโดยเฉพาะ

1.2 นโยบายส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศวิถี กำหนดให้มีการสอนเพศวิถี ในชุมชนด้วยภาษาที่สื่อสารง่ายและสามารถนำไปใช้ได้ทันที สร้างค่านิยมให้การพูดคุยเรื่องเพศวิถี

เชิงบวกเป็นเรื่องปรกติธรรมดาในครอบครัวและชุมชน เนื่องผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่มีทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถี ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงควรมุ่งส่งเสริมการให้ความรู้ และสร้างความตระหนักให้กับวัยรุ่น ครอบครัวและชุมชน ได้ทราบถึงความจำเป็นในการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศวิถีกับบุตรหลานวัยรุ่น โดยไม่ควรโยนภาระให้สถานศึกษาเพียงอย่างเดียว

1.3 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น สาเหตุหนึ่งมาจากขาดการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่กรุงเทพมหานครจึงควรให้ความสำคัญกับทั้งสองด้าน คือทั้งด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมุ่งเน้นความร่วมมือในชุมชน ผลักดันการรวมกลุ่มเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังและกระบวนการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาภายในชุมชน

1.4 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องมีการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน กรุงเทพมหานครจึงควรมีการประเมินการจัดสรรงบประมาณอย่างละเอียด รวมถึงพิจารณางบประมาณเพิ่มเติมในการขับเคลื่อนการดำเนินการในระดับชุมชนโดยเฉพาะ

1.5 ควรมีการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงการมาตรการและแผนการดำเนินงานให้ครอบคลุมกับสถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป

1.6 ควรมีการจัดทำการศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ในลักษณะนี้ในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงการจัดการ

2.1 กรุงเทพมหานครยังไม่มี การจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว ดังนั้นจึงควรประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว และหาแนวทางในการดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ต่อไป

2.2 ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ควรตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชนโดยตรง พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์นั้นประเด็นหลัก คือขาดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากครอบครัว และชุมชน และยังขาดความต่อเนื่องและการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะให้ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรรภ์นี้นำไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุม

ในมิติครอบครัวและชุมชนนั้น ผู้บริหารกรุงเทพมหานครและ ควรตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างจริงจัง ด้วยการกำหนดเป็นนโยบายและบูรณาการการมีส่วนร่วมขอครอบครัวและชุมชนไว้ในแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้ดำเนินงานตามแผนอย่างจริงจัง โดยคำนึงถึงชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของปัญหาและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

2.3 สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล พร้อมหน่วยงานสนับสนุน คือ สำนักงานแพทย์ สำนักรอนามัย สำนักการศึกษา สำนักพัฒนาสังคม สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว สำนักงานเขต จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบเก็บข้อมูลในชุมชน เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้มีเครื่องมือ หรือระบบในการจัดเก็บข้อมูลปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สามารถแสดงถึงสถานะการณ์ และความรุนแรงของปัญหาที่แท้จริง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจระดับนโยบายได้อย่างแม่นยำ

2.4 กรุงเทพมหานครควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงการดำเนินงานขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะต่อแผนยุทธศาสตร์ก่อนที่จะมีการดำเนินการ ควรเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากชุมชนด้วยความจริงใจ เนื่องจากเป็นเจ้าของปัญหาที่แท้จริง

2.5 กรุงเทพมหานครควรสร้างความชัดเจนในบทบาท และภารกิจของสำนักงานเขตต่อการผลักดันการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อให้สำนักงานเขตสามารถสนับสนุนการดำเนินการในชุมชน พร้อมกับมีงบประมาณสนับสนุนโดยเฉพาะ

2.6 สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (กองประชาสัมพันธ์) ควรมีการจัดแผนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลที่สอดคล้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น รวมถึงมุ่งส่งเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องเพศวิถีเชิงบวก และขจัดการตีตราทางเพศวิถีวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง

2.7 หัวหน้าชุมชน ต้องประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเพศวิถี เปิดโอกาสให้ครอบครัว และคนในชุมชนได้เข้าร่วม และได้พูดคุยปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อขจัดความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

2.8 กรุงเทพมหานครควรสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวกให้วัยรุ่นในชุมชนได้ใช้เป็นพื้นที่แสดงออก และจัดกิจกรรมสร้างสรรค์อันเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และตรงกับความต้องการของวัยรุ่น โดยอาจใช้ประโยชน์จาก “ศูนย์สร้างสุขทุกวัย” ที่มีอยู่แล้วและซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชนโดยเฉพาะ

2.9 หัวหน้าชุมชนร่วมกับสำนักงานเขตสอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

2.10 ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวัยรุ่น ในชุมชน เพื่อประสานงานการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และรายงาน สถานะการณ์ของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางป้องกันและช่วยเหลือในกรณีที่ประสบปัญหา

2.11 สำนักอนามัย ร่วมกับสำนักงานแพทย์ สำนักพัฒนาสังคม และสำนักงานเขต เพื่อจัดทำคู่มือสวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นในชุมชนประสบ ปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อนำไปเผยแพร่แจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ โดยนอกจากข้อมูล ด้านสวัสดิการ และบริการสุขภาพทางเพศแล้ว ยังต้องมีข้อมูลเรื่องการยุติการตั้งครรภ์ และการหา ครอบครัวทดแทน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

3.1 การศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์ในครั้งนี้อย่างขาดแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติงานประจำปี เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา ดังนั้นการวิจัยในอนาคตควรมีการจัดทำให้ ครบถ้วน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต่อไป

3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกหัวหน้าชุมชน และครอบครัวของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ผู้วิจัย ต้องใช้ทักษะการตีความ สังเกต และสร้างความเป็นกันเอง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลบางท่านไม่ต้องการ ให้ข้อมูลที่แสดงถึงปัญหาในชุมชน

3.3 ในขั้นตอนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อมีฝ่ายบริหารประชุมพร้อมกับ ผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติการนั้น ผู้ดำเนินการประชุมต้องสร้างโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติการ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เนื่องจากหลายครั้งผู้เชี่ยวชาญระดับปฏิบัติการมีความเกรงใจ ฝ่ายบริหารทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง

3.4 การศึกษาวิจัยในอนาคต ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงพื้นที่และขนาดของชุมชนใน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาในภาพรวม และไม่ได้แยกพื้นที่และขนาดของแต่ละชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

- Aekplakorn, W., Porapakkham, Y., Taneepanichskul, S., Pakcharoen, H., Satheannoppakao, W., and Thaikla, K. (2010). **National Health Examination Survey Thailand IV 2008-2009**. Bangkok: The Graphico System.
- Cohen, J. M., and Uphoff, N. T. (1980). **Participation place in rural development: Seeking clarity through specificity, world development**. New York: Cornell University.
- Dukeshire, S. and Thurlow, J. (2002). "Understanding the link between research and policy. Halifax, NS: Rural communities impacting policy project." Atlantic Health Promotion Research Centre at Dalhousie University.
- Halstead, J. and Reiss, M. J. (2003). **Values in sex education: from principles to practice**. London: Routledge.
- House, J. S. (1981). **Work stress and social support**. MA: Addison Wesley.
- Spear, H. J., and Lock, S. (2003). "Qualitative research on adolescent pregnancy: a descriptive review and analysis." **Journal of Pediatric Nursing** 18, 6: 397-408.
- Thoits, P. A. (1986). "Social support and coping assistance." **Journal of Consulting and Clinical Psychology** 54: 416-423.
- UNFPA. (2014). "Motherhood in Childhood: Facing the challenge of adolescent pregnancy, State of Thailand's population 2013."
- United Nations Population Fund. (2012). **By Choice, Not By Chance: Family Planning, Human Rights and Development**. New York.
- United Nations Population Fund. (2013). "Minutes of the Selected Stakeholder Consultation on the Issue of Adolescent Pregnancy in Thailand." Bangkok, Sukosol Hotel.
- Wilcox, Brian, and Vernberg, Eric. (1985). "Conceptual and theoretical dilemmas facing social support research." In Sarason, I. G., and Sarason, B.R. (ed.). **Social Support; Theory, Research and Applications** (pp.3-20). Dordrecht: Martinus Nijhoff Publishers.

- World Health Organization. (1990). **Abortion. A tabulation of available data on the frequency and mortality of unsafe abortion.** Geneva: World Health Organization.
- _____. (1996). "The world Health Organization project to develop a quality of life assessment instrument (WHOQOL)." **Social Science and Medicine** 44: 173-179.
- _____. (2001). **The second decade: improving adolescent health and development.** Geneva: World Health Organization.
- _____. (2007). **Unsafe abortion: global and regional estimates of the incidence of unsafe abortion and associated mortality in 2003.** Geneva: World Health Organization.
- _____. (2008). **Unsafe abortion: global and regional estimates of the incidence of unsafe abortion and associated mortality in 2008.** Geneva: World Health Organization.
- _____. (2010). **Position paper on mainstreaming adolescent pregnancy in efforts to make pregnancy safer.** Geneva: World Health Organization.
- กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. (2556). "ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงที่ฝากครรภ์ในศูนย์บริการสาธารณสุข 34 โพธิ์ศรี สำนักอนามัยกรุงเทพ." **วชิรเวชสาร. พ.ศ. 2556** 57, 1: 37-43.
- กรวีร์ ศรีกิจการ. (2547). **นโยบายและการวางแผนทางสังคม.** เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.buildboard.com/viewtopic.php/1406/5126/1848/0/>.
- กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ. **รายงานประจำปี 2556.** เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2560. เข้าถึงจาก: <http://hia.anamai.moph.go.th>.
- กิ่งพร ทองใบ. (2549). **กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ.** นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โกมล วงศ์อนันต์ และ อภิชา ประกอบแสง. (2555). **SWOT Analysis.** เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://promruca-dba04.blogspot.com/2012/10/swot-analysis-swot-swot-humphrey-swot-2.html>.
- คณะกรรมการสาธารณสุขวุฒิสภา. (2554). **ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น.** กรุงเทพฯ: วุฒิสภา. งานทะเบียนราษฎร (2560).
- จิราภรณ์ ตามประวัติ. (2547). "ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการกั้นวงสวงตัวของวัยรุ่นหญิงที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเองและบุคลิกภาพแตกต่างกัน." สารนิพนธ์ สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2558). “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR.” *วารสารวิจัยการศึกษา* 10, 5 (มิถุนายน – กรกฎาคม).
- _____. (2559). “การวิจัยเชิงอนาคต (Futures Research).” เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุรวิชัย (2559). *การวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อความเข้าใจ และการเดินต่อที่ถูกทาง*. เข้าถึงเมื่อ 13 กันยายน 2560. เข้าถึงได้จาก <https://siamrath.co.th/n/6692>.
- เชาวฤทธิ์ แดงซอน. (2552). *การพูดคุยเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นในชุมชนชนบทในภาคเหนือของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณิชชา เบญจพรวัฒนา. (2558). “แนวโน้มการวิจัยเชิงอนาคตในประเทศไทย.” *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์* 2, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม).
- ดำรง วัฒนา. (2545). *คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพดล มโนงาม. (2548). *ความคิดเห็นของพนักงานต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างงานบริการธุรกิจต่างประเทศ ของธนาคารกสิกรไทย กรณีศึกษา: ศูนย์ธุรกิจต่างประเทศ สาขาถนน สีลม กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นภดล พูลสวัสดิ์. (2551). “ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.” *ดุชนิพนธ์ปริญาศึกษาศาสตร์ดุชนิพนธ์* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุรเทพ โชคธนานกุล และ กมลชนก ขำสุวรรณ. (2559). ““การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” ผลกระทบทางสังคมจากมุมมองเรื่องเพศของแม่ต่างรุ่น.” *วารสารประชากร* 4, 2 (กันยายน).
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). *นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ประทีป อังทรงธรรม ฮาดะ. (2548). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ: ศึกษากรณีการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนแออัดคลองเตย.” *วิทยานิพนธ์* ร.บ.ม. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประเวศ วะสี. (2514). *กระบวนการนโยบายสาธารณะ (Public Policy Process)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บจก.แวนเทจ สตูดิโอ; 2556.
- ผาสุข แก้วตา. (2556). “รูปแบบการพัฒนาศักยภาพพ่อแม่และวัยรุ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี.” *รายงานการวิจัย*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กรุงเทพมหานคร.

- พจน์ เทียมศักดิ์. (2543). “ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน.” ปรินญาณิพนธ์พัฒนา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนม เกตุมาน. (2550). **ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2560. เข้าถึงได้จาก
http://www.psychclin.co.th/new_page_56.htm.
- พัคตร์พวง วัฒนสินธุ์ และ พสุ เตชะรินทร์. (2542). **การจัดการกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ**. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจน์ ทองประเสริฐ. (2547). “วัยรุ่นกับการตั้งครมไม่พึงประสงค์ และกลไกในการเผชิญปัญหาการวิจัย
เชิงคุณภาพโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี.” ฐานข้อมูลวิจัยทางสุขภาพจิตและ
จิตเวช กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- พัชราลักษณ์ สุวรรณ. (2549). “ปัจจัยเสี่ยงต่อการตั้งครมไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นเขตเมือง จังหวัด
เชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์การส่งเสริมสุขภาพ เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2547). **นโยบายและกลวิธการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไพศาล แยมวงษ์. (2555). “การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.” วิทยานิพนธ์จิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ.
- ภีร์วัฒน์ นนทะณโชติ. (2557). “ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมความเสี่ยงทางเพศ
และการตั้งครมไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลเมือง
อุตรดิตถ์.” มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- รณชกาญจน์ ประกอบัญญะศิริ. (2556). “การศึกษายุทธศาสตร์การสร้างมาตรการป้องกันการมี
เพศสัมพันธ์ในเด็กวัยรุ่น.” **ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร** 15, 2: 93-105.
- รัถยานภิศ พลเสก. (2560). “กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันการตั้งครมในวัยรุ่น.”
วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ 4, 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม).
- วฤชสรร ณีรัฐจิโรจน์. (2560). “การขับเคลื่อนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครมไม่พร้อมใน
วัยรุ่น.” **วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ** 20 (มกราคม-ธันวาคม).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ:
อักษรา พัฒนา.
- ศรีเพ็ญ ตันติเวสส, ทรงยศ พิลาสันต์, อินทิรา ยมาภัย, ยศ ตีระวัฒนานนท์, ชลัญธร โยธาสมุทร และ
อภิญา มัดเดช. (2556). **สถานการณ์การตั้งครมในวัยรุ่นในประเทศไทย**. นนทบุรี: โครงการ
ประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

- ศศิธร จารย์คุณ และคณะ. (2558). “การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วม
ร่วมของภาคีเครือข่ายตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์.” **วารสารวิชาการ
สาธารณสุข** 4, 1 (มกราคม – กุมภาพันธ์).
- ศิริพร จิรวัดน์กุล, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ, ดารุณี จงอุดมการณ์, กฤตยา แสงวงเจริญ, สร้อย อนุสรณ์, อธิกุล
และ สมพร วัฒนกุลเกียรติ. (2556). “การศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น (แม่วัยใส).” ขอนแก่น.
- สัมพันธ์ รอดพิงครุฑ. (2551). “การพัฒนารูปแบบการป้องกันปัญหาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556). “การคาดประมาณประชากร
ของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2583.” กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2556). **รายงานสถานการณ์การ
คลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556.** กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์.
- สำนักงานวิจัยและพัฒนาาระบบสุขภาพชุมชน. (2555) **การสร้างเสริมสุขภาพในกลุ่มเยาวชน: การ
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม.** เข้าถึงเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2560. เข้าถึงได้
จาก <http://thaiichr.org/>.
- สำนักนโยบายและแผนยุทธศาสตร์. (2555) **แผนงานบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ของ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560.** เข้าถึงเมื่อ 15
กันยายน 2560. เข้าถึงได้จาก <http://bps.sueksa.go.th>.
- สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจียมตน. (2550). “การวิจัยเชิงนโยบายคืออะไรและทำอย่างไร.” **วารสาร
บริหารงานสาธารณสุข** 13 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 56-71.
- สุภาชัย สาระจรัส. (2553). “การตั้งครรภ์ของเด็กหญิงวัยเยาว์: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา.”
ปริญญาานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อภิัญญา ยุงธชาวิทย์ และ วีรชาติ ยุทธชาวิทย์. (2551). **ประสบการณ์ระหว่างเรียนของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา.** ขอนแก่น: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร.
- อุดม เชาวรินทร์. (2551). **การตั้งครรภ์ในสตรีวัยรุ่น.** เวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์.
(บรรณาธิการ). พิมพ์ครั้งที่ 2.



ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา



รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

- | | |
|-----------------------------|--|
| 1. ผศ.ดร. นवलนภา จุลสุทธิ | สำนักวิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ |
| 2. รศ.ดร. สมิหรา จิตตลดากร | คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง |
| 3. ดร. ศรุดา สมพอง | มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น |
| 4. ผศ.ดร. จรัสพงศ์ คลังกรณ์ | มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น |
| 5. ดร. สุวัฒน์ จิตตลดากร | สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง |





ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

หนังสือขอความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูล

และหนังสือเชิญประชุมนโยบาย



ที่ ศธ 6806/ 1755

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๗๐ มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสพงศ์ คลังกรณ์

ด้วย นางสาวชลภัสสรณ์ ศรีวรรณไตรภร นักศึกษาระดับปริญญาโทระดับบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา กลยุทธ์การจัดการตามแนวทางยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” และ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสม ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัตตวงค์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๕๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๒1 มิถุนายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางสาวสุจิตรา โปรงแสง ศึกษานิเทศ สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (สมอ.)

ด้วย นางสาวชลภัสสรณ์ ศรีวรรณภทร นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการตามแนวทางยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุม#1 ชั้น 3 โรงแรมเอสดี อเวนิว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบายให้กับนักศึกษาในวันและสถานที่ดังกล่าวข้างต้น สำหรับรายละเอียดต่างๆ ของการประชุม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวชลภัสสรณ์ ศรีวรรณภทร หมายเลขโทรศัพท์ 084-665-9556 เป็นผู้ประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๑๓๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๑ มิถุนายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน

ด้วย นางสาวชลภััสสรณ์ ศรีวรรฉัตรภาธร นักศึกษาระดับปริญญาโทชั้นบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการตามแนวทาง ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครกรณีในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” และกำหนดจัดการประชุม เชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุม#1 ชั้น 3 โรงแรมเอสดี อเวนิว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านหรือผู้แทน เข้าร่วมประชุม เชิงนโยบายให้กับนักศึกษาในวันและสถานที่ดังกล่าวข้างต้น สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ของการประชุม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวชลภััสสรณ์ ศรีวรรฉัตรภาธร หมายเลขโทรศัพท์ 084-665-9556 เป็น ผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรรพ สุวรรณกุลคล่อง)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๒๕๖๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจันทน์
กรุงเทพฯ 10170

๑๑ มิถุนายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน ดร.วิษระ เกิดสิน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ด้วย นางสาวชลภัศสรณ์ ศรีวรรฉัตรภาธร นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการตามแนวทาง
ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” และกำหนดจัดการประชุม
เชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุม#1 ชั้น 3 โรงแรมเอสดี อเวนิว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย
ให้กับนักศึกษาในวันและสถานที่ดังกล่าวข้างต้น สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ของการประชุม บัณฑิตวิทยาลัย
ขออนุญาตให้ นางสาวชลภัศสรณ์ ศรีวรรฉัตรภาธร หมายเลขโทรศัพท์ 084-665-9556 เป็นผู้ประสานงานกับท่าน
โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐกุล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจันทน์

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”



ที่ ศธ 6806/ 2673

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑1 มิถุนายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน

ด้วย นางสาวชลภััสสรณ์ ศรีวรรณ์ทรภาธร นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการตามแนวทาง ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร” และกำหนดจัดการประชุม เชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุม#1 ชั้น 3 โรงแรมเอสดี อเวนิว

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านหรือผู้แทน เข้าร่วมประชุม เชิงนโยบายให้กับนักศึกษาในวันและสถานที่ดังกล่าวข้างต้น สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ของการประชุม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวชลภััสสรณ์ ศรีวรรณ์ทรภาธร หมายเลขโทรศัพท์ 084-665-9556 เป็น ผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐพล สุวรรณกุลสง)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ปณิธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”



ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น
โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการจัดการสุขุภิบาลจิต สาขาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์สำหรับเป็นเครื่องมือเพื่อทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบสอบถามการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

โปรดเติมเครื่องหมายลงในช่องใดช่องหนึ่งในแต่ละข้อคำถาม ตามระดับความเห็นของท่าน และข้อเสนอลงในช่องข้อเสนอแนะที่กำหนดดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง ข้อคำถามในแบบสอบถามไม่มีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง ข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสม

จึงใครขอความอนุเคราะห์และขอความกรุณาพิจารณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยครั้งนี้ หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัยหรือข้อคำถามเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม โปรดสอบถามได้ที่ โทรศัพท์ 084 665 9556

ขอขอบพระคุณที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวชลภัสสรณ์ ศรีวีระฉัตรภาธร
นักศึกษาปริญญาเอก
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสารเรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน				
เป้าหมาย				
วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะการสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก				
กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะการสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง				
มาตรการ				
1. จัดอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุ่น และประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าอบรมต้องไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินผลอย่างทั่วถึง				
2. จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และบทเรียนเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ				
3. สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการ และสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้ารับการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน				
4. จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และเครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 1	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่				
มาตรการ				
1. จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น และ วัยรุ่นในชุมชนเป็นเครือข่ายคณะทำงานขับเคลื่อนในชุมชน โดยมี ประธานชุมชนเป็นประธาน				
2. เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับคณะทำงานภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ ประสานจัดการจัดประชุมและประเมินผลไตรมาสละ1ครั้ง				
3. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่ายชุมชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน				
กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งบริหารจัดการติตราทางสังคมในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น				
มาตรการ				
1. หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้เรื่องเพศวิถี และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาส แสดงความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการติตราทางสังคม และความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น				
2. สนับสนุนการเผยแพร่การลดบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการ ติตราทางสังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและปรับเปลี่ยน ทัศนคติ				
3. สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศเป็น บรรทัดฐานทางสังคมในกลุ่มวัยรุ่น				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 1	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 4 รณรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน				
มาตรการ				
1. จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีเชิงบวกเพื่อเผยแพร่ในชุมชน และสถานประกอบการ				
2. ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน				
3. สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ				
กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น				
มาตรการ				
1. กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว				
2. กรุงเทพมหานครศึกษาและหาแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน				
เป้าประสงค์				
สร้างการมีส่วนร่วม และตระหนักรู้ในการเป็นเจ้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกัน				
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม				
มาตรการ				
1. จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อวิเคราะห์ สภาพการณ์ ปัญหาของชุมชน และผลกระทบของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นต่อชุมชน เพื่อวางแผนและดำเนินการตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง				
2. จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนทำงานอย่างต่อเนื่อง				
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบกิจการในพื้นที่ให้ ความร่วมมือทั้งการรณรงค์ และสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในชุมชน				
4. สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วม รายงานพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน				
5. จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการ ดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 2	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน				
มาตรการ				
1. สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกในชุมชนทั้งหมด ให้สามารถสื่อสารเรื่องการป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อหวังผลเรื่องการเฝ้าระวัง และรายงาน พฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน รวมถึง สถานการณ์อันเป็นจริงที่ เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย อินเทอร์เน็ต และ แอปพลิเคชันมือถืออื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน				
2. สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้ ดึงดูดใจกลุ่มวัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในชุมชน3.				
3. ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความเป็นจริง ของเพศวิถี				

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน				
เป้าประสงค์				
เพื่อให้วัยรุ่นได้มีพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่ได้รับการติดตาม ดูแล ปลอดภัย และส่งเสริมให้จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์กับ การพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ และทัศนคติเชิงบวกของวัยรุ่น รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชน				

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย				
มาตรการ				
1. สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ ต่อหนึ่งชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก				
2. จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้คิดและจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของวัยรุ่นอย่างแท้				
3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนในลักษณะชมรมต่างๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์				
4. กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ในชุมชน				
กลยุทธ์ที่ 2 ลดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน				
มาตรการ				
1. สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างในสถานที่ลับตาในชุมชน				
2. กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่างๆ ให้ห่างจากสถานศึกษา				
3. ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถานบริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด				
4. ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแลสถานบันเทิงต่างๆ ตรวจสอบตราอายุของผู้ใช้บริการอย่างเคร่งครัด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง				
เป้าประสงค์				
มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในชุมชน และสามารถคืนกลับข้อมูลให้หน่วยงานราชการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ต่อไป				
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาฐานข้อมูลในชุมชน				
มาตรการ				
1. จัดตั้งคณะทำงานด้านข้อมูลในชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และประธานชุมชน				
2. คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครุฑ และกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น				
3. สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับนักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน				
กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ				
มาตรการ				
1. ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครุฑในชุมชน				
2. จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายใน ชุมชน				
เป้าประสงค์				
เชื่อมโยงเครือข่ายสถานบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ ความช่วยเหลือส่งต่อวัยรุ่นที่ประสบปัญหา ตลอดจนเคารพการ ตัดสินใจของวัยรุ่นหากต้องการยุติการตั้งครรภ์				
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ ช่วยเหลือส่งต่อ				
มาตรการ				
1. จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัดสวัสดิการสังคม สถาน บริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหา การตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ				
2. ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกนนำวัยรุ่นในชุมชน ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการ ในการรับบริการ และความช่วยเหลือ				
3. ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูลการช่วยเหลือ ส่งต่อและสวัสดิการสังคม เพื่อให้วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้ เข้าถึงข้อมูลการบริการที่มีอยู่				
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการ ช่วยเหลือส่งต่อ				
มาตรการ				
1. สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้ คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลาง ประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อใน กรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน				

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 5	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายใน ชุมชน				
2. สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้ คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลาง ประสานงานกับผู้นำชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อใน กรณีวัยรุ่นต้องการยุติการตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....





แบบสอบถาม (EDFR รอบที่ 1)

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น
โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ในการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 รอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน นำไปพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในการนี้จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามความคิดเห็น รอบที่ 1 นี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและคำถามปลายเปิด ซึ่งท่านผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระว่าเห็นด้วยกับข้อความที่ระบุในแบบสอบถามนี้ในระดับใด แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
- 2 หมายถึง ไม่ค่อยเห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ส่วนคำถามปลายเปิดนั้น ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญกรุณาระบุความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อคำตอบที่ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ความคิดเห็นของท่านและผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ ผู้วิจัยจะไม่นำมาเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะนำเสนอเป็นข้อสรุปแสดงเป็นภาพรวมของความคิดเห็น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมาย ขอความกรุณาจากท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 1

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของของยุทธศาสตร์ ที่ 1 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ ที่ 1 การสร้างทัศนคติเชิงบวก และทักษะในการสื่อสาร เรื่องเพศวิถีในครอบครัวและชุมชน					
เป้าประสงค์					
วัยรุ่นเป็นศูนย์กลาง ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม และมีทักษะ การสื่อสารเพศวิถีเชิงบวก					
กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งสร้างทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี และทักษะ การสื่อสารของพ่อแม่/ผู้ปกครอง					
มาตรการ					
1. จัดอบรมเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับเพศวิถี และมุ่งเสริมสร้างทัศนคติ เชิงบวกแก่กลุ่มวัยรุ่น และประชาชนทั่วไป โดยจำนวนผู้เข้าอบรมต้อง ไม่เกิน 30 คน/ต่อครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแลกเปลี่ยนความคิดและ ประเมินผลอย่างทั่วถึง					
2. จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ด้านเพศวิถี และบทเรียนเกี่ยวกับการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อใช้ เป็นแบบเรียนในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ					
3. สำนักพัฒนาสังคม เผยแพร่ข้อมูลในการอบรมเชิงปฏิบัติการและ สนับสนุนให้คนในชุมชนเข้ารับการอบรมที่จัดขึ้นในแต่ละชุมชน					
4. จัดตั้งโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเรื่องเพศ และ เครือข่ายพ่อแม่อาสาในชุมชน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของของยุทธศาสตร์ ที่ 1 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายระหว่างชุมชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับพื้นที่					
มาตรการ					
1. จัดตั้งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครุฑในวัยรุ่น และวัยรุ่น ในชุมชนเป็นเครือข่ายคณะกรรมการขับเคลื่อนในชุมชน โดยมีประธาน ชุมชนเป็นประธาน					
2. เชื่อมโยงเครือข่ายแต่ละชุมชน เข้ากับคณะกรรมการภาครัฐ สถานศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานเขตเป็นผู้ประสานจัดการจัด ประชุมและประเมินผลไตรมาสละ1ครั้ง					
3. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนและเครือข่ายชุมชนได้ร่วมกันวิเคราะห์ ปัญหาชุมชน วางแผนการปฏิบัติงาน และการติดตามผลร่วมกัน					
กลยุทธ์ที่ 3 มุ่งขจัดกาตติตราทางสังคมในเรื่องเพศวิถีวัยรุ่น					
มาตรการ					
1. หัวหน้าชุมชนร่วมกันภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมและเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้เรื่องเพศวิถี และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดง ความคิดเห็น และตระหนักถึงปัญหาจากการติตราทางสังคม และ ความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น					
2. สนับสนุนการเผยแพร่การถอดบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากการติ ตราทางสังคม เพื่อให้ชุมชนได้ตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติ					
3. สร้างความตระหนักว่าด้วยการที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศเป็นบรรทัด ฐานทางสังคมในกลุ่มวัยรุ่น					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 1 (ต่อ)

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 1 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 4 รณรงค์เพศวิถีเชิงบวก ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานประกอบการในพื้นที่ชุมชน					
มาตรการ					
1. จัดทำสื่อในการให้ข้อมูลเรื่องเพศวิถีเชิงบวกเพื่อเผยแพร่ในชุมชน และสถานประกอบการ					
2. ใช้ประโยชน์จากsocial networkในการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศวิถีในชุมชน					
3. สร้างความร่วมมือให้องค์กรสื่อ และทุกภาคส่วนมีการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ					
กลยุทธ์ที่ 5 จัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว เพื่อพัฒนาทักษะพ่อแม่ และครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น					
มาตรการ					
1. กรุงเทพมหานครประชุมร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัว					
2. กรุงเทพมหานครศึกษาและหาแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 2

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 2 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ ที่ 2 สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน					
เป้าประสงค์					
สร้างการมีส่วนร่วม และตระหนักรู้ในการเป็นเจ้าของการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นร่วมกัน					
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม					
มาตรการ					
1. จัดการประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อวิเคราะห์ สภาพการณ์ ปัญหาของชุมชน และผลกระทบของการตั้งครุฑ ในวัยรุ่นต่อชุมชน เพื่อวางแผนและดำเนินการตามความต้องการ ของชุมชนอย่างแท้จริง					
2. จัดตั้งคณะทำงานชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับกลุ่มจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการตั้งครุฑในวัยรุ่นในชุมชน สร้างเป็นภาคี เครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนทำงานอย่างต่อเนื่อง					
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสถานประกอบกิจการในพื้นที่ให้ความ ร่วมมือทั้งการรณรงค์ และสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นในชุมชน					
4. สร้างกระบวนการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมรายงาน พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น และสถานการณ์เสี่ยงในชุมชน					
5. จัดกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการดำเนินการร่วมกับ ภาคีเครือข่าย					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ 2 (ต่อ)

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 2 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มช่องทางการสื่อสารในชุมชน					
มาตรการ					
1. สร้างช่องทางการสื่อสารสำหรับสมาชิกในชุมชนทั้งหมด ให้สามารถสื่อสารเรื่องการป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อหวังผลเรื่องการเฝ้าระวัง และรายงานพฤติกรรมเสี่ยงในชุมชน รวมถึงสถานการณ์อันเป็นจริงที่เกิดขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันมือถืออื่น ๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน					
2. สนับสนุนวัยรุ่นให้มีส่วนร่วมในการออกแบบการสื่อสารเพื่อให้ดึงดูดใจกลุ่มวัยรุ่นเพื่อเข้าร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในชุมชน					
3. ทำให้สมาชิกในชุมชนสื่อสารกันเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความเป็นจริงของเพศวิถี					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 3

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 3 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน					
เป้าประสงค์					
เพื่อให้วัยรุ่นได้มีพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่ได้รับการติดตามดูแล ปลอดภัย และส่งเสริมให้จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์กับการพัฒนาทาง ร่างกาย จิตใจ และทัศนคติเชิงบวกของวัยรุ่น รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อม ที่ดีในชุมชน					
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างพื้นที่นันทนาการที่ปลอดภัย					
มาตรการ					
1. สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในชุมชน กำหนดให้มี 1 พื้นที่สร้างสรรค์ต่อหนึ่ง ชุมชน เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเชิงบวก					
2. จัดตั้งแกนนำวัยรุ่นในชุมชน และส่งเสริมเป็นผู้คิดและจัดกิจกรรมอัน เป็นประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของ วัยรุ่นอย่างแท้					
3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของวัยรุ่นในชุมชนในลักษณะชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมดนตรี ชมรมกีฬา เป็นต้น เพื่อให้การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็น ศูนย์กลางการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์					
4. กรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ใน ชุมชน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของยุทธศาสตร์ที่ 3 (ต่อ)

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 3 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 ลดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน					
มาตรการ					
1. สอดส่องดูแลสถานที่เสี่ยงในชุมชน หอพัก สวนสาธารณะ และจัดไฟส่องสว่างในสถานที่ลับตาในชุมชน					
2. กำหนดพื้นที่สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ให้ห่างจากสถานศึกษา					
3. ควบคุมดูแลสถานประกอบกิจการเช่น สถานบริการ ร้านเกมส์ ร้านอินเทอร์เน็ตให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด					
4. ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่กำกับดูแลสถานบันเทิงต่าง ๆ ตรวจสอบตราอายุของผู้เข้าใช้บริการอย่างเคร่งครัด					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 4

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 4 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการคืนกลับข้อมูลสู่หน่วยงานราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง					
เป้าประสงค์					
มีศูนย์กลางข้อมูลในชุมชนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในชุมชน และสามารถคือกลับข้อมูลให้หน่วยงานราชการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการพัฒนาฐานข้อมูลของอันเป็นประโยชน์ต่อไป					
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนารฐานข้อมูลในชุมชน					
มาตรการ					
1. จัดตั้งคณะกรรมการด้านข้อมูลในชุมชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย และประธานชุมชน					
2. คณะทำงานด้านข้อมูลชุมชน ออกสำรวจและจัดเก็บข้อมูลวัยรุ่นนที่ตั้งครุฑ และกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัว วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเที่ยวกลางคืน หรือหนีเรียน เป็นต้น					
3. สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับนักวิจัยในการเข้ามาศึกษา และวิจัยเพื่อสร้างข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับชุมชน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ ยุทธศาสตร์ที่ 4 (ต่อ)

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 4 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 คืนกลับข้อมูลสู่หน่วยราชการ					
มาตรการ					
1. ประสานงานกับหน่วยงานราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อคืนกลับข้อมูลวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในชุมชน					
2. จัดรวบรวมรายชื่อ หน้าที่รับผิดชอบ ของคณะทำงานในชุมชน เพื่อให้การประสานงานระหว่างชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

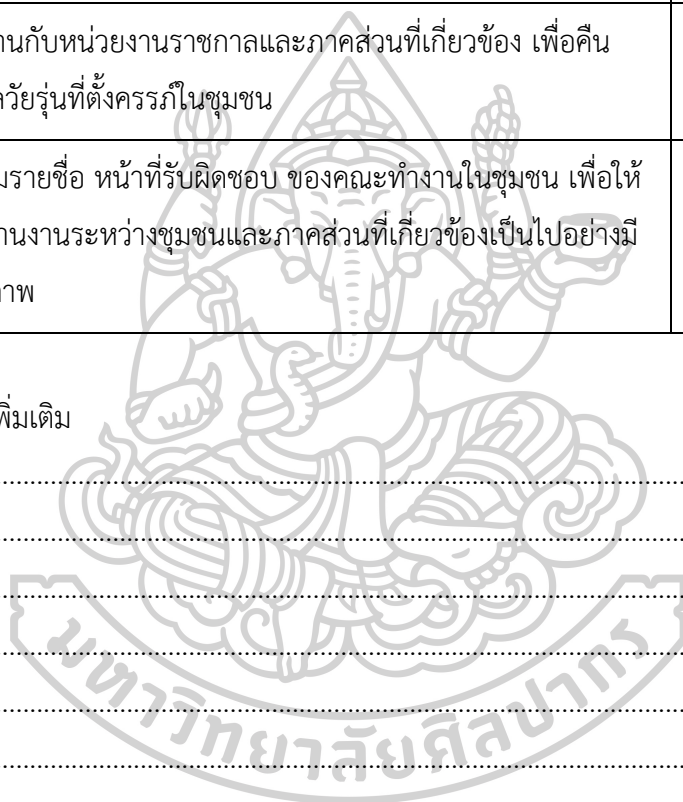
.....

.....

.....

.....

.....



ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ
ยุทธศาสตร์ที่ 5

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 5 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบความช่วยเหลือส่งต่อภายในชุมชน					
เป้าประสงค์					
เชื่อมโยงเครือข่ายสถานบริการด้านสุขภาพในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้ความช่วยเหลือส่งต่อวัยรุ่นที่ประสบปัญหา ตลอดจนเคารพการตัดสินใจของวัยรุ่นหากต้องการยุติการตั้งครรภ์					
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งต่อ					
มาตรการ					
1. จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติด้านการจัดสวัสดิการสังคม สถานบริการสุขภาพ และขั้นตอนการส่งต่อเมื่อวัยรุ่นประสบปัญหาการตั้งครรภ์ เพื่อแจกจ่ายในชุมชนและสถานประกอบกิจการ					
2. ประเมินความต้องการของวัยรุ่น โดยแกนนำวัยรุ่นในชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการในการรับบริการ และความช่วยเหลือ					
3. ส่งเสริมสถานประกอบกิจการให้จัดเตรียมข้อมูลการช่วยเหลือส่งต่อ และสวัสดิการสังคม เพื่อให้วัยรุ่น หรือลูกจ้างวัยรุ่นได้เข้าถึงข้อมูลการบริการที่มีอยู่					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการของ
ยุทธศาสตร์ที่ 5

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ ที่ 5 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมภาคีเครือข่ายวัยรุ่น ได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ส่งต่อ					
มาตรการ					
1. สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำ ชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการ ตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน					
2. สร้างทีมภาคีเครือข่ายวัยรุ่นในชุมชนเพื่อเป็นกลุ่มพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ปรึกษาวัยรุ่นที่ประสบปัญหา และเป็นตัวกลางประสานงานกับผู้นำ ชุมชน และส่วนราชการด้านการส่งต่อในกรณีวัยรุ่นต้องการยุติการ ตั้งครรภ์ และหาครอบครัวทดแทน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....



ภาคผนวก ง
ภาพประกอบการประชุม



ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชลภััสสรณ์ ศรีวรรณธรร
วัน เดือน ปี เกิด	06 มิถุนายน 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2541 นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พ.ศ. 2555 ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 506/177 ซอยโรจนมิตร วังทองกลาง กรุงเทพมหานคร

